

Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland 2017

Trendar og utvikling 2008-2017

Tabellsamling 2013-2017

NIBIO RAPPORT | VOL. 6 | NR. 33 | 2020

TITTEL/TITLE
Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland 2017. Trendar og utvikling 2008-2017
Tabellsamling 2013-2017
FORFATTER(E)/AUTHOR(S)
Marius Berger, Ingrid Romsaas, Torbjørn Haukås og Heidi Knutsen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
04.03.2020	6/33/2020	Open	14306	17/00916
ISBN: 978-82-17-02533-7	ISSN: 2464-1162	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES: 99	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	

OPPDAGSGIVER/EMPLOYER: Landbruks- og matdepartementet	KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON: Torbjørn Haukås
---	---

STIKKORD/KEYWORDS: Driftsøkonomi, foretaksøkonomi	FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK: Regional økonomi Agder og Rogaland
---	---

SAMMENDRAG/SUMMARY:
Rapporten viser ei oversikt over utviklinga i landbruket dei siste 10 åra i Rogaland, Vest-Agder og Aust-Agder. Driftsgranskningane i jord- og skogbruk er ei årleg rekneskapsundersøking blant tilfeldig utvalde gardsbruk frå heile landet. I 2017 var det med totalt 928 bruk, der 157 var frå Agderfylka og Rogaland; 98 i Rogaland, 31 i Vest-Agder og 28 i Aust-Agder. Resultata for 2017 viser nedgang i jordbruksinntekt både for Jæren og Andre bygder. Driftsforma mjølk og storfekjøt på Jæren samt mjølk og sau i Andre bygder hadde nedgang, medan mjølk og gris Jæren samt mjølk og storfekjøt Andre bygder hadde ein auke. Mjølk og gris på Jæren var den driftsforma som oppnådde høgast jordbruksinntekt per årsverk dette året. Lågast jordbruksinntekt hadde sauebruk i Andre bygder. Nettoinvesteringane gjekk ned i Andre bygder, medan dei gjekk opp på Jæren samanlikna med året før. Samla gjeld auka i både på Jæren og i Andre bygder.

LAND/COUNTRY:	Norge
FYLKE/COUNTY:	Hordaland
KOMMUNE/MUNICIPALITY:	Bergen
STED/LOKALITET:	Rogaland

GODKJENT /APPROVED	PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER
Hildegunn Norheim	Torbjørn Haukås
NAVN/NAME	NAVN/NAME

Forord

Driftsgranskingane er ei årleg rekneskapsgransking som omfattar om lag 928 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskinga er omfattande, og lokal differensiering vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Denne rapporten inneheld lokale data frå Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland.

Rapporten er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre fylka. I alt omfattar granskinga 98 bruk frå Rogaland og 59 bruk frå Agder-fylka. Bruka vert delt inn i to regionar, «Jæren» og «Agder og Rogaland andre bygder».

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er eit årleg prosjekt som krev stor innsats av medarbeidarar ved alle kontora som jobbar innanfor driftsøkonomisk analyse. NIBIO-kontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Agder og Rogaland. Vi ønskjer spesielt å takke alle deltakarane i driftsgranskingane som har bidrige med opplysningar.

Torbjørn Haukås har vore prosjektleiar for driftsgranskingane, medan Marius Berger og Ingrid Martine Romsås har skrive rapporten med bidrag frå Heidi Knutsen og Torbjørn Haukås. Geir Harald Strand har lese gjennom rapporten, og Anne Bente Ellevold har klargjort manus for trykking.

Bergen 04.03.20

Torbjørn Haukås

Innhold

1 Innleiing	5
2 Driftsresultatet for jordbruket i Rogaland og Agder 2017	6
2.1 Samla oversikt for 2017	8
3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret.....	10
3.1 Resultatmål i jordbruket.....	10
3.2 Totaløkonomi	15
3.3 Nettoinvesteringar, gjeld og gjeldsprosent	16
3.4 Inntektsverknad av jordbruksfrådraget.....	19
4 Tabellsamling 2013-2017.....	21
5 Forklaring på faguttrykk i tabellsamlinga	98

1 Innleiing

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskinga alt i 1911. Granskinga vart overtaken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI) ved opprettinga i 1947. Etter fusjonen mellom sekretariatet for Budsjettinemnda for jordbruket og NLI til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) i 1986, vart driftsgranskingane overtatt av NILF. Frå 1. juli 2015 gjekk NILF inn i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og driftsgranskingane vert ført vidare innanfor det nye instituttet.

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskingane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forsking og utgreiing, gje hjelp til rådgjeving og undervisning og innspel til offentleg politikk og forvalting. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringar.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingane, dei siste åra er tal deltakarbruk noko redusert. I 2017 var det i alt med 928 bruk i driftsgranskingane. Ved utval av bruk, er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskingane vert rekrutterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Landbruksdirektoratet. Uttrekte bruk skal ha ei standard omsetning større enn kr 150 000. Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskingane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Kvart år vert knapt 10 prosent av deltakarbruka skifta ut.

Det var 59 bruk frå Agder-fylka og 98 bruk frå Rogaland som var med i driftsgranskingane i 2017. Dei 157 bruka er fordelt på to regionar, Jæren med 63 bruk og Agder og Rogaland andre bygder med 94 bruk.

Kapittel to inneheld hovudtala for Agder og Rogaland som omhandlar driftsresultatet i jordbruket for året 2017. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. Kapittel fire er sjølve tabellsamlinga som inneheld tal frå driftsgranskingane for Agder og Rogaland for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for Jæren og Agder og Rogaland andre bygder, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskingane skal ikkje vere representativt for jordbruket i quart fylke, men for regionane. Alle dei økonomiske data i kapittel fem (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte.

Sist i notatet finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

2 Driftsresultatet for jordbruket i Rogaland og Agder 2017

Hovudtendens:

- Stor variasjon i jordbruksinntektene i Rogaland og Agder

Jordbruksinntekta til jærbondene gjekk ned med 8 prosent frå 2016 til 2017. I middel vart jordbruksinntekta til bøndene på Jæren kr 368 600 per årsverk. I resten av Rogaland og Agder¹ gjekk jordbruksinntekta ned med 11 prosent, til kr 269 300.

Jæren

Frå 2016 til 2017 vart jordbruksinntekta på **mjølkeproduksjonsbruka** redusert med heile 19 prosent, og vart i gjennomsnitt kr 328 800 per årsverk. 2017 var eit vanskeleg avlingsår på Jæren, og mange av bøndene hadde problem med å få grovfôravlinga i hus. Truleg er dette ein viktig årsak til det dårlige resultatet for mjølkeproduksjon på Jæren.

I gjennomsnitt hadde bruka i denne gruppa 34,5 årskyr, ein nedgang på 1,2 årskyr frå 2016. Omsett mjølk gjekk ned med 11 prosent til 225 500 liter. Det var ingen endring i omsett storfekjøt, 8 tonn. Arbeidsinnsatsen var også uendra frå 2016, og var på 1,9 årsverk.

Produksjonsinntektene gjekk ned med 7 prosent. Mjølkeprisen auka med 2 øre per liter for mjølebruka på Jæren, og var i middel kr 5,79, medan prisen på storfekjøt auka med kr 2,04 for kukjøt og 2,69 per kg for anna storfekjøt. Dei variable kostnadene auka med 1 prosent, medan dei faste kostnadene inkl. avskrivingar vart reduserte med 5 prosent.

Etter eit par år med låge nettoinvesteringar på mjølkeproduksjonsbruka på Jæren, var nettoinvesteringa høg i 2017, kr 536 500 i gjennomsnitt per bruk. Det vart i hovudsak investert i bygningar og maskinar. Den langsiktige gjelda var på 4,2 mill. kr, ein auke på 8 prosent. Rentekostnaden var om lag uendra frå 2016 til 2017.

Bruka med mjølkeproduksjon kombinert med svinehald på Jæren har hatt auke i jordbruksinntekta dei siste åra, og også frå 2016 til 2017 auka jordbruksinntekta med 2 prosent til kr 603 600 per årsverk. Det var ein stor produksjonsauke på desse bruka frå 2016 til 2017.

Bruka hadde stor inntektsauke frå mjølk og storfekjøt, men ein liten nedgang frå svinehaldet. Inntektene frå sal av smågris gjekk ned, medan inntektene frå svinekjøt auka. Prisane på mjølk auka med 25 øre per liter, medan prisen på storfekjøt (okse og kvige) gjekk ned med kr 4,39 per kg. For slaktegris gjekk prisen ned med kr 1,70 per kg, og smågrisprisen gjekk ned med kr 36 per seld smågris.

Årskutalet auka med 11 årskyr til 48,1 årskyr. Ytinga var 8 240 liter per årsku. Det vart omsett 357 100 liter mjølk og 14,4 tonn storfekjøt, inkludert kukjøt, 5 600 kg meir enn i 2016. Det vart omsett 70 500 kg slaktegris og selt 730 smågris. Arbeidsinnsatsen auka med 390 timer og var på 2,3 årsverk i 2017.

Nettoinvesteringane på desse bruka var svært høg i 2016 med kr 1 141 600. I 2017 var nettoinvesteringa lågare enn året før, men framleis relativt høg med kr 358 600. Det vart i hovudsak investert i mjølkekvote på desse bruka i 2017. Gjelda auka med om lag 1,5 mill. kr til 9,7 mill. kr.

Det er få bruk i denne gruppa, og endringar på enkeltbruk kan gje store utslag for gruppa.

---

¹ I driftsgranskningane er jordbruket i Rogaland og Agder delt inn i to regionar; «Jæren» og «Agder og Rogaland andre bygder».

Av dei samla inntektene til familien på Jæren, utgjorde driftsoverskotet frå jordbruket 54 prosent, 2 prosentpoeng mindre enn i 2016. Tilleggsnæringer utgjorde 4 prosent, og lønsinntekt 33 prosent. Resten av inntekta er skogbruk, anna næringsinntekt utanom bruket, pensjonar og kapitalinntekter.

Nettoinvesteringane var i middel kr 236 200 for alle jærbondene i 2016. Det er høgare enn landsgjennomsnittet som var på kr 126 500.

Samla gjeld auka med 217 000 frå 2016 og var på 5,6 mill. kr per bruk. Rentekostnaden gjekk ned med kr 8 000 til kr 165 000.

Maksimalt jordbruksfrådrag var kr 166 400 i 2016. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta for bruken frå Jæren kr 396 600 per årsverk. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget utgjorde 28 000 per årsverk på Jæren. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla frå driftsgranskingane. Nedgang i inntektsverknad per årsverk frå 2016 skuldast lågare skatteprosent på allmenn inntekt.

Agder og Rogaland utanom Jæren

For mjølkeprodusentane i Agder og Rogaland utanom Jæren, auka jordbruksinntekta med 9 prosent til kr 330 300 per årsverk i 2017. Årskutalet auka med 2 til 26,1 årskyr. Ytinga per årsku var 7 400 kg, omsett mjølk auka med 12 prosent til 176 300 liter. Mjølkeprisen auka med 14 øre per liter, til kr 5,68. Produksjon av storfekjøt auka med 1 000 kg, og prisen på storfekjøt (utanom ku) auka med kr 3,04 per kg. Arbeidsinnsatsen gjekk ned med 0,1 årsverk til 1,8 årsverk. Produksjonsinntektene auka med 15 prosent, og sjølv om kostnadene auka med 18 prosent, fekk produsentane auka jordbruksinntekta. Nettoinvesteringa var lågare enn dei føregåande åra, kr 86 900 i 2017.

Bruka med kombinert mjølkeproduksjon og sauehald i Agder og Rogaland utanom Jæren oppnådde ei jordbruksinntekt på kr 251 600 i 2017, det er kr 49 400 (16 prosent) mindre enn i 2016. Bruka med mjølk og sau hadde 21,1 årskyr og produserte 7 600 kg mjølk per årsku i 2017. Det vart omsett 143 700 liter mjølk. I tillegg hadde produsentane 151 vinterfôra sauere og dei produserte 3 400 kg lammekjøt.

Prisen på lammekjøt gjekk ned med kr 3,70 per kg medan prisen på storfeslakt (okse og kvige) auka med 57 øre per kg. Mjølkeprisen auka med 38 øre per liter. Stor auke i produksjon av mjølk og storfekjøt gav auke i husdyrinntektene sjølv om inntektene frå sauehaldet gjekk ned. Auke i kostnadene førte likevel til nedgang i jordbruksinntekta for denne driftsforma. Arbeidsinnsatsen auka med 170 timer frå 2016 og var på 1,9 årsverk i 2017. Etter fleire år med store investeringar i driftsbygg, maskinar og reiskap, vart nettoinvesteringa negativ for desse bruken i 2017. Når nettoinvesteringa er negativ, vert ikkje produksjonsapparatet fornya i takt med slitasjen.

Jordbruksinntekta for bruk med einsidig sauehald i Agder og Rogaland andre bygder vart kr 86 200 i 2017. Det er ein nedgang på heile 44 prosent frå 2016, og om lag det same som dei oppnådde i 2015. Bruka hadde like mange sauere i middel 2017 som i 2016, 174 vinterfôra sauere, men nedgangen i omsett sau- og lammekjøt var likevel på 6 prosent. I alt vart det produsert 4,9 tonn sau- og lammekjøt. Grunna overproduksjon gjekk prisane ned både for sau- og lammekjøt, med høvesvis kr 10,37 og kr 6,59 per kg. I tillegg medførde prisnedgangen på buskapen til svekka resultat. Produksjonsinntektene gjekk i alt ned med 10 prosent. Dei variable kostnadene auka med 22 prosent, medan dei faste kostnadene inkl. avskrivningar auka med 2 prosent. Nettoinvesteringa var på kr 12 000 for desse bruken i 2017.

Driftsoverskotet frå jordbruket utgjorde 40 prosent av familiens samla inntekter i middel for alle brukar frå Agder og Rogaland andre bygder, ein nedgang på 5 prosentpoeng frå 2016. Tilleggsnæringer utgjorde 7 prosent, og lønsinntekt utgjorde 40 prosent av familiens samla inntekter. Resten av inntekta er skogbruk, anna næringsinntekt utanom bruket, pensjonar og kapitalinntekter.

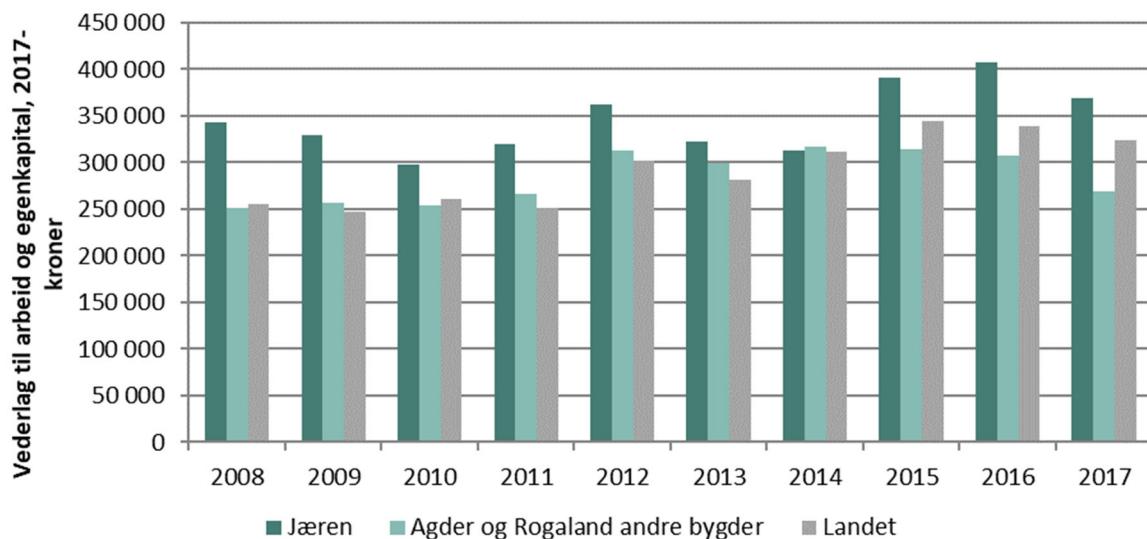
Nettoinvesteringane var på kr 218 900 i 2017, det er høgare enn landsgjennomsnittet, men lågare enn for brukar på Jæren. Samla gjeld auka til 4,2 mill. kr, ein auke på 7 prosent. Rentekostnadene auka med 10 prosent til kr 118 900.

Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta for brukar frå dei andre bygdene i Rogaland og Agder kr 297 200 per årsverk. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget utgjorde 27 900 per årsverk.

2.1 Samla oversikt for 2017

Tabell 2.1 Samla oversikt over driftsoverskot per bruk, jordbruksinntekt og skattekorrigert vederlag per årsverk. Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner. Jordbruksinntekt per. årsverk er definert som løn til alt arbeid og rente på eigenkapitalen

	Tal bruk	Inn- marks- areal	Driftsoverskot per bruk		Jordbruksinntekt per årsverk		Skattekorrigert vederlag per årsverk	
			2016	2017	2016	2017	2016	2017
Rogal./Agder, alle	157	359	516 900	464 700	343 700	310 700	374 500	338 700
Jæren, alle	63	357	651 600	598 500	400 200	368 600	429 200	396 600
200-300 daa	15	261	712 100	558 600	479 300	352 700	511 600	387 300
300-500 daa	22	395	580 300	511 600	336 900	284 000	362 700	310 000
>500 daa	12	711	790 000	1 027 900	398 100	479 100	428 300	502 200
Mjølk	18	337	710 200	594 500	406 200	328 800	438 200	357 700
Mjølk/gris	11	525	1 133 300	1 310 800	594 500	603 600	623 400	629 400
Andre bygder, alle	94	360	427 400	374 700	301 400	269 300	333 500	297 200
100-200 daa	18	165	201 100	160 900	189 200	155 100	230 600	194 400
200-300 daa	22	249	265 700	263 600	226 200	196 900	265 100	226 900
300-500 daa	26	378	494 500	375 300	332 000	271 400	363 300	299 200
>500 daa	23	666	665 100	642 100	321 200	329 100	346 800	352 300
Mjølk	33	378	488 300	520 200	301 700	330 300	333 800	363 100
Mjølk/sau	11	491	507 100	430 000	301 000	251 600	336 800	280 400
Sau	13	260	127 000	50 200	154 600	86 200	190 300	116 800

Figur 2.2 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timer i perioden 2008–2017

Jordbruksinntekt er definert som løn til alt arbeid og rente på eigenkapitalen per årsverk, og varierer mellom ulike produksjonar og storleik på bruksa.

Skattefordel for bønder er skattelette i form av eit ekstra jordbruksfrådrag i allmenn inntekt. Det blir rekna ein inntektsverknad av skatteletten tilsvarende den inntekta ein må ha for å oppnå same kjøpekraft som skatteletten genererer.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er baserte på eit tilfeldig utval av bruk frå heile landet. I 2017 var det i alt 928 bruk med i driftsgranskingane. Bruka frå Rogaland og Agder vert delte inn i to regionar, «Jæren» og «Agder og Rogaland andre bygder». I alt var det med 63 bruk frå Jæren og 94 bruk frå resten av Rogaland og Agder-fylka. Utvalet av bruk som deltek, skal vere representativt for regionen.

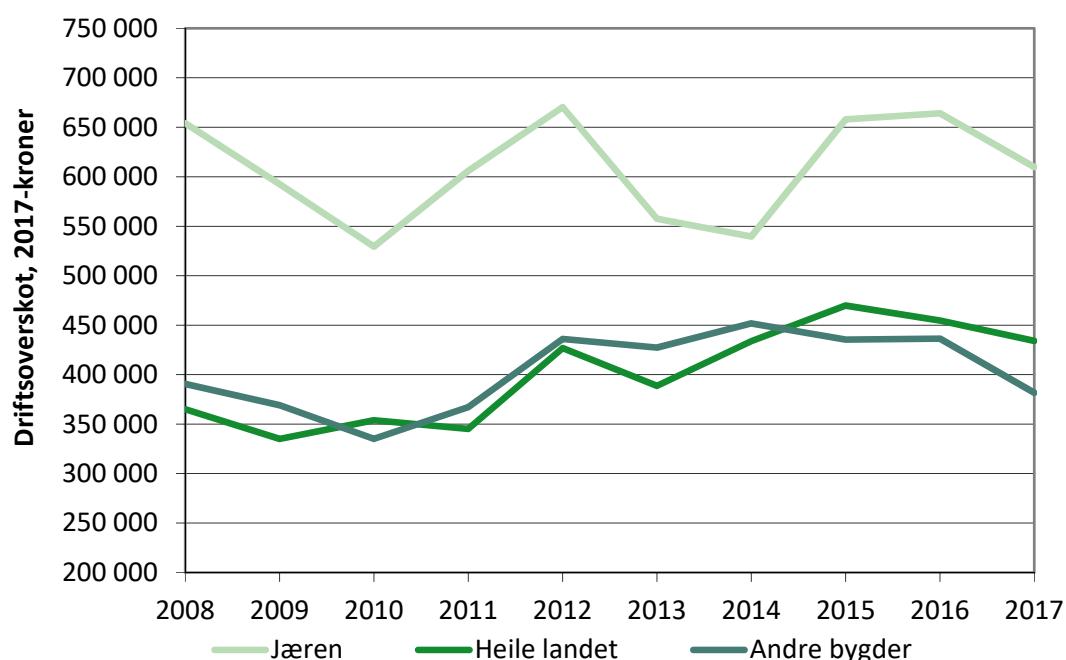
Alle dei presenterte resultata er middeltal frå større grupper av bruk. Mindre grupper er ikkje presenterte, men er med i gjennomsnittstala. Det er stor spreiing i materialet, noko som ikkje kjem fram her. Middelta for dei 157 brukene i Agder og Rogaland gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruket har vore.

3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

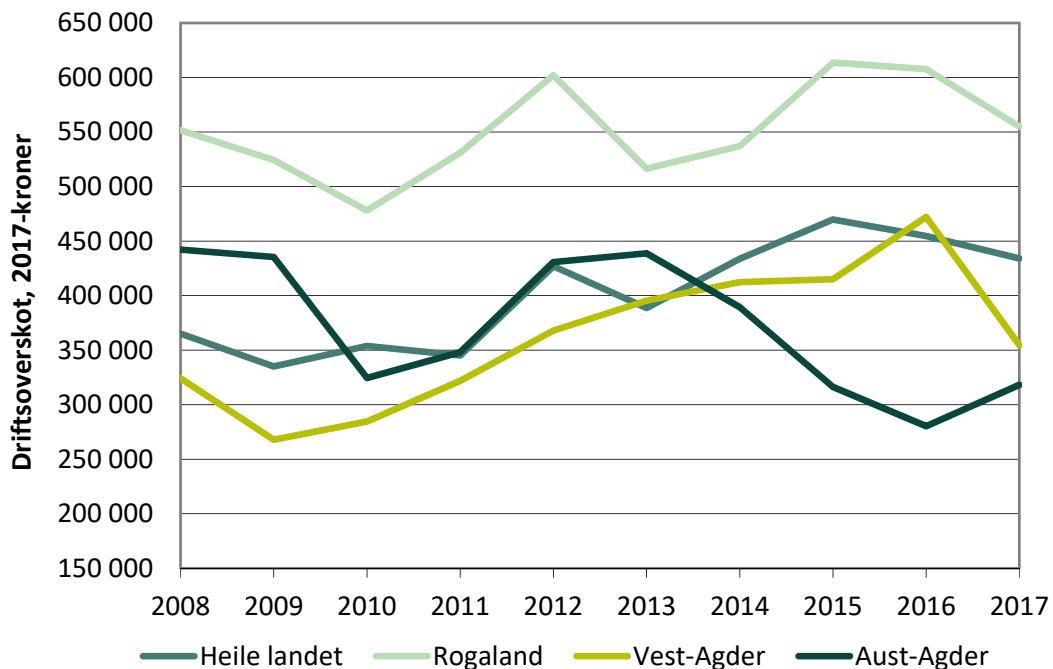
3.1 Resultatmål i jordbruket

Driftsoverskotet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet skal dekke vederlag til familiens eigen arbeidsinnsats, eventuelt anna ubetalt arbeid og vederlag til både eigen og lånt kapital. Figur 3.1 viser at Jæren har hatt høgast driftsoverskot i løpet av 10 års perioden, sjølv om det har vore ein del variasjon over tid. Trass i lågare driftsoverskot i Andre bygder samanlikna med Jæren, har driftsoverskotet til Andre bygder i stor grad halde tritt med utviklinga i landsgjennomsnittet (heile landet). I perioden 2011 til 2014 har driftsoverskotet i Andre bygder vore høgare enn landsgjennomsnittet, medan det motsette har vore tilfelle i dei tre siste åra.

Driftsoverskotet på Jæren gjekk ned 2017. Dette skuldast i hovudsak eit svakare resultat blant mjølkeprodusentane. Ein stor reduksjon i omsett mjølk bidrog hovudsakleg til denne nedgangen. Bruka med kombinert mjølk og svineproduksjon hadde ein auke, og hadde det høgaste driftsoverskotet av dei presenterte driftsformene. Prisnedgang på sau og lam bidrog til å svekke resultatet blant bruka i Andre bygder. Det gjaldt særleg bruka med einsidig sauehald kor driftsoverskotet fall med kr 76 800 samanlikna med året før. Lågare prisar på sau og lam, samt høgare kostnader bidrog til lågare driftsoverskot for bruka med mjølk og sau. Høgare produksjon og prisar gav eit betre resultat for mjølkeprosentane i Andre Bygder.

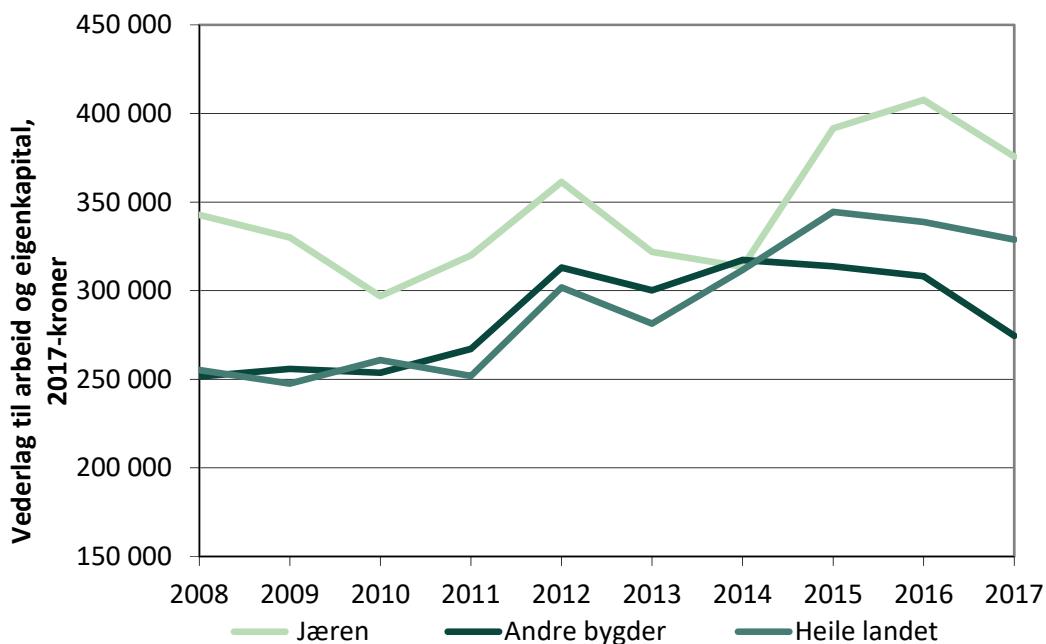
Figur 3.1 Driftsoverskot per bruk i ulike område, 2008-2017.

Figur 3.2 Driftsoverskot per bruk i ulike fylke, 2008-2017.

I figur 3.2 kan vi sjå at av Agder-fylka hadde Aust-Agder det høgaste driftsoverskotet per bruk i perioden 2008-2013, medan Vest-Agder nådde det høgaste driftsoverskotet i per bruk sidan 2014. Av figuren kan ein sjå at driftsoverskotet i Vest-Agder har hatt ei positiv utvikling 2009-2016, medan det fall i 2017. Aust-Agder fekk ein positiv utvikling i 2017. Det er vanskeleg å peike på enkeltfaktorar som forklarer kvifor dei to Agder fylka har ulik utvikling over tid. Rogaland har hatt ein meir variabel utvikling over tid, og følgjer i stor grad den same utviklinga som Jæren.

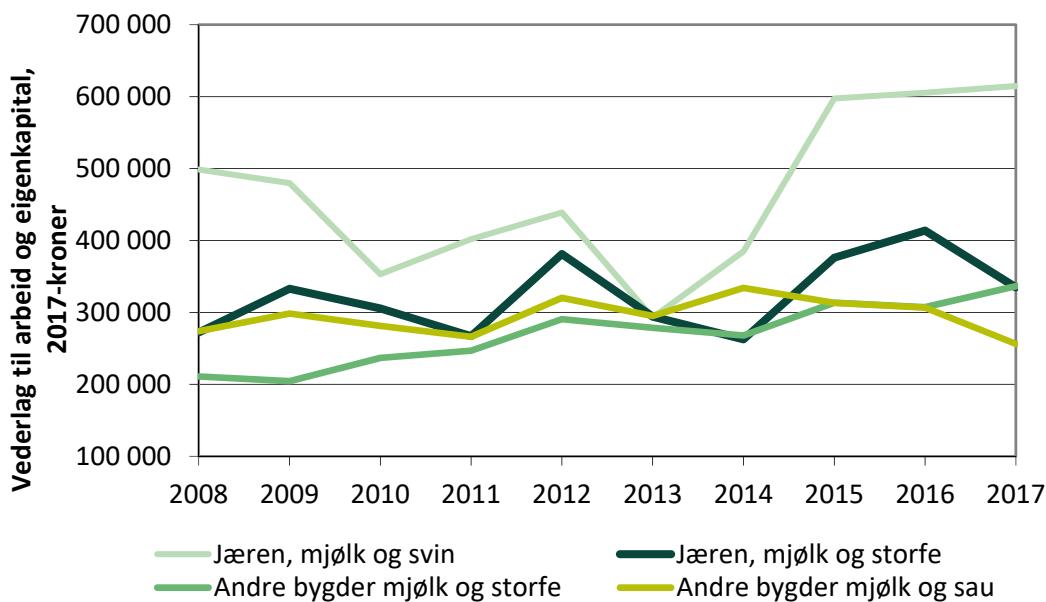
Jordbruksinntekta er her definert som vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelpe) og forrenting av eigenkapitalen. Figur 3.3 viser gjennomsnittleg jordbruksinntekt for Jæren, Andre bygder og heile landet i perioden 2008 til 2017, medan figur 3.4 viser jordbruksinntekt for driftsformene mjølk og svin på Jæren, mjølk og storfe på Jæren, mjølk og storfe i Andre bygder samt mjølk og sau i Andre bygder i same periode.

Figur 3.3 Jordbruksinntekt, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, Jæren og Andre bygder samanlikna med gjennomsnitt for landet, 2008–2017.

Jordbruksinntekta på Jæren har lege godt over landsgjennomsnittet i heile perioden unntatt i 2014 då var det lita skilnad på Jæren, Andre bygder og heile landet. Som vist i figur 3.10, så har Jæren hatt store investeringskostnader i forhold til dei andre landsdelane dei siste åra, noko som påverka resultatet deira. Investeringar fører ofte til betre resultat i åra etter investeringa. 2015 og 2016 ser ut til å ha vore svært gode år for Jæren, medan det har vore ein negativ utvikling i 2017.

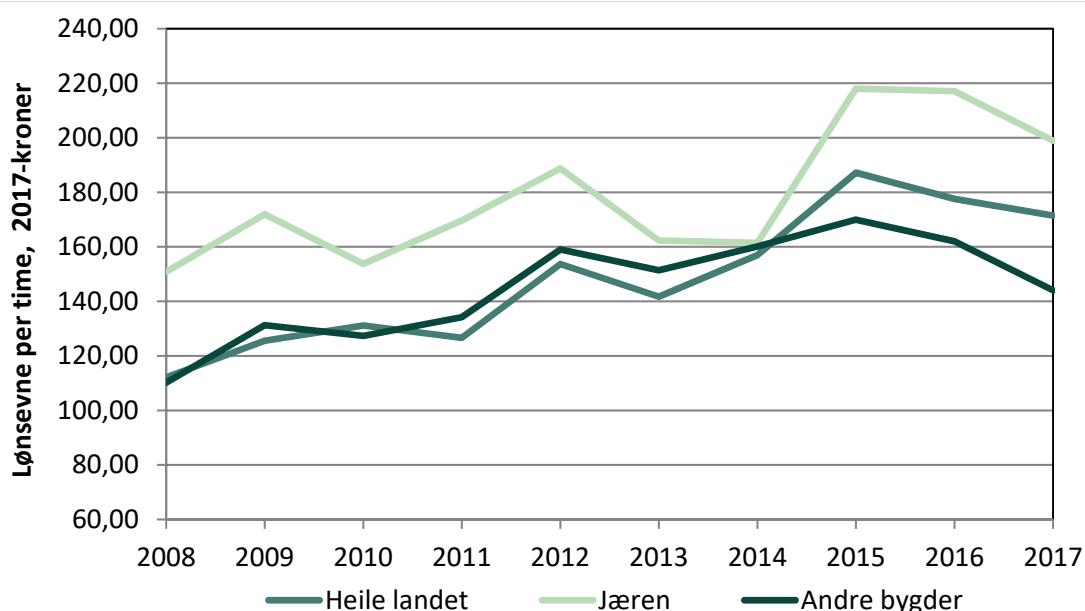
Vederlaget i Andre bygder har vore omlag på landsgjennomsnittet heilt fram til 2014. I perioden 2014–2017 har vederlaget lege noko under landsgjennomsnittet. Jæren, Andre bygder og heile landet, har hatt ei negativ utvikling i vederlag til arbeid og eigenkapital samanlikna med året før. Bruka på Jæren har brukta fleire arbeidstimar i 2017 enn tidlegare år både i drifta og på nyanlegg. Auken når det gjeld timar i drifta, skuldast auka bruk av leigd hjelpe og timar frå familien. Auka timeforbruk og lågare driftsoverskotet bidrog til eit lågare vederlag til arbeid og eigenkapital i 2017 på Jæren. Same utviklinga gjeld også for Andre bygder. Endringane i driftsoverskotet forklarer ein stor del av årsaka i resultatutviklinga mellom regionane dei siste året.

Figur 3.4 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, for ulike driftsformer, 2008-2017.

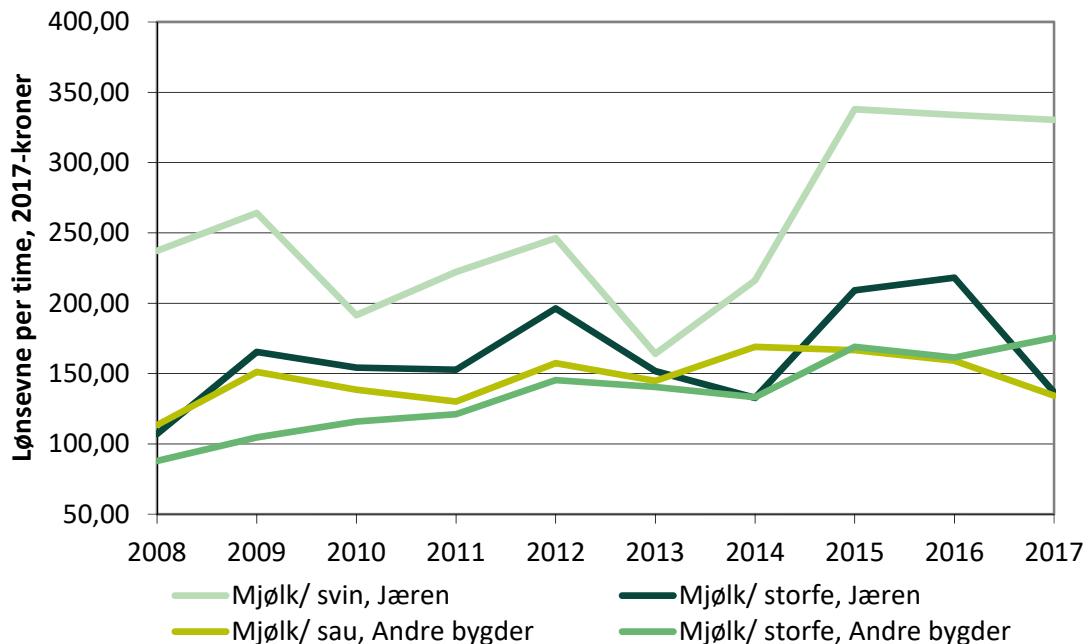
Det er driftsforma mjølk og svin på Jæren som har hatt høgast jordbruksinntekt av dei presenterte driftsformene i tiårsperioden med unnatak av 2013, sjå figur 3.4. Driftsforma mjølk og storfe i Andre bygder har hatt lågast jordbruksinntekt i perioden 2008-2016. I 2017 har Andre bygder mjølk og sau lågast jordbruksinntekt. Jæren mjølk og svin og Andre bygder mjølk og storfe hatt auke i vederlag til arbeid og eigenkapital, medan Jæren mjølk og storfe og Andre bygder mjølk og sau har hatt ein nedgang. Reduksjon i vederlaget for desse driftsformene kan forklara med nedgang i produksjonsinntekter, auka kostnader samt auka eller uendra arbeidsinnsats i jordbruket.

I figurane 3.5 og 3.6 under er lønsevne per time presentert. Lønsevne per time er arbeidsforteneste til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimar. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering. Kalkulasjonsrenta har lenge vore på tre prosent, medan renta var sett til to prosent i perioden 2015-2017.

Figur 3.5 Lønsevne per time, gjennomsnitt for landet, Jæren og Andre bygder, 2008-2017.

Både på Jæren, i Andre bygder og i heile landet har det vore ein nedgang i Lønsevne per time, sjå figur 3.5. Figur 3.6 visar Lønsevne per time fordelt på ulike produksjonar. Driftsforma mjølk/svin på Jæren, samt mjølk/storfe og mjølk/sau Andre bygder har hatt ein liten nedgang i lønsevna per time. Driftsforma mjølk/storfe i Andre bygder har derimot hatt ein auke i 2017.

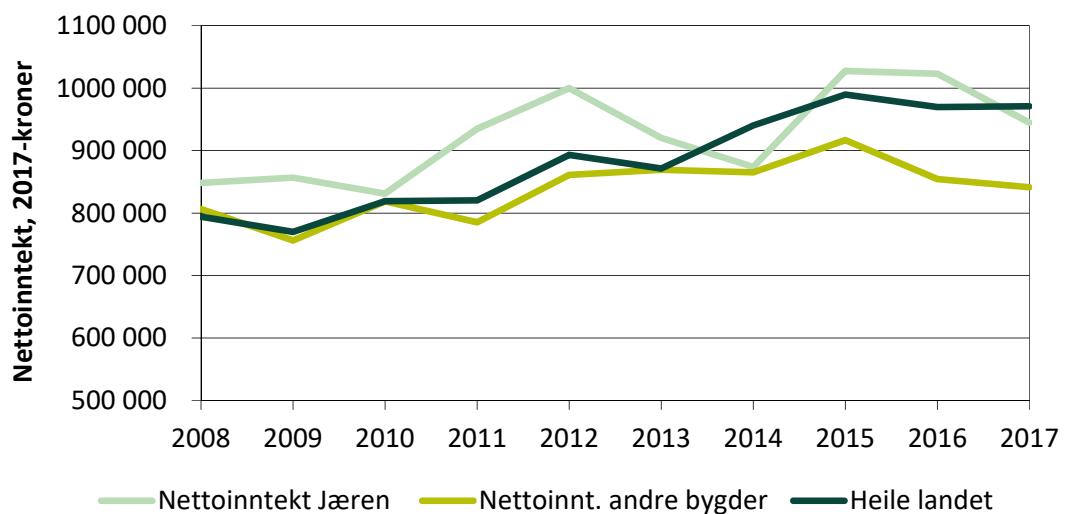
Figur 3.6 Lønsevne per time, ulike produksjonar, Jæren og Andre bygder, 2008-2017.

3.2 Totaløkonomi

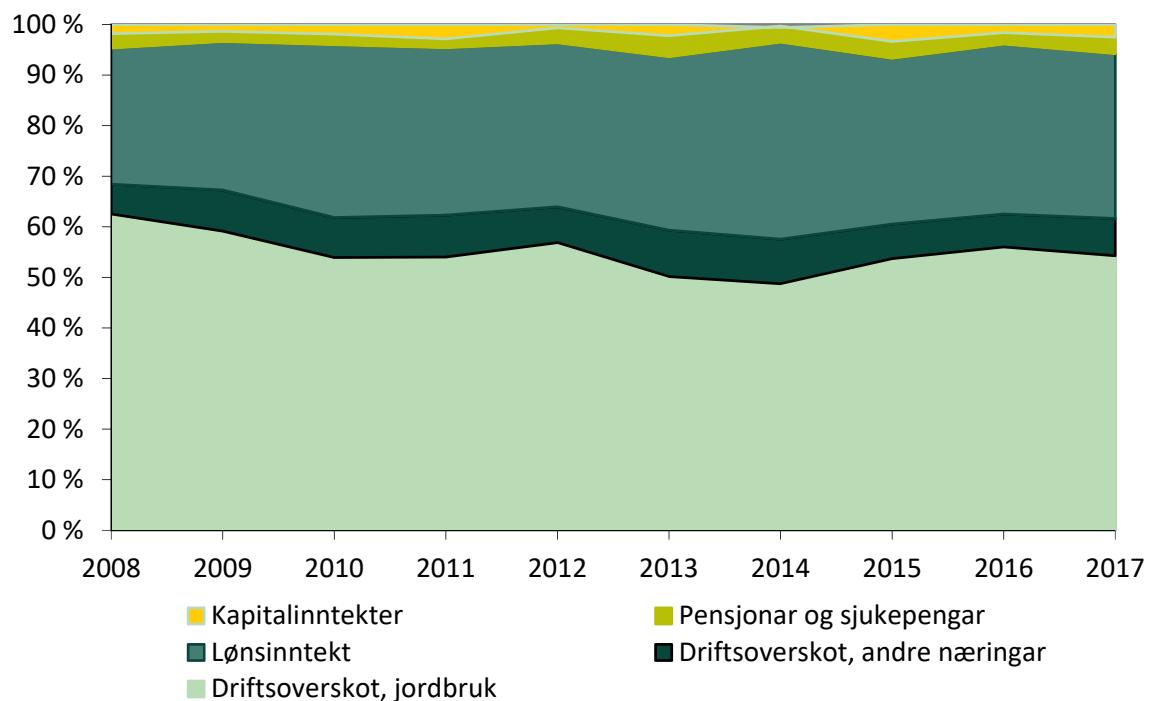
Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien (hushaldsinntekta) for brukarfamilien.

Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår. I 2017 ligg Jæren og Andre bygder begge under landsgjennomsnittet når det gjeld nettoinntekt.

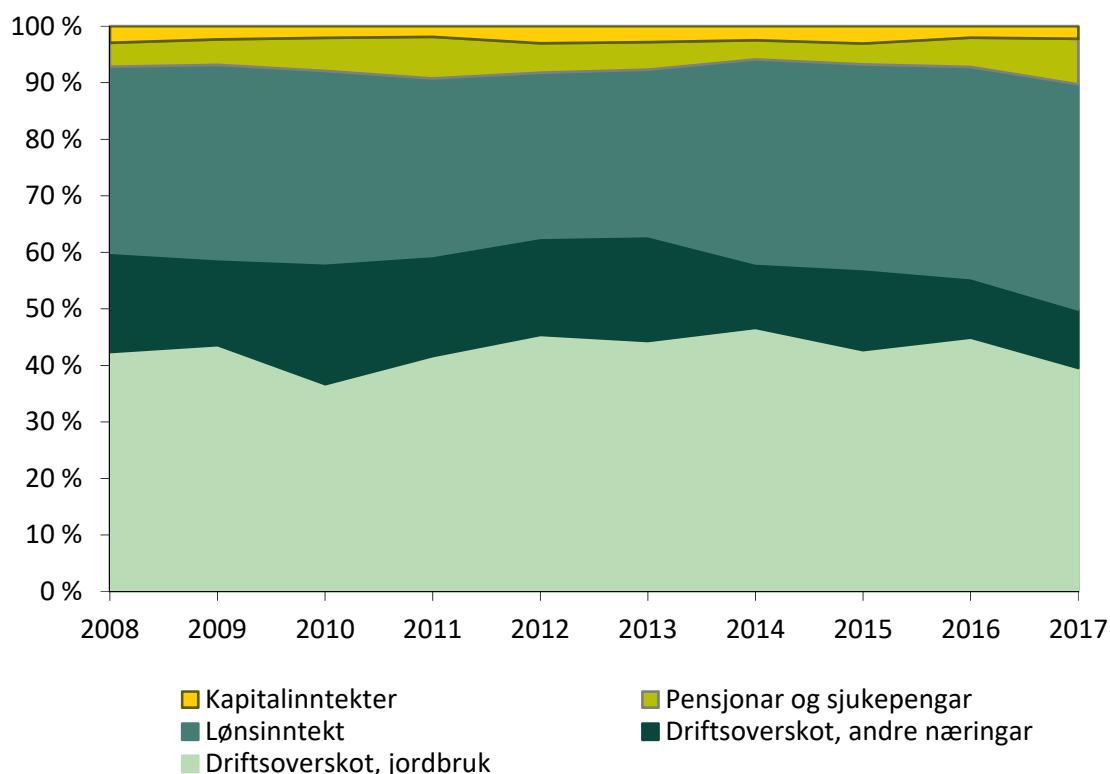
Av figur 3.8 og 3.9 kan me sjå den prosentvise fordelinga av nettoinntekta for Jæren og Andre Bygder. Nedgangen på Jæren i hovudsak skuldast nedgang i driftsoverskotet i jordbruksnæringa og lønsinntekt. I Andre bygder har det også vore ein nedgang i driftsoverskotet i jordbruksnæringa, medan lønsinntekter og pensjonar og sjukepengar motverker nedgangen til ei viss grad.

Figur 3.7 Nettoinntekt i gjennomsnitt per bruk, Jæren og Andre bygder samanlikna med Landet, 2008-2017.

Figur 3.8 Prosentvis fordeling av samla inntekt i Jæren, 2008-2017.

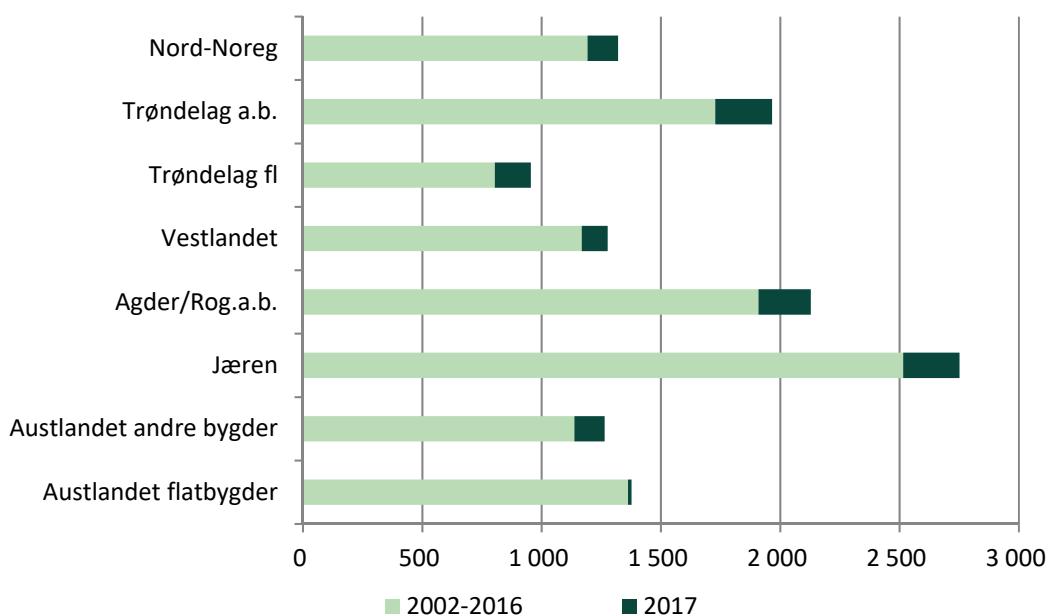

Figur 3.9 Prosentvis fordeling av samla inntekt i Andre bygder, 2008-2017.

3.3 Nettoinvesteringar, gjeld og gjeldsprosent

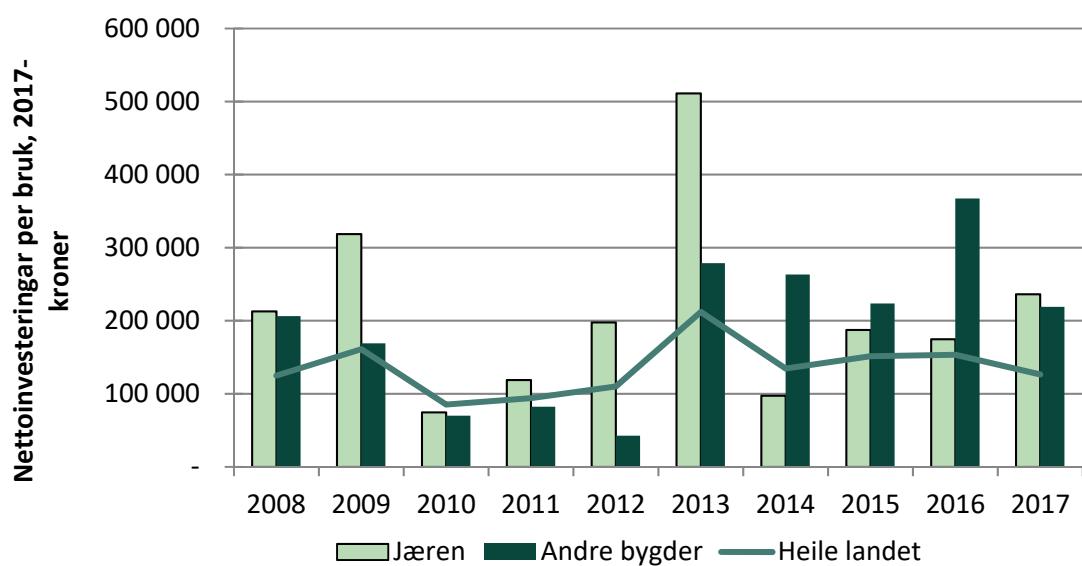
Nettoinvesteringar er investeringar gjorde i løpet av året, minus avskrivingar, investeringstilskot og verdien av selde eidegar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Svingingar i nettoinvesteringar må sjåast i lys av rentenivået, forventingar til framtidig rentenivå, samt gjeldsgraden og lønsemada til gardsbruket. Sjølv om nettoinvesteringar ikkje inkluderer investeringstilskot, inngår slike tilskot i investeringsplanlegginga. Til ei viss grad vert derfor utviklinga i nettoinvesteringane påverka av tilskotsmidlar til landbruket.

Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må difor vurdere nettoinvestering over tid. Figur 3.10 viser nettoinvesteringane fordelt på heile landet. Jæren og andre bygder i Agder fylka og Rogaland er dei landsdelane som investerer mest.

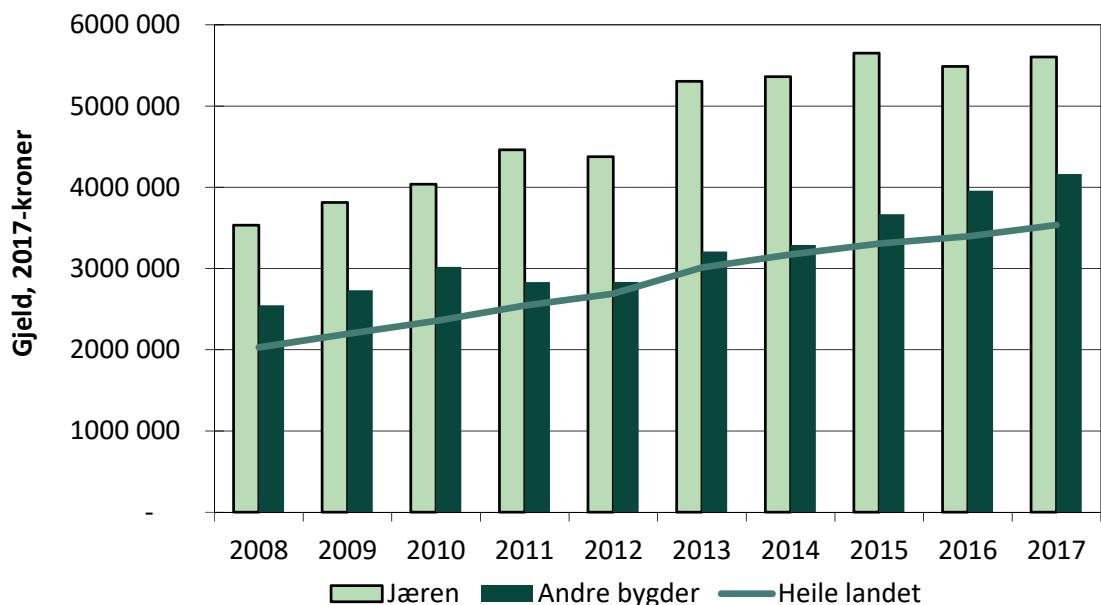
Figur 3.10 Akkumulerte nettoinvesteringar og nettoinvestering i 2017 for ulike landsdelar.

I perioden 2014-2016 har investeringane vore høgare i Andre bygder samanlikna med Jæren. I 2017 har Jæren litt høgare investeringar enn Andre bygder, begge ligg høgare enn landsgjennomsnittet. I perioden 2008 til 2013 og i 2017 har investeringane per bruk vore høgare på Jæren samanlikna med Andre bygder. Jæren har auka investeringane frå 2016, medan Andre bygder har investert mindre. Det vart i 2017 investert mest i driftsbygningar både på Jæren og i Andre bygder. I tillegg vart det investert i maskinar og reiskap, yrkesbil, traktorar samt jord, vegar, kvote, grøfter og vassanlegg.

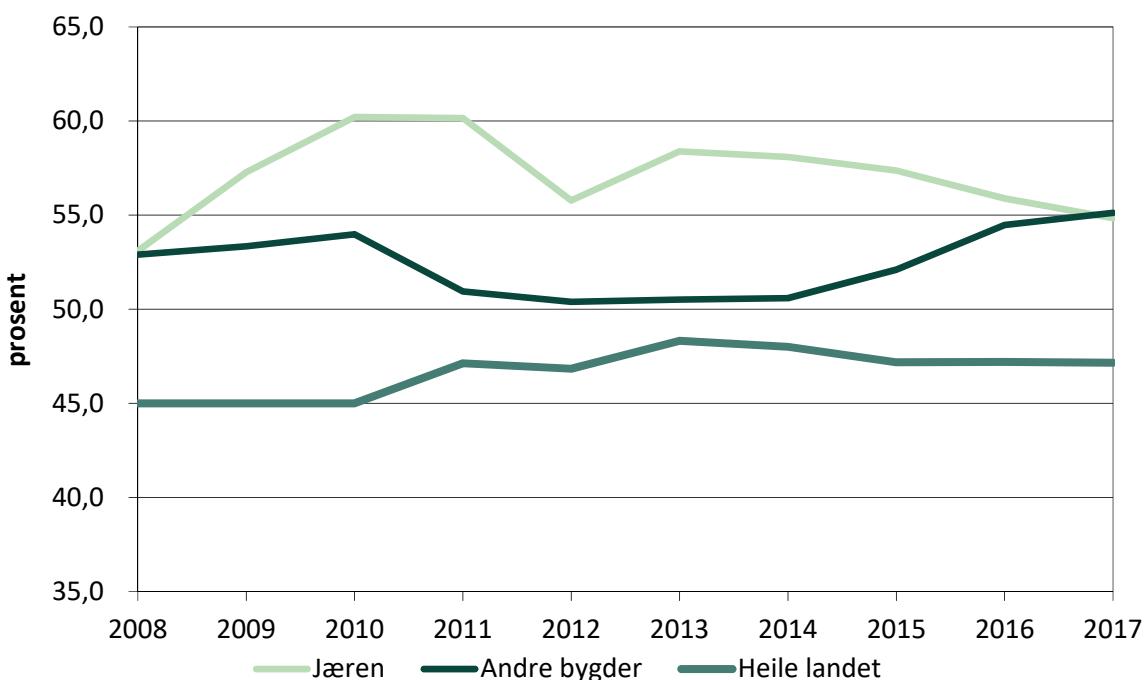

Figur 3.11 Nettoinvesteringar per bruk, Jæren og Andre bygder samanlikna med landet, 2008-2017.

Gjeld er her all gjeld til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. Gjelta har vore aukande gjennom heile perioden, både for Jæren, Andre bygder og for landet fram til 2015, sjå figur 3.12. Når det gjeld Jæren, kan ein observere ein liten nedgang frå 2015 til 2016, og ein auke att i 2017, medan gjelta hel fram med å auke når det gjeld Andre bygder og landet generelt. Dei to regionane i Agder og Rogaland ligg over landsgjennomsnittet, og i 2017 hadde bruka på Jæren i gjennomsnitt vel 5,60 millionar kroner i gjeld, medan bruka i resten av Rogaland og Agder hadde 4,16 millionar kroner i gjennomsnittleg gjeld.

Figur 3.12 Gjeld i gjennomsnitt per bruk, Jæren og Andre bygder samanlikna med landet, 2008-2017.

Figur 3.13 Gjeldsprosent per bruk, Jæren og Andre bygder samanlikna med landet, 2008-2017.

Gjeldsprosenten viser kor stor del av eigedelane som er finansiert med framandkapital. Bruka på Jæren hadde ein gjeldsprosent på 54,8 prosent i 2017, medan gjennomsnittet for Andre bygder og heile landet var på høvesvis 55,1 og 47,2 prosent, sjå figur 3.13. Gjeldsprosenten for Jæren har gått ned med eitt prosentpoeng medan gjeldsprosenten for Andre bygder har auka med eit halvt prosentpoeng frå 2016 til 2017. Landet som heilheit held seg uendra.

3.4 Inntektsverknad av jordbruksfrådraget

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget vart innført i 2000 og har gradvis auka sidan då. I 2007 vart maksimalt frådrag auka frå kr 71 500 til kr 142 000, og har lege på same nivå til og med 2011. Frå 2012 har det maksimale frådraget vore på kr 166 400.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskningane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntekts - politikken i jordbruket, og i alminneleg inntekt vert jordbruksfrådraget gjeve til skatteytarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemdu eller driv med honning- og /eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemdua ikkje er knytt til jordbruk.

For 2017 gjaldt følgjande: Ved næringsinntekt opp til kr 63 500 var jordbruksfrådraget lik inntekta; ved næringsinntekt frå kr 63 500 og opp til kr 334 290 vart frådraget kr 63 500 pluss 38 prosent av all inntekt over kr 63 500. For å få maksimalt frådrag på kr 166 400, må næringsinntekta være lik eller høgare enn kr 334 300. Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skattelette vert 24 prosent av jordbruksfrådraget.

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle bruk i driftsgranskningane i 2017 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 133 989. Jordbruksfrådrag føreset at skatteytar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta då nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Dette gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 63 500 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 334 300.

Tabell 3.1 Jordbruksfrådrag 2017, region

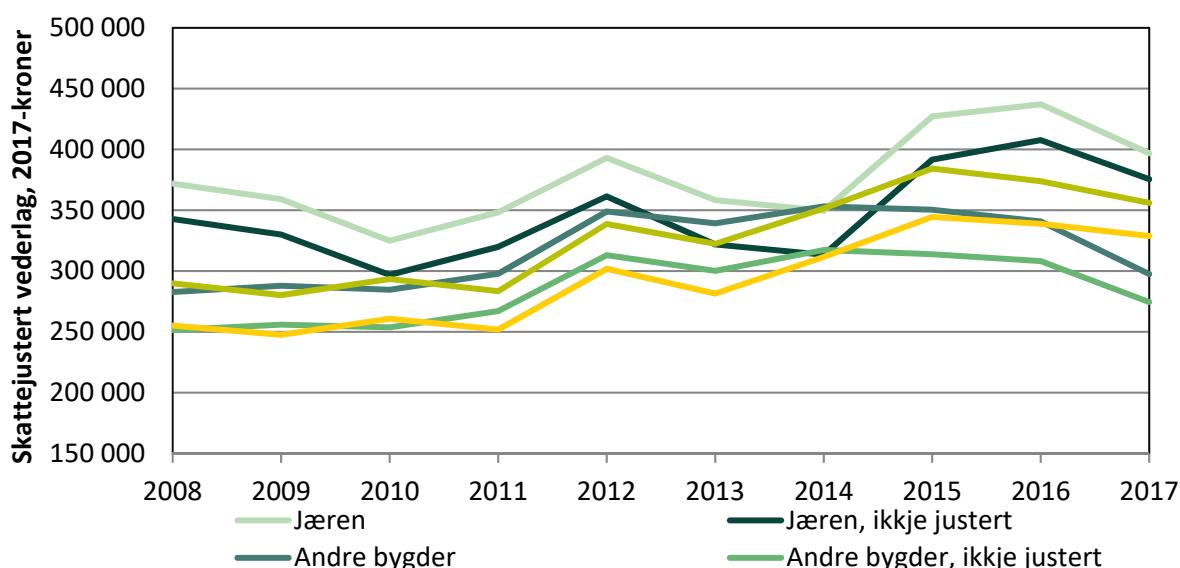
Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skattekreditering	Inntektsverknad per årsverk
Austlandet, flatbygder	188	93	22	123 947	29 747	39 744
Austlandet, andre b.	147	63	14	119 770	28 745	33 966
Jæren	63	41	4	141 036	33 849	28 000
Agder/Rogaland, andre b.	94	55	7	133 099	31 944	27 891
Vestlandet	182	118	13	139 437	33 465	30 623
Trøndelag flatbygder	72	46	2	139 634	33 512	41 549
Trøndelag, andre bygder	74	44	4	139 339	33 441	32 920
Nord-Noreg	108	84	2	150 878	36 211	32 706
Alle	928	544	68	133 989	32 157	33 134

Tabell 3.2 Jordbruksfrådrag gruppert etter bruksstorleik, i 2017

Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Jæren						
100-200 daa	7	6	0	151 899	36 456	48 247
200-300 daa	15	9	0	151 166	36 280	34 545
300-500 daa	22	13	3	130 171	31 241	26 025
Over 500 daa	12	10	1	146 975	35 274	23 150
Alle	63	41	4	141 036	33 849	28 000
Andre bygder						
100-200 daa	18	6	1	125 366	30 088	39 283
200-300 daa	22	9	1	122 368	29 368	30 006
300-500 daa	26	16	4	123 421	29 621	27 857
Over 500 daa	23	20	1	157 185	37 724	23 186
Alle	94	55	7	133 099	31 944	27 891

Tabell 3.3 Jordbruksfrådrag gruppert etter driftsformer, i 2017

Driftsform	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Jæren						
Mjølk	18	13	2	141 831	34 039	28 917
Mjølk-svin	11	9	0	154 436	37 065	25 797
Mjølk-sau	8	6	0	154 199	37 008	30 353
Andre bygder						
Mjølk	33	25	0	155 419	37 301	32 754
Mjølk-sau	11	9	1	143 820	34 517	28 749
Sau	13	3	2	85 594	20 543	30 549

Figur 3.14 Skattejustert jordbruksinntekt målt som skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering, 2008-2017.

4 Tabellsamling 2013-2017

Tabellsamlinga inneholder tabellar med tal fra driftsgranskningane for åra 2013–2017. Det er presentert tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Fylkestal, Rogaland
2. Fylkestal, Vest Agder
3. Fylkestal, Aust Agder
4. Jæren, alle bruk
5. Jæren, storleiksgruppe 3(100–199 daa), alle driftsformer
6. Jæren, storleiksgruppe 4(200–299 daa), alle driftsformer
7. Jæren, storleiksgruppe 5 (300–500 daa), alle driftsformer
8. Jæren, mjølkeproduksjon og storfeproduksjon
9. Jæren, mjølkeproduksjon og svinehald
10. Andre bygder, alle bruk
11. Andre bygder, storleiksgruppe 3(100–199 daa), alle
12. Andre bygder, storleiksgruppe 4(200–299 daa), alle driftsformer
13. Andre bygder, storleiksgruppe 5(300–500 daa), alle driftsformer
14. Andre bygder, mjølkeproduksjon og storfeproduksjon
15. Andre bygder, mjølkeproduksjon og sauehald
16. Landsdelstal Agder, potet og grønsaksproduksjon
17. Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 20 årskyr
18. Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 20-29,9 årskyr
19. Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 30 årskyr

Tabellane er delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12

Fylkestal, Rogaland

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	91	95	97	101	98
Alder på brukar	47	47	47	48	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	5,7	6,7	4,2	8,5	8,4
Grovfør, daa	334,2	326,4	341,1	344,6	356,3
Anna areal, daa	4,5	1,8	2,4	2,8	1,6
Jordbruksareal, daa	344,4	334,8	347,6	355,9	369,0
- herav leigd areal, daa	116,9	110,8	125,3	131,2	134,5
Korn, FEm pr daa ¹⁾	409	564	383	425	431
Grovfør, FEm pr daa	343	376	387	372	367
Jordbruksareal, FEm pr daa	341	381	387	374	369
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,5	19,0	19,4	19,1	20,8
Kumjølk, liter omsett	126 068	133 585	141 042	133 998	142 663
Mjølkekvote	134 944	144 317	147 113	140 997	152 433
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 515	7 735	8 000	7 751	7 641
Storfekjøt, kg omsett	5 231	4 780	5 026	5 071	6 282
Tal avlsgriser	10,1	9,6	9,1	9,9	9,8
Salbare smågriser	192	201	200	195	203
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	13 822	13 019	12 998	11 287	13 583
Tal vinterfôra sauver (vfs)	67	60	66	71	71
Kg kjøt pr vfs	27	27	27	29	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,3	4,3	4,0	3,9
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 067	2 025	2 030	1 942	2 033
Ektefelle	282	260	254	322	326
Barn under 17 år	26	23	36	22	26
Sum familie	2 375	2 309	2 321	2 286	2 384
Leigd arbeid	1 067	983	1 007	1 011	1 059
Sum timer i jordbruket	3 442	3 291	3 329	3 297	3 443
Sum timer i skogbruket	14	9	9	17	18
Sum timer tilleggsnæring	160	164	151	191	168
Familiens arbeid på nyanlegg	64	22	15	32	20
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 274	1 363	1 315	1 308	1 220
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,21	2,32	2,26	2,39	2,47
Hvete, kr pr kg		2,35		2,39	2,52
Kumjølk, kr pr l	4,84	5,05	5,25	5,54	5,71
Kukkjøt, kr pr kg	42,92	44,18	45,62	47,53	48,77
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,91	50,19	52,54	53,74	53,57
Smågris for sal, kr pr stk.	866,11	970,80	1 114,42	1 025,95	961,74
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,02	26,38	29,09	28,82	27,30
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,09	53,07	53,90	48,86	42,50
Ull, kr pr kg	33,24	33,41	35,66	35,15	38,19

Tabell 1b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	50 515	32 800	32 720	33 520	65 695
Driftsbygningar	301 620	73 244	50 023	243 590	177 857
Maskinar og reiskap	58 303	29 016	35 025	22 432	51 774
Mjølkekvote (ku og geit)	10 514	10 316	30 581	19 629	34 872
Sum nettoinvesteringar	420 952	145 376	148 349	319 171	330 198

Tabell 1c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	4 511	7 549	2 788	8 120	8 091
Andre planteprodukt	186 146	160 050	191 221	179 520	175 831
Planteprodukt i alt	190 658	167 599	194 009	187 640	183 922
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	609 949	674 531	757 339	741 757	814 100
Storfe, livdyr	40 717	42 755	50 492	58 046	71 783
Kuslakt	109 448	106 609	119 300	134 266	151 054
Anna storfeslakt	154 662	131 499	157 860	165 054	228 256
Smågris	83 018	106 237	143 773	123 889	123 739
Slaktegris	343 632	349 774	364 379	334 987	380 873
Avlsgris	16 689	13 581	21 075	23 955	14 665
Sauer, livdyr og slakt	96 419	94 532	105 264	100 993	70 552
Ull	10 048	8 527	10 064	9 998	10 722
Andre inntekter, husdyrhald	257 925	285 094	309 094	409 855	340 799
Husdyrprodukt i alt	1 722 570	1 813 138	2 038 640	2 102 800	2 206 543
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	51 703	51 064	51 333	52 481	50 830
Arealtilskot, grovfôr	20 754	21 758	23 135	25 548	25 618
Arealtilskot, korn	1 410	645	905	1 000	2 163
Produksjonstillegg, husdyr	147 952	152 577	172 434	154 804	146 039
Botnfrådrag	-3 165	-3 095	-6 521	-7 101	-6 042
Drifts-, grunn og dist.tilskot	98759	113 867	127 158	146 784	186 310
Beitetilskot	38 701	38 244	39 515	40 379	42 298
Regionale miljøtilskot	10 836	8 060	8 068	8 228	11 770
Refunderte avløysarutgifter	67 414	70 827	73 305	69 457	71 933
Andre tilskot	21 432	20 118	9 989	6 770	12 235
Tilskot i alt	455 816	474 065	499 321	498 350	543 154
Leigeinntekt, traktor og reiskap	13 956	18 197	21 852	10 874	12 185
Andre inntekter	20 023	17 935	10 431	15 459	14 526
Produksjonsinntekter i alt	2 403 023	2 490 933	2 764 253	2 815 123	2 960 330

Tabell 1d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	624 912	664 696	696 363	711 073	756 962
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	64 258	49 357	53 161	53 617	60 017
Såvarer	17 999	18 003	14 123	16 259	20 798
Handelsgjødsel og kalk	63 833	60 327	67 134	66 960	56 425
Plantevernmiddel	5 327	4 463	4 828	6 065	5 991
Konserveringsmiddel	7 504	8 021	8 691	7 647	10 231
Andre forbruksartiklar m.v.	147 279	155 463	173 082	174 799	199 337
Kjøp av dyr	180 750	192 594	251 222	235 933	259 831
Sum variable kostnader	1 111 861	1 152 925	1 268 604	1 272 353	1 369 592
Faste kostnader					
Leigd arbeid	168 695	150 695	169 719	178 494	198 751
Drivstoff	30 912	30 805	31 194	27 199	32 557
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 679	15 253	13 546	16 418	14 366
Vedl.h. driftsbygningar	63 163	62 146	64 194	72 199	78 823
Vedl.h. traktor og maskinar	56 258	59 898	63 072	65 112	65 754
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 633	3 713	3 785	3 599	3 931
Avskr. driftsbygningar	136 943	144 681	158 176	166 719	186 417
Avskr. traktor og maskinar	57 927	64 681	70 934	78 116	87 843
Maskinleige	97 998	105 965	122 011	112 231	113 457
Leige av dyr	132		129		
Leige av bygningar	2 999	6 393	6 330	4 843	10 246
Leige av kvote	12 693	14 513	15 670	18 449	28 064
Andre faste kostnader	179 678	180 876	195 221	202 588	225 501
Sum faste kostnader	821 710	839 619	913 981	945 967	1 045 710
Kostnader i alt	1 933 571	1 992 544	2 182 585	2 218 320	2 415 302
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,08	2,38	2,22	2,22	2,30
Netto mekaniseringskostnader pr daa	709	907	860	830	850

Tabell 1e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruksaktiviteten					
Driftoverskot	469 451	498 388	581 668	596 803	545 029
- Renter av jordbruksaktiviteten	1) 130 378	144 486	103 490	107 868	122 201
Familiens arbeidsforteneste	339 074	353 952	478 177	488 935	422 827
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	246 187	259 969	354 284	367 223	306 502
Lønsevne	507 769	504 647	647 896	667 429	621 578
Lønsevne pr. time	147,53	153,34	194,65	202,45	180,54
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	289 847	299 979	360 585	381 705	342 030
Vederl. til fam. arb. og eigenkap. pr årsverk	270 086	281 738	355 979	377 758	339 820
Rekneskapssammandrag					
Driftoverskot, jordbruk	469 451	498 388	581 668	596 803	545 029
Driftoverskot, skogbruk	7 668	6 563	5 360	-4 698	3 466
Driftoverskot, tilleggsnæringer	114 109	71 434	70 984	64 066	63 390
Driftoverskot, andre næringer	41 427	34 113	32 819	32 066	25 467
Lønsinntekt	321 278	373 841	371 353	378 946	356 701
Pensjonar og sjukepengar	33 958	27 081	33 454	27 999	49 493
Gevinst/utbytte verdipapir	11 690	-7 228	20 120	6 592	10 375
Familiens arbeid på nyanlegg	11 812	4 193	4 423	6 211	6 140
Renteinntekter	12 000	14 590	11 734	6 964	7 102
- Renteutgifter	152 027	174 818	154 798	142 905	155 726
- Kårutgifter	7 871	8 667	7 563	8 004	7 985
Nettoinntekt	863 496	839 490	969 554	964 040	903 452
Privatforbruk ekskl. skatt	598 006	535 357	572 179	611 469	578 037
Betalte skattar	214 735	238 234	227 996	204 608	250 496

Tabell 1f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	486 813	471 735	524 911	494 922	505 851
Andre krav	394 829	373 529	432 041	423 681	412 138
Omløpsmidlar, jordbruk	274 715	299 615	302 797	320 313	363 448
Omløpsmidlar, skogbruk	44	16	19	3 087	3 179
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	45 822	40 698	49 490	65 965	75 813
Omløpsmidlar, andre næringer	250 306	246 839	234 270	262 421	279 479
Omløpsmidlar i alt	1 452 530	1 432 431	1 543 528	1 570 389	1 639 908
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	4 287 754	4 612 216	4 961 887	5 251 581	5 923 014
Anleggsmidlar, skogbruk	22 220	21 942	25 586	25 447	25 644
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	266 212	249 213	292 726	314 569	326 139
Anleggsmidlar, andre næringer	69 673	125 498	188 934	160 041	104 044
Privat, hovudbygninger	1 050 506	1 079 722	1 100 315	1 169 290	1 322 385
Privat, anna	367 131	329 866	457 850	508 560	357 877
Anleggsmidlar i alt	6 063 495	6 418 456	7 027 298	7 429 488	8 059 103
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	7 516 025	7 850 888	8 570 826	8 999 877	9 699 011
Kortsiktig gjeld	4 562 469	4 911 831	5 264 684	5 571 894	6 286 462
Langsiktig gjeld	794 961	675 527	765 982	809 611	851 258
Gjeld i alt	3 426 709	3 780 669	3 996 270	4 183 984	4 483 509
Endring i året, kroner	4 221 670	4 456 196	4 762 252	4 993 595	5 334 767
Eigenkapital	537 569	48 024	255 654	364 669	323 712
Eigenkapitalprosent	3 294 355	3 466 692	3 808 574	4 006 282	4 364 244
Endring i året (sparing)	44	44	44	45	45
Arbeidskapital	234 393	153 731	227 285	173 258	110 068
Endring i året	657 569	756 904	777 546	760 778	788 650
1) Kalkulasjonsrente	3 156	93 327	3 864	10 849	- 13 302
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Vest Agder

Tabell 2a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	26	28	29	29	31
Alder på brukar	49	50	50	50	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,6	1,5	1,5	1,6	0,7
Grovfôr, daa	317,9	324,8	341,1	362,1	385,7
Anna areal, daa	4,2	4,3	14,2	2,1	6,1
Jordbruksareal, daa	323,7	330,6	356,6	365,8	392,5
- herav leigd areal, daa	191,3	188,3	224,6	227,8	236,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	474	391	341	406	400
Grovfôr, FEm pr daa	320	318	332	331	317
Jordbruksareal, FEm pr daa	319	320	331	333	317
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	12,7	11,3	12,6	13,9	14,1
Kumjølk, liter omsett	85 049	78 182	86 404	93 186	96 146
Mjølkekvote	98 946	90 615	96 953	104 026	109 177
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 200	7 491	7 419	7 350	7 384
Storfekjøt, kg omsett	4 892	3 744	4 124	3 835	3 893
Tal avlsgriser	3,2	5,3	5,0	5,2	4,8
Salbare smågriser	76	169	103	141	115
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 839	1 288	1 883	2 389	2 628
Tal vinterfôra sauer (vfs)	30	30	42	49	59
Kg kjøt pr vfs	28	30	28	26	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,1	3,9	4,1	4,6	3,5
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 855	1 866	1 991	2 020	1 782
Ektefelle	434	365	326	347	321
Barn under 17 år		31			8
Sum familie	2 289	2 262	2 317	2 366	2 105
Leigd arbeid	1 084	1 055	1 168	1 278	1 657
Sum timer i jordbruket	3 373	3 317	3 484	3 644	3 762
Sum timer i skogbruket	58	41	58	60	54
Sum timer tilleggsnæring	195	166	156	114	109
Familiens arbeid på nyanlegg	57	39		3	15
Familiens arbeid i anna verksemeld i alt	1 123	1 203	1 192	1 081	1 277
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,18	2,35	2,13	2,36	2,46
Havre, kr pr kg			2,27		
Kumjølk, kr pr l	4,64	4,92	5,24	5,61	5,76
Kukkjøt, kr pr kg	42,80	46,23	47,08	47,74	49,48
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,06	50,85	53,03	53,49	57,50
Smågris for sal, kr pr stk.	875,52	942,74	1 045,11	1 019,77	935,35
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,26	26,36	27,81	28,93	26,34
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	47,28	53,88	53,44	49,20	43,30
Ull, kr pr kg	37,23	36,75	34,16	33,20	40,47

Tabell 2b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	43 984	129 834	1 889	16 912	-496
Driftsbygningar	93 646	208 482	-35 061	160 951	79 901
Maskinar og reiskap	76 670	-40 229	110 850	-7 724	47 090
Mjølkekvote (ku og geit)	836	-1 241	651	15 917	
Sum nettoinvesteringar	215 136	296 846	78 329	186 056	126 495

Tabell 2c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	1 344	1 087	945	1 121	362
Andre planteprodukt	341 066	310 860	415 308	313 872	356 923
Planteprodukt i alt	342 410	311 947	416 253	314 993	357 285
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	394 903	385 041	452 797	522 707	553 563
Storfe, livdyr	31 367	42 337	61 882	106 148	96 412
Kuslakt	92 975	94 615	95 413	101 027	125 152
Anna storfeslakt	145 527	106 204	113 036	118 994	122 778
Smågris	43 028	99 643	75 960	91 302	65 210
Slaktegris	47 503	66 781	51 553	73 424	75 355
Avlsgris	3 117	20 563	15 357	12 024	11 167
Sauer, livdyr og slakt	45 249	49 490	62 306	59 225	52 232
Ull	5 729	4 334	5 825	7 513	8 275
Andre inntekter, husdyrhald	-541	533	-620	462	940
Husdyrprodukt i alt	808 856	869 541	933 509	1 092 826	1 111 084
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	55 164	53 565	57 299	59 356	59 704
Arealtilskot, grovfôr	52 470	52 606	62 049	66 960	72 438
Arealtilskot, korn	700	360	1 166	164	330
Produksjonstillegg, husdyr	115 975	114 642	131 760	126 368	128 508
Botnfrådrag	-3 346	-3 179	-7 069	-6 034	-6 129
Drifts-, grunn og dist.tilskot	148 286	147 536	157 296	178 110	223 039
Beitetilskot	38 749	42 364	45 131	49 214	60 699
Regionale miljøtilskot	8 323	7 651	12 038	14 840	15 289
Refunderte avløysarutgifter	60 757	54 641	68 326	63 359	65 173
Andre tilskot	29 572	9 642	13 736	11 526	30 933
Tilskot i alt	492 732	479 828	541 732	563 863	649 984
Leigeinntekt, traktor og reiskap	38 699	41 476	35 603	29 684	26 008
Andre inntekter	12 371	6 652	11 217	4 692	12 080
Produksjonsinntekter i alt	1 695 068	1 709 444	1 938 314	2 006 058	2 156 441

Tabell 2d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	253 207	279 156	307 631	334 141	361 057
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	58 136	40 873	52 909	45 257	65 233
Såvarer	18 992	16 800	75 473	17 753	21 204
Handelsgjødsel og kalk	53 013	62 340	76 348	73 117	59 760
Plantevernmiddele	8 484	7 949	8 104	8 088	12 123
Konserveringsmiddel	4 716	4 620	5 475	5 472	4 640
Andre forbruksartiklar m.v.	141 900	137 611	156 381	150 054	162 728
Kjøp av dyr	34 217	59 324	50 849	56 692	85 201
Sum variable kostnader	572 665	608 673	733 170	690 574	771 946
Faste kostnader					
Leigd arbeid	169 760	178 244	200 980	220 928	283 661
Drivstoff	40 241	43 598	41 904	36 563	47 432
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 492	6 984	10 983	7 208	8 241
Vedl.h. driftsbygningar	41 300	37 500	57 469	51 099	51 008
Vedl.h. traktor og maskinar	67 653	56 090	68 697	61 149	82 872
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 562	1 237	981	1 073	1 567
Avskr. driftsbygningar	86 708	84 547	88 176	111 349	131 690
Avskr. traktor og maskinar	64 961	56 971	74 874	68 802	81 044
Maskinleige	82 984	61 123	82 278	94 363	115 097
Leige av dyr	11 598	14 588			
Leige av bygningar	2 731	1 071	1 034	6 411	3 457
Leige av kvote	4 363	5 081	7 085	7 258	24 788
Andre faste kostnader	181 695	171 109	177 301	185 678	205 510
Sum faste kostnader	763 047	718 143	811 762	851 881	1 036 367
Kostnader i alt	1 335 713	1 326 816	1 544 932	1 542 455	1 808 313
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,26	2,20	2,37	2,24	2,20
Netto mekaniseringskostnader pr daa	721	705	785	744	697

Tabell 2e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	359 355	382 628	393 382	463 604	348 129
- Renter av jordbruksaktivit 1)	83 773	85 842	65 000	69 749	78 685
Familiens arbeidsforteneste	275 583	296 786	328 381	393 855	269 444
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	215 723	235 717	253 734	293 773	220 335
Lønsevne	445 342	475 031	529 361	614 783	553 105
Lønsevne pr. time	132,03	143,22	151,93	168,69	147,01
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	252 163	274 319	278 696	312 470	271 546
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	227 979	249 600	251 574	295 655	236 332
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	359 355	382 628	393 382	463 604	348 129
Driftoverskot, skogbruk	9 148	3 982	34 668	9 541	-2 127
Driftoverskot, tilleggsnæringer	56 298	55 643	67 515	55 338	52 525
Driftoverskot, andre næringer	- 3 366	6 355	26 029	-8 886	242
Lønsinntekt	271 141	320 514	340 151	316 806	371 345
Pensionar og sjukepengar	89 589	52 668	50 028	84 091	110 344
Gevinst/utbyte verdipapir	5 857	8 385	41 817	2 846	9 891
Familiens arbeid på nyanlegg	10 329	7 775		540	2 898
Renteinntekter	7 539	9 451	6 812	8 062	6 376
- Renteutgifter	115 741	117 963	120 424	115 632	132 643
- Kårutgifter	727	638	1 639	1 652	1 782
Nettoinntekt	689 423	728 800	838 339	814 658	765 198
Privatforbruk ekskl. skatt	479 685	464 117	503 817	498 266	499 641
Betalte skattar	162 592	175 003	209 552	195 255	244 783

Tabell 2f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	304 127	355 138	370 072	300 637	369 453
Andre krav	226 425	272 091	368 375	366 858	419 945
Omløpsmidlar, jordbruk	171 506	200 291	215 072	243 602	237 551
Omløpsmidlar, skogbruk	3 483	1 675	952	949	571
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	24 519	27 966	29 396	26 809	26 982
Omløpsmidlar, andre næringer	117 620	130 428	117 530	157 819	164 558
Omløpsmidlar i alt	847 680	987 589	1 101 397	1 096 674	1 219 060
Annleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 737 230	2 838 244	3 089 476	3 347 731	3 765 347
Anleggsmidlar, skogbruk	343 744	404 525	490 535	484 517	422 557
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	130 851	184 215	188 351	224 783	271 176
Anleggsmidlar, andre næringer	3 469	6 705	7 090	62 659	224 060
Privat, hovedbygninger	711 188	690 995	916 643	898 923	860 314
Privat, anna	197 328	159 335	152 575	181 195	182 122
Anleggsmidlar i alt	4 123 810	4 284 019	4 844 670	5 199 808	5 725 576
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	2 908 736	3 038 535	3 304 548	3 591 333	4 002 898
Kortsiktig gjeld	699 808	687 353	724 628	751 682	895 893
Langsiktig gjeld	2 440 918	2 580 887	2 859 145	3 203 240	3 610 556
Gjeld i alt	3 140 726	3 268 240	3 583 773	3 954 922	4 506 449
Endring i året, kroner	331 623	249 301	133 526	239 090	244 541
Eigenkapital	1 830 764	2 003 369	2 362 291	2 341 561	2 438 187
Eigenkapitalprosent	37	38	40	37	35
Endring i året (sparing)	62 752	269 789	97 645	200 873	92 730
Arbeidskapital	147 871	300 236	376 769	344 992	323 167
Endring i året	- 118 697	131 010	147 444	25 073	- 997
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

1) Kalkulasjonsrente

Fylkestal, Aust Agder

Tabell 3a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	24	29	28	27	28
Alder på brukar	50	49	49	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	17,0	14,3	4,1	8,2	14,3
Grovfôr, daa	222,0	233,0	234,0	238,9	235,1
Anna areal, daa	40,3	34,6	21,0	33,0	35,9
Jordbruksareal, daa	279,3	281,7	259,1	280,1	285,1
- herav leigd areal, daa	195,4	203,6	171,0	189,6	189,2
Korn, FEm pr daa ¹⁾	274	371	369	313	346
Grovfôr, FEm pr daa	292	279	313	309	292
Jordbruksareal, FEm pr daa	284	296	310	307	287
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	9,4	9,1	10,2	10,9	10,9
Kumjølk, liter omsett	58 520	58 032	65 535	65 931	69 777
Mjølkekvote	66 174	65 137	69 391	70 180	72 389
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 797	7 028	7 005	6 649	7 028
Storfekjøt, kg omsett	3 724	2 791	2 692	3 848	4 301
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 220	2 514	1 258	5	7
Tal vinterfôra sauer (vfs)	24	20	20	24	24
Kg kjøt pr vfs	26	28	33	27	28
Ull, kg omsett pr vfs	5,7	4,8	4,5	4,4	3,3
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 906	1 750	1643	1 600	1 699
Ektefelle	506	411	382	449	402
Barn under 17 år	4	7	6	2	6
Sum familie	2 416	2 168	2030	2 050	2 106
Leigd arbeid	1 117	978	871	881	1 120
Sum timer i jordbruket	3 533	3 147	2901	2 932	3 226
Sum timer i skogbruket	49	41	43	50	39
Sum timer tilleggsnæring	172	180	146	133	132
Familiens arbeid på nyanlegg	71	67	120	96	7
Familiens arbeid anna verksemde i alt	1 101	1 227	1307	1 369	1 470
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,27	2,58		2,52	2,48
Havre, kr pr kg			2,20	2,21	2,31
Hvete, kr pr kg		2,80			
Kumjølk, kr pr l	4,73	4,97	5,29	5,45	5,49
Kukkjøt, kr pr kg	42,33	44,41	45,22	46,80	46,32
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,80	49,40	51,28	55,34	57,58
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,53	24,97	27,76		19,63
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,66	49,16	52,39	45,02	37,46
Ull, kr pr kg	28,65	28,32	30,86	28,89	28,73

Tabell 3b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	30 607	2 480	12 300	4 984	1 700
Driftsbygningar	95 067	185 342	339 045	250 593	-69 768
Maskinar og reiskap	37 227	-1 678	22 593	11 903	38 667
Mjølkekvote (ku og geit)	7 246	18 398	-2 616	1 316	
Sum nettoinvesteringar	170 147	204 542	371 322	268 796	-29 401

Tabell 3c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	10 887	8 950	3 626	5 600	11 305
Poteter		117 641	32 883	71 115	93 489
Grønsaker		157 050	122 388	122 573	140 916
Andre planteprodukt	421 098	118 839	76 545	37 230	52 542
Planteprodukt	431 986	402 480	235 442	236 518	298 252
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	276 586	288 301	346 420	359 361	383 133
Storfe, livdyr	21 354	30 390	40 534	46 530	36 140
Kuslakt	64 524	53 933	69 705	63 189	55 974
Anna storfeslakt	119 300	87 769	85 374	197 208	200 186
Slaktegris	74 783	64 045	26 510	1 017	131
Avlsgris		15			
Sauer, livdyr og slakt	42 068	32 883	34 743	32 033	20 548
Ull	3 921	2 723	2 779	3 025	2 275
Andre inntekter, husdyrhald	224 988	178 779	182 995	103 853	102 848
Husdyrprodukt i alt	827 524	738 838	789 058	806 216	801 235
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	48 006	49 717	45 407	47 287	41 985
Arealtilskot, grovfôr	42 047	42 925	44 662	46 350	43 988
Arealtilskot, korn	5 525	4 928	2 010	3 128	4 029
Produksjonstillegg, husdyr	85 473	88 934	91 641	89 231	84 545
Botnfrådrag	-3 000	-3 448	-6 071	-6 111	-6 000
Drifts-, grunn og dist.tilskot	106 314	112 336	117 665	129 829	148 244
Beitetilskot	23 119	23 785	23 130	24 674	23 925
Regionale miljøtilskot	11 607	10 601	13 401	13 069	15 385
Refunderte avløysarutgifter	44 453	51 879	49 997	48 627	52 220
Andre tilskot	28 330	20 765	13 290	38 755	24 532
Tilskot i alt	391 873	402 422	395 132	434 839	432 853
Leigeinntekt, traktor og reiskap	22 297	27 825	20 145	28 380	40 545
Andre inntekter	18 855	18 323	7 689	28 251	5 243
Produksjonsinntekter i alt	1 692 534	1 589 888	1 447 466	1 534 204	1 578 128

Tabell 3d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	284 664	239 323	242 408	215 946	213 464
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	22 916	22 048	24 893	38 468	44 860
Såvarer	34 713	36 219	9 728	60 286	36 397
Handelsgjødsel og kalk	62 727	60 055	48 360	61 649	47 140
Plantevernmiddel	8 855	13 452	4 722	9 957	8 998
Konserveringsmiddel	1 044	1 986	920	1 443	1 679
Andre forbruksartiklar m.v.	87 808	98 434	74 970	80 074	88 736
Kjøp av dyr	114 598	88 994	116 708	111 365	102 149
Sum variable kostnader	617 324	560 511	522 709	579 188	543 423
Faste kostnader					
Leigd arbeid	174 886	163 110	147 428	126 928	155 349
Drivstoff	30 866	29 122	22 609	25 465	32 234
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	13 197	8 411	6 332	7 319	11 917
Vedl.h. driftsbygningar	30 602	34 743	25 914	37 630	35 623
Vedl.h. traktor og maskinar	54 470	55 734	40 269	48 713	53 998
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 394	3 305	4 840	5 163	4 390
Avskr. driftsbygningar	68 749	77 489	94 225	116 139	120 207
Avskr. traktor og maskinar	77 010	77 140	74 178	88 324	91 009
Maskinleige	75 101	68 638	65 352	65 940	60 867
Leige av bygningar			514	537	
Andre faste kostnader	148 064	150 359	143 344	157 622	156 631
Sum faste kostnader	676 338	668 051	625 005	679 780	722 225
Kostnader i alt	1 293 662	1 228 562	972 910	1 258 968	1 265 648
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,96	3,01	2,68	2,83	3,09
Netto mekaniseringskostnader pr daa	842	891	830	869	888

Tabell 3e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	398 872	361 326	299 753	275 237	312 480
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	79 630	81 652	60 672	72 922	71 226
Familiens arbeidsforteneste	319 243	279 674	239 080	202 315	241 253
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	235 401	225 327	202 751	166 641	198 149
Lønsevne	494 129	442 784	386 508	329 242	396 602
Lønsevne pr. time	139,88	141,69	133,21	112,30	122,94
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	280 436	286 419	259 661	224 423	243 077
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsverk	266 977	261 697	221 327	189 094	236 116
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	398 872	361 326	299 753	275 237	312 480
Driftoverskot, skogbruk	11 340	21 535	23 336	23 004	7 335
Driftoverskot, tilleggsnæringar	87 032	100 444	98 286	90 916	79 822
Driftoverskot, andre næringar	27 997	-16 147	3 702	11 575	62 004
Lønsinntekt	216 035	318 652	349 284	392 897	416 915
Pensjonar og sjukepengar	23 567	25 637	35 838	40 322	42 269
Gevinst/utbytte verdipapir	22 365	10 117	13 486	3 721	6 414
Familiens arbeid på nyanlegg	12 987	12 670	25 516	18 817	1 319
Renteinntekter	13 287	13 540	8 899	5 194	4 682
- Renteutgifter	77 747	75 039	78 675	81 421	78 345
- Kårutgifter	2 446	1 683	1 654	1 910	2 135
Nettoinntekt	733 290	771 052	777 770	778 352	852 760
Privatforbruk ekskl. skatt	454 636	504 724	555 853	517 402	549 675
Betalte skattar	210 024	229 060	171 046	194 684	209 003

Tabell 3f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	700 103	570 392	654 983	363 266	475 269
Andre krav	322 549	377 052	389 266	377 531	310 840
Omløpsmidlar, jordbruk	164 613	151 305	174 041	217 637	172 655
Omløpsmidlar, skogbruk	965	790	528	1 094	1 455
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	7 407	6 080	6 215	7 934	7 170
Omløpsmidlar, andre næringer	524 617	376 184	240 832	207 632	220 176
Omløpsmidlar i alt	1 720 253	1 481 803	1 465 865	1 175 094	1 187 565
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 577 725	2 688 622	3 066 642	3 585 410	3 368 919
Anleggsmidlar, skogbruk	270 213	310 420	401 477	429 752	421 289
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	340 290	308 504	290 876	156 347	223 621
Anleggsmidlar, andre næringer	85 785	76 692	70 843	70 872	88 653
Privat, hovedbygninger	625 026	747 831	921 617	1 050 745	1 061 858
Privat, anna	421 401	354 034	341 224	338 311	364 445
Anleggsmidlar i alt	4 320 439	4 486 103	5 092 679	5 631 437	5 528 785
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	2 742 338	2 839 927	3 240 683	3 803 047	3 541 574
Kortsiktig gjeld	383 951	372 928	350 678	373 124	394 445
Langsiktig gjeld	1 943 782	2 021 225	2 588 739	2 742 764	2 525 518
Gjeld i alt	2 327 733	2 394 153	2 939 417	3 115 888	2 919 963
Endring i året, kroner	362 896	154 809	453 365	160 425	-120 756
Eigenkapital					
Eigenkapitalprosent	61	60	55	54	57
Endring i året (sparing)	152 521	137 940	114 626	113 509	162 525
Arbeidskapital	1 336 302	1 108 875	1 115 187	801 970	793 120
Endring i året	125 169	10 725	190 119	6 299	13 870
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Jæren, alle bruk

Tabell 4a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	58	59	60	62	63
Alder på brukar	47	47	46	47	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	9,0	10,8	6,7	13,8	13,1
Grovfôr, daa	311,9	312,9	329,4	325,5	338,2
Anna areal, daa	7,0	2,7	3,3	4,0	6,1
Jordbruksareal, daa	327,8	326,4	339,4	343,2	357,3
- herav leigd areal, daa	89,7	99,3	114,6	120,5	122,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	409	564	383	425	431
Grovfôr, FEm pr daa	380	423	437	425	409
Jordbruksareal, FEm pr daa	383	430	436	426	410
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	21,6	22,1	22,4	21,7	22,9
Kumjølk, liter omsett	148 559	158 406	167 478	157 048	158 344
Mjølkekvote	161 107	170 441	169 554	162 219	172 754
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 554	7 851	8 242	8 033	7 649
Storfekjøt, kg omsett	5 456	5 038	5 296	5 416	6 468
Tal avlsgriser	9,4	9,4	9,4	9,5	8,2
Salbare smågriser	182	194	198	203	170
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	17 739	15 112	15 116	12 827	15 337
Tal vinterfôra sauer (vfs)	45	45	52	56	61
Kg kjøt pr vfs	29	26	27	30	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,7	4,4	4,8	4,3	3,6
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 129	2 069	2 062	1 980	2 080
Ektefelle	339	298	278	348	283
Barn under 17 år	34	29	43	31	17
Sum familie	2 502	2 395	2 382	2 360	2 380
Leigd arbeid	1 200	1 034	1 113	1 142	1 200
Sum timer i jordbruket	3 702	3 429	3 496	3 502	3 580
Sum timer i skogbruket	4	1	3	3	5
Sum timer tilleggsnæring	63	79	91	140	137
Familiens arbeid på nyanlegg	77	17	7	42	12
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 330	1 432	1 344	1 333	1 215
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	2,21	2,32	2,26	2,39	2,47
Hvete, kr pr kg		2,35		2,39	2,52
Kumjølk, kr pr l	4,86	5,08	5,37	5,60	5,73
Kukkjøt, kr pr kg	42,80	44,19	45,58	47,74	49,13
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,08	49,57	52,11	53,20	52,74
Smågris for sal, kr pr stk.	889	956	1 133	1 020	982
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,74	26,27	28,86	28,73	27,09
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,70	52,81	52,79	47,16	41,35
Ull, kr pr kg	35,04	35,69	38,05	36,56	39,74

Tabell 4b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	74 622	18 348	41 404	8 367	40 439
Driftsbygningar	314 572	27 428	52 163	97 203	102 976
Maskinar og reiskap	66 488	29 770	30 124	42 054	53 186
Mjølkekvote (ku og geit)	8 966	14 872	30 332	23 911	39 601
Sum nettoinvesteringar	464 648	90 418	154 023	171 535	236 202

Tabell 4c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	7 078	12 155	4 507	13 228	12 585
Poteter	7 539	858	949	2 128	8 643
Andre planteprodukt	270 545	238 449	291 336	271 730	253 189
Planteprodukt i alt	285 162	251 462	296 792	287 086	274 417
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	722 408	804 053	898 611	878 888	906 645
Storfe, livdyr	38 046	35 604	43 160	61 915	67 016
Kuslakt	118 003	130 865	132 380	146 744	170 290
Anna storfeslakt	151 579	124 150	151 195	156 608	223 056
Smågris	65 784	94 960	150 440	142 001	103 687
Slaktegris	437 265	405 088	424 824	373 631	433 026
Avlsgris	14 490	16 443	19 312	16 445	15 299
Sauer, livdyr og slakt	70 572	72 708	87 368	83 812	61 598
Ull	7 191	7 113	9 401	8 849	8 816
Andre inntekter, husdyrhald	347 871	362 685	420 991	533 925	415 311
Husdyrprodukt i alt	1 973 210	2 053 669	2 337 682	2 402 818	2 404 744
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	51 846	51 264	52 243	52 703	50 277
Arealtilskot, grovfôr	4 815	6 098	5 903	8 635	8 618
Arealtilskot, korn	2 212	1 038	1 462	1 629	3 364
Produksjonstillegg, husdyr	136 346	141 848	162 483	147 740	140 988
Botnfrådrag	-3 103	-3 034	-6 559	-7 696	-5 891
Drifts-, grunn og dist.tilskot	89 391	106 648	112 368	127 680	159 655
Beitetilskot	29 072	29 402	30 596	32 614	33 781
Regionale miljøtilskot	10 342	6 904	7 852	7 717	14 167
Refunderte avløysarutgifter	66 358	72 067	74 200	70 846	74 320
Andre tilskot	19 653	9 612	10 299	7 189	13 351
Tilskot i alt	406 932	421 847	450 847	449 057	492 630
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 255	10 951	14 017	7 193	7 936
Andre inntekter	28 229	22 620	14 617	14 937	17 821
Produksjonsinntekter i alt	2 700 788	2 760 549	3 113 955	3 161 091	3 197 548

Tabell 4d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	699 624	743 419	780 927	798 530	791 307
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	63 053	42 884	44 011	43 365	48 222
Såvarer	23 170	24 515	19 728	21 259	27 857
Handelsgjødsel og kalk	63 597	60 001	67 341	65 528	55 891
Plantevernmiddel	6 511	5 034	5 570	7 552	7 961
Konserveringsmiddel	8 394	8 164	9 744	7 573	11 127
Andre forbruksartiklar m.v.	176 823	186 123	215 125	206 966	232 631
Kjøp av dyr	229 667	247 698	316 728	290 973	299 683
Sum variable kostnader	1 270 839	1 317 838	1 459 174	1 441 746	1 474 679
Faste kostnader					
Leigd arbeid	197 752	175 266	200 161	214 207	228 447
Drivstoff	29 832	30 019	29 599	26 081	31 353
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	13 385	16 720	15 224	17 401	16 155
Vedl.h. driftsbygninger	72 819	68 077	73 806	81 692	83 865
Vedl.h. traktor og maskinar	57 944	59 557	65 596	64 876	65 705
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 882	4 175	4 331	4 057	4 333
Avskr. driftsbygninger	156 769	166 763	186 139	193 214	199 014
Avskr. traktor og maskinar	60 656	66 997	72 404	80 160	90 733
Maskinleige	109 594	125 625	139 008	129 812	127 260
Leige av bygninger	3 197	8 643	8 549	7 888	11 021
Leige av kvote	14 424	17 722	16 112	18 487	25 960
Andre faste kostnader	202 851	202 373	220 157	229 232	240 230
Sum faste kostnader	923 105	941 937	1 031 086	1 067 107	1 124 076
Kostnader i alt	2 193 944	2 259 775	2 490 260	2 508 853	2 598 755
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,17	2,13	2,16	2,15	2,25
Netto mekaniseringskostnader pr daa	813	916	940	877	882

Tabell 4e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	506 844	500 774	623 695	652 238	598 793
- Renter av jordbruksaktiva	145 785	162 240	116 701	119 866	127 940
Familiens arbeidsforteneste	360 058	338 535	506 994	532 372	470 853
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	249 871	242 468	365 353	388 591	339 650
Lønsevne	557 811	513 801	707 155	746 579	699 299
Lønsevne pr. time	150,69	149,85	202,30	213,19	195,34
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	292 595	290 876	371 174	400 285	368 817
Vederl. til fam. arb.og eigenkap. pr årsv.	270 150	266 090	362 564	398 166	377 289
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	506 844	500 774	623 695	652 238	598 793
Driftoverskot, skogbruk	1 086	977	5 469	1 858	1 727
Driftoverskot, tilleggsnæringer	62 278	58 255	49 187	40 952	51 013
Driftoverskot, andre næringer	29 311	31 449	24 959	33 117	29 983
Lønsinntekt	345 916	399 715	380 028	390 688	359 181
Pensjonar og sjukepengar	42 352	33 023	39 164	26 728	36 312
Gevinst/utbyte verdipapir	7 057	-22 258	23 037	9 865	11 979
Familiens arbeid på nyanlegg	14 179	3 260	1 294	8 300	5 795
Renteinntekter	15 297	19 100	15 981	8 860	8 092
- Renteutgifter	178 813	202 555	179 547	156 982	164 989
- Kårutgifter	9 764	10 789	9 249	10 867	9 924
Nettoinntekt	836 538	810 951	974 018	1 004 757	927 962
Privatforbruk ekskl. skatt	618 322	562 457	595 103	630 449	599 159
Betalte skattar	213 080	242 171	291 227	265 601	246 208

Tabell 4f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	580 766	556 539	610 877	597 467	597 441
Andre krav	431 467	370 545	451 703	412 399	448 181
Omløpsmidlar, jordbruk	309 225	320 991	339 199	354 762	389 256
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	34 413	33 047	43 134	75 138	108 937
Omløpsmidlar, andre næringer	265 935	253 249	259 505	294 844	310 147
Omløpsmidlar i alt	1 621 805	1 534 371	1 704 418	1 734 610	1 853 962
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	4 823 089	5 158 693	5 593 071	5 737 534	6 138 015
Anleggsmidlar, skogbruk	2 034	1 966	1 776	1 702	873
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	169 278	176 311	255 349	287 266	343 824
Anleggsmidlar, andre næringer	86 077	188 778	292 532	192 059	111 734
Privat, hovedbygninger	1 249 601	1 248 197	1 227 845	1 318 818	1 427 942
Privat, anna	307 507	258 195	263 414	369 548	344 492
Anleggsmidlar i alt	6 637 586	7 032 140	7 633 987	7 906 927	8 366 880
Eigedeler i alt					
Eigedeler i alt	8 259 392	8 566 511	9 338 405	9 641 537	10 220 842
Eigedeler i jordbruket	5 132 314	5 479 684	5 932 270	6 092 296	6 527 271
Kortsiktig gjeld	772 949	671 893	829 347	806 361	899 501
Langsiktig gjeld	4 049 189	4 304 046	4 528 054	4 581 714	4 705 381
Gjeld i alt	4 822 138	4 975 939	5 357 401	5 388 075	5 604 882
Endring i året, kroner	560 059	-27 669	254 363	261 102	251 117
Eigenkapital	3 437 254	3 590 572	3 981 005	4 253 461	4 615 960
Eigenkapitalprosent	42	42	43	44	45
Endring i året (sparing)	261 990	127 702	156 916	161 128	139 243
Arbeidskapital	848 856	862 478	875 071	928 249	954 461
Endring i året	146 783	49 945	-25 220	88 220	-31 270
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Jæren, storleikgruppe 3 (100-199 daa), Alle driftsformer

Tabell 5a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	7	8	5	7	7
Alder på brukar	48	49	49	50	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	16,7	14,6	23,4	16,7	17,3
Grovfôr, daa	135,6	133,0	128,2	125,3	138,6
Anna areal, daa				15,0	3,3
Jordbruksareal, daa	152,3	154,8	151,6	157,0	159,1
- herav leigd areal, daa	11,1	15,8	13,8	36,4	40,6
Korn, FEm pr daa ¹⁾	414	580	392	542	538
Grovfôr, FEm pr daa	421	466	481	476	428
Jordbruksareal, FEm pr daa	420	516	467	506	438
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,9	12,2	11,1	10,5	11,8
Kumjølk, liter omsett	93 502	77 888	70 785	70 988	77 772
Mjølkekvote	97 093	86 577	78 107	75 591	80 003
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 432	7 192	7 255	7 652	7 184
Storfekjøt, kg omsett	3 929	2 855	2 685	3 849	3 888
Tal avlsgriser	19,6	21,2	30,9	22,1	21,6
Salbare smågriser	342	305	593	410	510
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	9 429	5 839	9 674	7 561	8 383
Tal vinterfôra sauер (vfs)					20
Kg kjøt pr vfs					19
Ull, kg omsett pr vfs					2,2
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 564	1 460	1 276	1 251	1 143
Ektefelle	129	213	180	393	278
Barn under 17 år	11	8	2		
Sum familie	1 704	1 680	1 458	1 643	1 421
Leigd arbeid	633	528	543	583	816
Sum timer i jordbruket	2 337	2 208	2 001	2 226	2 238
Sum timer i skogbruket	2	1			
Sum timer tilleggsnæringer	34	25	12	24	381
Familiens arbeid på nyanlegg					9
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 466	1 388	1 735	1 540	1 695
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,07	2,33	2,24	2,39	2,41
Kumjølk, kr pr l	4,78	4,89	5,53	5,65	5,82
Kukkjøt, kr pr kg	42,51	43,92	44,05	45,84	48,30
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,85	51,28	48,56	53,04	54,68
Smågris for sal, kr pr stk.	845	957	1 104	1 049	996
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,60	25,66	28,25	27,44	26,67
Sau- og lammekjøt, kr pr kg				44,11	35,26
Ull, kr pr kg					33,50

Tabell 5b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	7 552	32 342	38 723	-486	34 986
Driftsbygningar	- 49 538	- 38 341	-107 205	-11 531	-110 942
Maskinar og reiskap	49 178	67 176	75 853	22 735	146 050
Mjølkekvote (ku og geit)	6 206	925		429	
Sum nettoinvesteringar	13 398	62 102	7 371	11 147	70 094

Tabell 5c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	12 904	17 365	15 378	18 187	13 431
Poteter				11 285	11 702
Andre planteprodukt	13 707	140 536	44 109	179 119	20 173
Planteprodukt i alt	26 612	157 901	59 487	208 591	45 306
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	447 292	381 086	391 604	400 974	452 913
Storfe, livdyr	15 092	15 010	6 328	9 092	41 827
Kuslakt	77 757	59 095	65 328	82 710	48 161
Anna storfeslakt	112 620	79 964	80 835	121 481	116 964
Smågris	172 830	235 856	500 927	318 550	380 692
Slaktegris	211 665	146 593	252 411	222 464	266 577
Avisgris	31 669	11 221	40 480	33 188	25 810
Sauer, livdyr og slakt				30 279	10 997
Ull				3 552	1 465
Andre inntekter, husdyrhald	680 724	558 966	455 275	500 565	558 523
Husdyrprodukt i alt	1 749 649	1 487 791	1 793 186	1 722 855	1 903 929
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	26 866	24 792	26 977	26 339	24 597
Arealtilskot, grovfôr	3 329	2 913	4 200	4 128	4 440
Arealtilskot, korn	2 925	2 559	4 493	3 209	3 426
Produksjonstillegg, husdyr	83 710	75 358	77 716	87 365	86 434
Botnfrådrag	- 3 000	- 3 000	-6 000	-6 857	-6 000
Drifts-, grunn og dist.tilskot	63 661	62 002	55 832	66 613	93 011
Beitetilskot	11 541	12 202	10 162	11 224	12 038
Regionale miljøtilskot				1 320	1 354
Refunderte avløysarutgifter	57 809	54 916	61 650	64 852	78 310
Andre tilskot	9	3 507		6 021	1 000
Tilskot i alt	246 849	235 249	235 030	264 214	298 610
Leigeinntekt, traktor og reiskap	2 143	993	1 429	529	4 176
Andre inntekter	34 279	19 940	10 590	28 322	23 546
Produksjonsinntekter i alt	2 059 531	1 901 874	2 099 721	2 224 511	2 275 567

Tabell 5d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	738 425	614 132	707 219	620 098	722 932
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	51 203	31 850	21 003	5 015	13 965
Såvarer	11 283	13 087	7 475	17 454	4 194
Handelsgjødsel og kalk	27 392	28 772	32 120	30 662	12 683
Plantevernmiddel	1 901	7 810	2 275	14 695	2 668
Konserveringsmiddel	5 192	3 849	2 570	2 651	1 978
Andre forbruksartiklar m.v.	77 905	88 685	95 969	96 879	112 741
Kjøp av dyr	111 208	163 400	134 770	178 423	182 456
Sum variable kostnader	1 024 780	951 585	1 003 400	965 877	1 053 617
Faste kostnader					
Leigd arbeid	75 897	77 202	91 378	123 457	171 760
Drivstoff	20 145	20 308	11 787	16 964	12 301
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 651	4 421	12 287	9 769	7 492
Vedl.h. driftsbygningar	56 956	46 206	41 263	40 954	50 582
Vedl.h. traktor og maskinar	43 812	53 830	49 579	42 833	38 104
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 162	2 205	5 189	3 706	4 347
Avskr. driftsbygningar	86 820	94 316	112 333	117 140	123 915
Avskr. traktor og maskinar	48 353	47 400	61 047	64 690	62 012
Maskinleige	56 243	68 629	124 220	91 303	81 354
Andre faste kostnader	125 698	164 450	129 072	152 271	143 386
Sum faste kostnader	524 737	578 967	638 156	663 087	695 253
Kostnader i alt	1 549 517	1 530 552	1 641 556	1 628 964	1 748 870
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,77	2,53	3,64	2,85	2,93
Netto mekaniseringskostnader pr daa	1 164	1 304	1 698	1 443	1 285

Tabell 5e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	510 015	371 323	458 165	595 547	526 697
- Renter av jordbruksaktivat	1)	81 200	82 340	66 327	63 883
Familiens arbeidsforteneste	428 815	288 983	391 838	531 665	457 565
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	408 870	290 558	440 818	568 226	547 374
Lønsevne	504 711	366 184	483 216	655 122	629 325
Lønsevne pr. time	215,97	165,84	241,54	294,32	281,23
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	420 477	326 883	461 432	557 656	589 621
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsverk.	435 465	315 851	460 136	587 187	629 404
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	510 015	371 323	458 165	595 547	526 697
Driftoverskot, skogbruk		386			
Driftoverskot, tilleggsnæringar	34 526	40 556	17 212	59 366	95 440
Driftoverskot, andre næringar	77 114	69 927	112 720	109 424	77 961
Lønsinntekt	355 316	366 209	440 067	467 285	412 826
Pensjonar og sjukepengar	90 552	109 774	67 927	34 462	11 061
Gevinst/utbytte verdipapir	- 27 602	- 47 358	123 590	43 192	- 1 979
Familiens arbeid på nyanlegg					1 711
Renteinntekter	21 716	23 461	22 675	11 771	7 574
- Renteutgifter	103 129	107 148	88 387	77 081	82 034
- Kårutgifter	15 704	17 704	17 725	17 190	13 818
Nettoinntekt	943 190	809 040	1 136 244	1 226 776	1 035 439
Privatforbruk ekskl. skatt	556 808	439 943	718 157	540 055	437 497
Betalte skattar	197 332	239 140	253 187	260 298	290 614

Tabell 5f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 156 721	1 250 842	1 401 459	1 316 333	1 370 932
Andre krav	222 569	198 735	232 985	162 471	248 220
Omløpsmidlar, jordbruk	198 237	199 530	263 750	280 225	257 136
Omløpsmidlar, andre næringar	865 060	713 218	1 050 234	950 101	937 905
Omløpsmidlar i alt	2 442 587	2 362 325	2 948 427	2 709 130	2 814 193
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 528 166	2 587 788	3 051 546	2 968 443	3 233 060
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	122 654	100 587	42 713	26 708	288 664
Anleggsmidlar, andre næringar	39 555	32 720	55 954	57 575	126 398
Privat, hovedbygningar	682 323	732 501	627 606	655 331	1 416 158
Privat, anna	312 775	269 765	372 309	279 423	222 618
Anleggsmidlar i alt	3 685 473	3 723 361	4 150 128	3 987 480	5 286 898
Egedeler i alt	6 128 061	6 085 685	7 098 555	6 696 610	8 101 091
Egedeler i jordbruket	2 726 404	2 787 318	3 315 296	3 248 668	3 490 196
Kortsiktig gjeld	345 390	500 507	455 320	389 894	472 718
Langsiktig gjeld	2 250 373	2 217 247	2 221 022	1 979 035	2 485 726
Gjeld i alt	2 595 763	2 717 754	2 676 341	2 368 929	2 958 444
Endring i året, kroner	- 125 799	60 602	- 186 294	- 57 574	49 098
Eigenkapital	3 532 298	3 367 932	4 422 213	4 327 679	5 142 647
Eigenkapitalprosent	58	55	62	65	63
Endring i året (sparing)	314 564	155 680	159 156	424 561	318 319
Arbeidskapital	2 097 197	1 861 818	2 493 107	2 319 236	2 341 475
Endring i året	296 802	19 903	1 602 423	352 512	- 216 721
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Jæren, storleikgruppe 4 (200-299 daa), Alle driftsformer

Tabell 6a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	18	14	17	14	15
Alder på brukar	50	48	45	44	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	15,1	15,1	4,8	8,5	1,3
Grovfôr, daa	225,3	243,4	252,5	251,6	255,8
Anna areal, daa	16,9	0,7	0,8	0,8	3,5
Jordbruksareal, daa	257,3	259,2	258,0	261,0	260,7
- herav leigd areal, daa	33,3	22,2	45,2	61,2	76,0
Korn, FEm pr daa	1	404	520	450	398
Grovfôr, FEm pr daa		379	429	352	426
Jordbruksareal, FEm pr daa		361	434	354	425
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,8	17,8	14,6	17,5	23,6
Kumjølk, liter omsett	89 665	124 296	103 351	122 364	167 087
Mjølkekvote	95 396	133 181	109 840	124 979	173 441
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 261	7 671	7 860	7 766	7 660
Storfekjøt, kg omsett	4 407	5 473	3 937	4 407	4 055
Tal avlsgriser	8,3	8,1	7,4	10,1	4,1
Salbare smågriser	189	208	210	301	88
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	18 030	16 398	14 696	12 664	5 593
Tal vinterfôra sauер (vfs)	37	26	46	45	41
Kg kjøt pr vfs	26	29	25	37	32
Ull, kg omsett pr vfs	4,0	4,5	4,3	5,0	4,9
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 053	2 037	1 868	1 952	2 212
Ektefelle	396	58	134	127	93
Barn under 17 år	7	17	1		
Sum familie	2 456	2 111	2 003	2 079	2 305
Leigd arbeid	1 181	591	856	838	805
Sum timer i jordbruket	3 636	2 702	2 860	2 916	3 110
Sum timer i skogbruket		1	6	9	7
Sum timer tilleggsnæringer	138	179	253	148	46
Familiens arbeid på nyanlegg	52		24	160	7
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 214	1 418	1 295	1 215	1 061
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,29	2,38	2,40	2,55	2,50
Kumjølk, kr pr l	4,88	5,04	5,32	5,61	5,78
Kukkjøt, kr pr kg	43,13	44,89	46,38	48,58	48,26
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,91	50,78	52,19	54,80	53,84
Smågris for sal, kr pr stk.	904	952	1 148	946	951
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,59	26,19	28,69	28,32	26,15
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	47,61	54,27	54,32	48,92	44,09
Ull, kr pr kg	34,15	30,48	39,07	33,52	38,11

Tabell 6b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	12 996	22 252	56 748	47 404	25 228
Driftsbygningar	67 329	-126 853	-54 297	449 430	-58 564
Maskinar og reiskap	-4 612	3 228	11 140	-14 118	35 151
Mjølkekvote (ku og geit)	9 774	36 162	52 607	614	
Sum nettoinvesteringar	85 488	-65 211	66 198	483 330	1 815

Tabell 6c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	13 259	17 742	4 597	7 970	1 660
Poteter	13 172				
Grønsaker	246 136	6 125	121 615	137 171	131 395
Andre planteprodukt	31 325	39 611	32 789	20 166	21 418
Planteprodukt i alt	303 892	63 478	159 001	165 307	154 473
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	437 443	626 565	549 787	685 884	943 246
Storfe, livdyr	32 796	39 639	32 891	77 725	84 528
Kuslakt	90 611	126 918	82 356	155 868	162 484
Anna storfeslakt	142 246	151 060	110 317	87 156	96 549
Smågris	101 524	177 752	237 766	255 882	67 091
Slaktegris	454 024	465 827	400 123	357 759	158 340
Avlsgris	6 389	19 463	18 613	14 457	8 522
Sauer, livdyr og slakt	48 143	41 620	69 217	83 291	52 298
Ull	5 111	3 542	7 676	7 452	7 735
Andre inntekter, husdyrhald	452 138	474 820	853 817	690 041	276 596
Husdyrprodukt i alt	1 770 425	2 127 206	2 362 564	2 415 515	1 857 389
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	41 431	40 784	37 887	39 529	40 276
Arealtilskot, grovfôr		5 533	2 369	5 538	5 169
Arealtilskot, korn	2 644	1 663	2 417	1 111	1 230
Produksjonstillegg, husdyr	112 454	129 125	137 212	134 248	135 174
Drifts-, grunn og dist.tilskot	65 738	90 103	93 110	116 536	149 957
Beitetilskot	22 621	17 584	25 865	31 537	30 280
Regionale miljøtilskot	11 174	5 711	7 833	7 891	12 761
Refunderte avløysarutgifter	59 019	77 403	73 065	69 337	65 741
Andre tilskot	9 545	7 606	6 722	3 861	13 109
Botnfrådrag	-3 167	-3 000	-6 706	-13 571	-6 079
Tilskot i alt	321 459	372 512	379 774	396 017	447 618
Leigeinntekt, traktor og reiskap	1 310	3 057	3 778	6 302	4 437
Andre inntekter	45 675	65 704	12 990	17 691	11 609
Produksjonsinntekter i alt	2 442 762	2 631 957	2 918 106	3 000 832	2 475 526

Tabell 6d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	633 430	780 782	836 116	751 395	521 354
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	45 048	37 914	27 349	39 643	63 588
Såvarer	24 121	11 247	13 517	12 518	22 031
Handelsgjødsel og kalk	48 866	48 127	47 896	58 069	45 881
Plantevernmiddel	11 290	1 883	4 250	4 626	2 308
Konserveringsmiddel	7 067	5 143	8 911	6 998	10 768
Andre forbruksartiklar m.v.	98 478	128 842	138 748	155 510	158 169
Kjøp av dyr	284 192	344 506	485 070	368 584	192 052
Sum variable kostnader	1 152 492	1 358 444	1 561 857	1 397 343	1 016 151
Faste kostnader					
Leigd arbeid	203 930	118 831	168 452	148 893	143 724
Drivstoff	20 232	19 862	17 318	22 929	22 483
Vedl.h. jord, vregar, grøfter og vassanl.	11 154	15 332	17 643	13 581	15 359
Vedl.h. driftsbygningar	56 149	55 854	52 746	68 149	74 604
Vedl.h. traktor og maskinar	49 407	46 055	47 069	69 568	62 109
Avskr. jord, vregar, grøfter og vassanl.	2 858	5 117	4 251	4 965	3 759
Avskr. driftsbygningar	138 593	161 971	156 492	188 843	177 197
Avskr. traktor og maskinar	53 047	50 875	64 770	74 161	82 130
Maskinleige	88 041	110 870	113 909	104 110	119 382
Leige av bygningar	1 093			1 587	
Leige av kvote	4 167	8 357	12 172	15 323	12 313
Andre faste kostnader	167 789	143 974	149 728	179 279	187 679
Sum faste kostnader	795 367	737 098	804 550	891 388	900 739
Kostnader i alt	1 947 859	2 095 542	2 366 407	2 288 731	1 916 890
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,40	2,14	2,77	2,55	2,50
Netto mekaniseringskostnader pr daa	867	928	716	665	653

Tabell 6e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	494 903	536 415	551 700	712 101	558 636
- Renter av jordbruksaktivit 1	123 104	143 987	96 272	109 564	113 416
Familiens arbeidsforteneste	371 799	392 428	455 428	602 537	445 220
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	271 075	330 758	408 619	528 420	341 836
Lønsevne	575 729	511 259	623 880	751 430	588 944
Lønsevne pr. time	158,32	189,21	218,17	257,65	189,36
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	316 864	380 466	400 149	479 304	352 745
Vederl. til fam. arb.og eigenkap. pr årsv.	306 648	369 181	405 394	535 701	360 189
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	494 903	536 415	551 700	712 101	558 636
Driftoverskot, skogbruk	697	1 261	1 317	1 888	2 037
Driftoverskot, tilleggsnæringar	121 936	109 478	77 610	34 291	25 487
Driftoverskot, andre næringar	21 130	-4 506	20 904	8 172	9 398
Lønsinntekt	341 212	394 044	385 735	364 112	322 496
Pensjonar og sjukepengar	32 159	5 824	19 461	3 383	1 731
Gevinst/utbytte verdipapir	14 364	6 590	27 744	7 889	4 681
Familiens arbeid på nyanlegg	9 559		4 567	31 404	1 331
Renteinntekter	23 190	9 107	10 435	6 365	6 620
- Renteutgifter	122 826	144 530	162 754	148 572	155 309
- Kårutgifter	8 206	10 960	8 246	8 036	7 912
Nettoinntekt	928 117	902 723	928 472	1 012 997	769 196
Privatforbruk ekskl. skatt	659 238	565 690	553 621	601 878	490 993
Betalte skattar	240 458	204 459	219 358	266 245	193 336

Tabell 6f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	679 223	345 900	507 182	510 196	441 830
Andre krav	362 663	298 756	317 416	298 765	358 445
Omløpsmidlar, jordbruk	256 901	311 412	258 150	293 659	234 390
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	110 886	139 272	152 238	46 735	58 170
Omløpsmidlar, andre næringar	267 899	140 836	238 918	134 508	216 798
Omløpsmidlar i alt	1 677 573	1 236 176	1 473 904	1 283 863	1 309 633
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	3 880 413	4 481 014	4 609 916	5 424 684	5 433 859
Anleggsmidlar, skogbruk	813	900	679	750	
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	232 405	267 714	482 467	320 376	278 868
Anleggsmidlar, andre næringar	168 197	211 748	308 751	288 687	112 883
Privat, hovudbygningar	1 038 950	1 069 930	1 294 925	976 867	1 129 436
Privat, anna	411 766	285 428	260 350	307 665	364 664
Anleggsmidlar i alt	5 732 545	6 316 734	6 957 088	7 319 029	7 319 710
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	7 410 117	7 552 910	8 430 993	8 602 892	8 629 343
Kortsiktig gjeld	4 137 314	4 779 770	4 868 066	5 718 343	5 668 249
Langsiktig gjeld	723 385	645 612	877 794	715 865	646 142
Gjeld i alt	3 031 111	3 408 487	4 270 627	4 183 112	4 018 726
Endring i året, kroner	176 297	157 056	188 732	322 592	-47 153
Eigenkapital					
Eigenkapitalprosent	3 655 621	3 498 811	3 282 570	3 703 915	3 964 475
Endring i året (sparing)	49	46	39	43	46
Arbeidskapital	173 050	36 453	201 671	278 039	120 687
Endring i året	954 187	590 564	596 110	567 998	663 491
1) Kalkulasjonsrente	165 684	96 341	-39 887	171 239	71 597
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Jæren, storleikgruppe 5 (300-500 daa), Alle driftsformer

Tabell 7a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	22	23	21	24	22
Alder på brukar	45	45	46	47	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa		2,7		13,1	9,1
Grovfôr, daa	385,2	385,4	375,1	363,2	383,2
Anna areal, daa	2,8	1,9	3,2	3,1	2,8
Jordbruksareal, daa	388,0	390,0	378,3	379,5	395,1
- herav leigd areal, daa	161,0	173,3	153,3	148,0	146,0
Korn, FEm pr daa ¹⁾		823		457	423
Grovfôr, FEm pr daa	421	475	545	480	432
Jordbruksareal, FEm pr daa	420	479	544	479	432
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	31,5	31,2	30,7	26,7	25,3
Kumjølk, liter omsett	226 091	230 125	239 665	200 328	176 496
Mjølkekvote	239 858	243 141	240 645	205 712	188 855
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 832	8 043	8 577	8 326	7 718
Storfekjøt, kg omsett	7 974	6 973	7 989	7 281	7 641
Tal avlsgriser	9,0	9,0	7,4	6,8	8,0
Salbare smågriser	156	208	130	112	140
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	17 882	19 127	16 483	15 625	9 436
Tal vinterfôra sauер (vfs)	34	39	42	51	68
Kg kjøt pr vfs	26	26	29	24	34
Ull, kg omsett pr vfs	5,0	4,2	4,7	3,8	3,2
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 383	2 404	2 495	2 176	2 201
Ektefelle	415	485	329	341	398
Barn under 17 år	34	26	75	19	5
Sum familie	2 832	2 918	2 899	2 536	2 603
Leigd arbeid	843	867	891	962	952
Sum timer i jordbruket	3 675	3 786	3 790	3 498	3 555
Sum timer tilleggsnærings	21	50	16	56	64
Familiens arbeid på nyanlegg	118	40			
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 295	1 281	1 270	1 366	1 212
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg		2,39		2,41	2,52
Kumjølk, kr pr l	4,88	5,12	5,35	5,57	5,62
Kukkjøt, kr pr kg	42,54	43,93	45,61	47,69	48,79
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,32	48,51	52,00	51,91	54,37
Smågris for sal, kr pr stk.	1 043	966	1 078	1 114	937
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,90	25,88	29,38	29,54	27,77
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	46,92	52,60	53,22	47,95	41,00
Ull, kr pr kg	33,43	38,02	35,43	38,59	39,15

Tabell 7b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	136 910	13 360	45 102	47 893	39 267
Driftsbygningar	599 605	110 518	231 061	105 714	204 531
Maskinar og reiskap	74 645	71 348	55 930	44 392	57 932
Mjølkekvote (ku og geit)	12 953	14 996	43 353	37 745	
Sum nettoinvesteringar	824 113	210 222	375 446	235 744	301 730

Tabell 7c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn		5 236		14 905	9 980
Andre planteprodukt		57 081	60 330	51 134	30 111
Planteprodukt i alt	80 033	62 316	60 330	66 039	40 091
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 103 243	1 178 105	1 282 911	1 114 988	992 075
Storfe, livdyr	52 781	48 958	60 781	55 477	63 134
Kuslakt	161 563	183 334	179 153	179 624	177 623
Anna storfeslakt	218 115	172 099	250 108	252 541	280 503
Smågris	14 837	25 663	17 557	40 879	37 465
Slaktegris	449 489	488 120	500 377	451 513	298 868
Avlsgris	16 934	18 864	16 560	9 828	19 084
Sauer, livdyr og slakt	43 658	57 058	63 956	57 089	58 403
Ull	5 553	6 279	6 934	7 497	8 626
Andre inntekter, husdyrhald	10 208		140	150	48
Husdyrprodukt i alt	2 076 381	2 178 479	2 378 478	2 169 586	1 935 829
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	62 202	61 917	63 945	60 611	53 859
Arealtilskot, grovfør	1 270	1 347	1 798	6 809	6 651
Arealtilskot, korn	318		567	976	2 180
Produksjonstillegg, husdyr	167 364	175 072	193 143	162 068	159 633
Botnfrådrag	-3 000	-3 043	-7 311	-6 250	-6 136
Driftstillegg mjølk/Driftstilsk. kjøtfeprod	103 403	108 965	111 006	97 905	96 097
Grunntilskot sau	3 403	4 191	4 477	4 578	6 706
Beitetilskot	35 377	39 228	33 502	35 068	43 473
Regionale miljøtilskot	11 711	6 349	6 048	5 765	5 531
Refunderte avløysarutgifter	74 764	77 261	78 176	75 653	84 258
Andre tilskot	16 220	17 618	18 514	33 690	63 919
Tilskot i alt	473 032	488 905	503 865	476 873	516 171
Leigeinntekt, traktor og reiskap	4 477	5 171	5 351	7 543	1 855
Andre inntekter	20 945	9 222	5 170	6 519	15 788
Produksjonsinntekter i alt	2 654 867	2 744 094	2 953 193	2 726 560	2 509 734

Tabell 7d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	669 279	733 414	693 522	632 801	577 302
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	76 316	57 168	65 301	47 454	59 249
Såvarer	25 627	19 084	10 867	13 385	7 708
Handelsgjødsel og kalk	72 390	65 595	68 926	66 395	51 072
Plantevernmiddel	3 634	3 854	3 029	5 695	3 491
Konserveringsmiddel	11 045	12 090	12 176	9 007	10 964
Andre forbruksartiklar m.v.	128 456	140 316	132 213	131 105	146 650
Kjøp av dyr	159 493	164 697	188 375	196 984	97 682
Sum variable kostnader	1 146 240	1 196 217	1 174 408	1 102 826	954 118
Faste kostnader					
Leigd arbeid	159 140	139 823	137 463	168 598	149 560
Drivstoff	39 891	38 630	38 289	25 538	29 568
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	15 613	22 071	17 411	24 465	13 260
Vedl.h. driftsbygningar	75 214	76 869	85 827	74 717	79 425
Vedl.h. traktor og maskinar	71 208	75 039	68 572	59 350	66 454
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 444	4 368	4 668	3 822	3 383
Avskr. driftsbygningar	186 927	205 139	219 066	199 087	185 396
Avskr. traktor og maskinar	83 019	99 451	97 108	102 173	110 398
Maskinleige	123 458	133 055	145 310	135 097	121 414
Leige av bygningar	5 897	8 802	6 351	11 443	21 992
Leige av kvote	29 995	29 630	21 971	21 764	40 081
Andre faste kostnader	226 568	227 874	226 728	217 401	223 121
Sum faste kostnader	1 015 478	1 060 752	1 068 764	1 043 455	1 044 052
Kostnader i alt	2 161 718	2 256 969	2 243 172	2 146 281	1 998 170
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,06	1,98	1,78	1,86	2,03
Netto mekaniseringskostnader pr daa	863	950	966	893	876

Tabell 7e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	493 149	487 125	710 021	580 278	511 564
- Renter av jordbruksaktivit 1)	179 308	209 516	141 407	131 741	132 955
Familiens arbeidsforteneste	313 841	277 609	568 614	448 538	378 609
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	193 967	162 034	331 061	297 830	243 785
Lønsevne	472 981	417 432	706 077	617 135	528 170
Lønsevne pr. time	128,69	110,25	186,31	176,44	148,56
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	242 884	218 356	347 093	336 922	283 973
Vederl. til fam. arb.og eigenkap. pr årsv.	200 676	179 497	335 056	312 130	281 703
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	493 149	487 125	710 021	580 278	511 564
Driftoverskot, skogbruk	1 047	1 326	3 797	1 227	1 119
Driftoverskot, tilleggsnæringer	41 023	49 396	34 738	30 123	16 498
Driftoverskot, andre næringer	27 153	50 797	26 919	48 703	51 609
Lønsinntekt	330 210	347 709	361 365	392 569	381 899
Pensionar og sjukepengar	19 554	26 891	43 531	49 010	37 283
Gevinst/utbyte verdipapir	8 984	8 956	7 260	3 525	35 200
Familiens arbeid på nyanlegg	21 915	7 595			9 697
Renteinntekter	11 573	27 993	27 268	6 833	4 118
- Renteutgifter	231 484	245 216	184 831	153 952	159 261
- Kårutgifter	10 023	8 807	8 601	12 258	10 488
Nettoinntekt	715 195	753 765	1 021 466	946 056	879 238
Privatforbruk ekskl. skatt	636 949	543 135	557 382	605 401	713 409
Betalte skattar	171 921	253 003	202 539	263 835	233 446

Tabell 7f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	421 247	568 145	648 031	467 905	504 139
Andre krav	510 909	472 665	532 200	389 756	268 507
Omløpsmidlar, jordbruk	387 822	381 582	409 962	419 037	409 963
Omløpsmidlar, andre næringer	131 599	146 505	154 343	244 154	286 468
Omløpsmidlar i alt	1 451 578	1 568 897	1 744 537	1 520 852	1 469 077
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	6 024 656	6 734 954	6 875 351	6 316 542	6 396 037
Anleggsmidlar, skogbruk	2 243	2 148	1 952	1 708	45
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	126 771	166 348	206 547	245 935	247 650
Anleggsmidlar, andre næringer	62 183	16 460	223 170	310 959	202 783
Privat, hovedbygninger	1 217 760	1 397 471	1 252 551	1 509 537	1 622 976
Privat, anna	195 635	179 446	210 491	231 819	206 860
Anleggsmidlar i alt	7 629 248	8 496 826	8 770 062	8 616 500	8 676 351
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	9 080 826	10 065 722	10 514 599	10 137 352	10 145 428
Kortsiktig gjeld	6 412 479	7 116 536	7 285 313	6 735 579	6 806 000
Langsiktig gjeld	768 787	716 704	765 332	846 273	914 787
Gjeld i alt	4 651 079	4 873 871	4 632 946	4 557 968	4 391 560
Endring i året, kroner	5 419 866	5 590 575	5 398 278	5 404 241	5 306 347
Eigenkapital	561 891	72 566	561 023	300 437	470 436
Eigenkapitalprosent	40	44	49	47	48
Endring i året (sparing)	461 888	221 244	135 017	92 988	10 563
Arbeidskapital					
Arbeidskapital	682 791	852 193	979 205	674 579	554 290
Endring i året	204 506	12 450	-37 601	-116 050	-92 369
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

1) Kalkulasjonsrente

Jæren, mjølkeproduksjon og storfeproduksjon

Tabell 8a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	23	23	20	19	18
Alder på brukar	48	46	46	46	43
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,4	0,7	1,1	5,3	3,6
Grovfôr, daa	337,9	353,0	368,2	356,5	326,9
Anna areal, daa	2,9	1,9	3,5	5,1	6,7
Jordbruksareal, daa	342,1	355,5	372,6	366,8	337,3
- herav leigd areal, daa	137,7	156,8	160,5	164,5	146,3
Korn, FEm pr daa	1)	363	540	260	494
Grovfôr, FEm pr daa		443	504	501	503
Jordbruksareal, FEm pr daa		443	504	500	503
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	34,3	34,9	36,6	35,8	34,5
Kumjølk, liter omsett	237 633	250 265	267 351	252 276	225 471
Mjølkekvote	253 789	264 049	270 941	259 922	239 276
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 589	7 810	7 973	7 791	7 177
Storfekjøt, kg omsett	8 100	7 913	7 480	8 035	8 037
Tal vinterfôra sauер (vfs)	5	5	7	3	4
Kg kjøt pr vfs	23	26	24	38	30
Ull, kg omsett pr vfs	3,8	3,4	3,7	6,0	3,7
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 329	2 242	2 301	2 137	2 257
Ektefelle	299	371	333	417	325
Barn under 17 år	19	13	16	3	6
Sum familie	2 648	2 626	2 650	2 556	2 588
Leigd arbeid	702	812	877	864	899
Sum timer i jordbruket	3 350	3 438	3 527	3 420	3 486
Sum timer i skogbruket	2	1	2		1
Sum timer tilleggsnæring	25	49	17	59	167
Familiens arbeid på nyanlegg	125	40		4	6
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 235	1 226	1 179	984	965
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg				2,56	2,66
Kumjølk, kr pr l	4,97	5,16	5,47	5,77	5,79
Kukkjøt, kr pr kg	42,33	43,78	45,44	47,52	49,56
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,13	49,56	52,33	52,01	54,70
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	47,34	51,57	53,11	49,43	41,90
Ull, kr pr kg	35,77	39,14	40,16	33,12	37,68

Tabell 8b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	13 892	25 655	50 680	82 268	55 518
Driftsbygningar	555 257	107 781	-92 974	-82 833	299 253
Maskinar og reiskap	52 057	26 696	47 710	53 692	181 743
Mjølkekvote (ku og geit)	14 461	18 741	32 619	23 937	
Sum nettoinvesteringar	635 668	178 873	38 035	77 064	536 514

Tabell 8c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn				6 774	3 918
Andre planteprodukt	63 934	53 370	56 941	50 122	25 467
Planteprodukt i alt	63 934	53 370	56 941	56 896	29 385
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 181 298	1 290 161	1 461 710	1 456 439	1 306 354
Storfe, livdyr	54 883	50 323	78 069	85 418	73 791
Kuslakt	170 659	190 825	193 179	223 814	203 961
Anna storfeslakt	226 698	186 760	204 839	230 984	268 705
Andre inntekter, husdyrhald	15 258	39 561	106 218	3 987	5 837
Husdyrprodukt i alt	1 648 795	1 757 629	2 044 016	2 000 642	1 858 648
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	57 790	59 286	62 260	60 865	48 971
Arealtilskot, korn	76	243	144	212	1 139
Arealtilskot, annet	285	357	343	532	623
Produksjonstillegg, husdyr	141 633	144 480	151 975	147 497	140 174
Botnfrådrag	-3 130	-3 217	-7 677	-6 316	-6 500
Driftstillegg kumjølk	109	115 000	118 000	117 770	121 576
Grunntilskot sau	394	536	593	599	387
Betetilskot	26 731	27 254	26 536	26 971	23 462
Regionale miljøtilskot	11 903	4 344	3 687	4 762	6 895
Refunderte avløysarutgifter	74 921	75 422	80 105	70 968	78 582
Andre tilskot	19 752	32 705	26 676	33 321	38 646
Tilskot i alt	439 354	456 410	462 642	457 181	453 955
Leigeinntekt, traktor og reiskap	11 214	13 749	17 747	13 838	10 221
Andre inntekter	47 429	38 944	9 507	15 530	12 630
Produksjonsinntekter i alt	2 210 727	2 320 103	2 590 853	2 544 087	2 364 839

Tabell 8d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	450 611	509 698	540 662	475 179	451 686
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	105 493	78 544	76 318	64 428	82 758
Såvarer	22 161	17 322	13 137	11 994	8 167
Handelsgjødsel og kalk	62 053	57 993	62 333	63 606	39 745
Plantevernmiddel	2 750	3 472	4 159	6 909	2 400
Konserveringsmiddel	8 508	8 985	8 960	8 460	9 525
Andre forbruksartiklar m.v.	108 774	124 227	120 077	122 587	121 462
Kjøp av dyr	60 485	63 338	118 496	48 616	77 600
Sum variable kostnader	820 835	863 581	944 141	801 779	793 343
Faste kostnader					
Leidt arbeid	137 169	144 790	143 005	148 491	127 466
Drivstoff	34 553	32 817	33 932	28 216	25 289
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 160	21 390	14 048	21 842	17 174
Vedl.h. driftsbygningar	68 905	80 318	75 017	87 991	95 783
Vedl.h. traktor og maskinar	65 803	66 124	65 746	74 415	67 460
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 415	4 560	5 107	5 189	5 500
Avskr. driftsbygningar	169 647	188 581	183 252	184 674	168 614
Avskr. traktor og maskinar	67 669	80 089	79 870	89 673	103 707
Maskinleige	113 670	129 021	139 057	141 816	113 835
Leige av bygningar	6 568	6 928	9 573	11 270	19 238
Leige av kvote	24 183	29 302	28 229	29 780	22 603
Andre faste kostnader	209 094	210 015	207 002	208 747	210 305
Sum faste kostnader	911 837	993 936	983 837	1 032 104	976 974
Kostnader i alt	1 732 672	1 857 517	1 927 978	1 833 883	1 770 317
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	1,83	1,78	1,89	2,07
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,21	1,31	1,24	1,38	1,45
Netto mekaniseringskostnader pr daa	841	921	892	952	970

Tabell 8e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	478 054	462 586	662 875	710 205	594 522
- Renter av jordbruksaktivit a) ¹⁾	153 100	183 892	121 413	126 114	123 153
Familiens arbeidsforteneste	324 954	278 694	541 462	584 090	471 369
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	218 450	184 695	351 080	390 462	307 487
Lønsevne	462 123	423 484	684 467	732 582	598 835
Lønsevne pr. time	137,96	123,19	194,09	214,22	171,78
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	267 362	243 678	345 455	406 233	328 781
Vederl. til fam. arb. og eigenkap. pr årsverk	234 101	204 496	348 979	404 082	351 842
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	478 054	462 586	662 875	710 205	594 522
Driftoverskot, skogbruk	963	663	1 092	613	507
Driftoverskot, tilleggsnæringar	26 555	38 142	28 686	69 519	46 802
Driftoverskot, andre næringar	22 962	30 665	16 360	17 387	5 308
Lønsinntekt	303 273	316 384	314 669	287 616	273 491
Pensjonar og sjukepengar	42 397	52 849	46 013	54 243	32 348
Gevinst/utbytte verdipapir	- 5 012	11 128	5 454	6 963	-2 496
Familiens arbeid på nyanlegg	23 094	7 595		855	13 072
Renteinntekter	15 448	18 254	14 760	4 954	4 058
- Renteutgifter	181 103	210 034	170 236	141 640	142 733
- Kårutgifter	5 478	5 761	5 963	7 316	6 489
Nettoinntekt	723 156	722 472	913 711	1 003 399	818 390
Privatforbruk ekskl. skatt	533 872	437 542	537 674	571 658	688 207
Betalte skattar	141 259	164 415	166 235	177 590	190 805

Tabell 8f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	511 400	580 105	651 617	409 515	446 351
Andre krav	319 868	340 964	371 309	447 148	275 379
Omløpsmidlar, jordbruk	275 781	288 637	307 279	357 370	331 260
Omløpsmidlar, andre næringar	146 550	129 481	128 504	183 233	166 874
Omløpsmidlar i alt	1 253 600	1 339 187	1 458 708	1 397 266	1 219 864
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	5 164 580	5 945 554	5 798 209	6 020 597	6 100 368
Anleggsmidlar, skogbruk	1 783	1 783	2 050	2 105	
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	105 672	143 821	219 348	296 638	364 480
Anleggsmidlar, andre næringar	56 356	13 648	228 883	233 854	240 824
Privat, hovudbygningar	928 503	1 159 277	865 909	896 703	1 421 493
Privat, anna	153 649	131 748	129 515	138 709	133 718
Anleggsmidlar i alt	6 410 543	7 395 830	7 243 914	7 588 606	8 260 883
Eigedeler i alt	7 664 143	8 735 017	8 702 623	8 985 872	9 480 747
Eigedeler i jordbruket	5 440 361	6 234 191	6 105 488	6 377 967	6 431 628
Kortsiktig gjeld	627 742	674 982	711 441	796 635	756 897
Langsiktig gjeld	3 824 565	4 281 139	3 914 159	3 904 921	4 209 595
Gjeld i alt	4 452 307	4 956 121	4 625 600	4 701 556	4 966 492
Endring i året, kroner	555 018	125 529	- 30 201	- 34 130	758 750
Eigenkapital	3 211 836	3 778 896	4 077 023	4 284 317	4 514 255
Eigenkapitalprosent	42	43	47	48	48
Endring i året (sparing)	103 764	91 436	260 445	237 520	- 36 156
Arbeidskapital	625 858	664 205	747 268	600 631	462 967
Endring i året	76 836	25 240	43 356	100 372	- 338 720
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Jæren, mjølkeproduksjon og svinehald

Tabell 9a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	10	10	10	10	11
Alder på brukar	47	46	47	47	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,2	23,3	7,5	41,5	45,5
Grovfôr, daa	368,7	323,1	372,9	343,9	469,2
Jordbruksareal, daa	370,9	346,4	380,4	385,4	525,1
- herav leigd areal, daa	84,4	96,1	133,2	148,8	221,4
Korn, FEm pr daa	1)	135	610	519	415
Grovfôr, FEm pr daa		409	486	556	566
Jordbruksareal, FEm pr daa		407	494	555	537
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	32,5	32,7	34,2	37,2	48,1
Kumjølk, liter omsett	221 087	238 061	267 402	286 031	357 134
Mjølkekvote	252 614	271 264	294 797	297 659	401 251
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 491	8 016	8 753	8 546	8 327
Storfekjøt, kg omsett	6 862	5 499	7 507	8 829	14 441
Tal avlsgriser	37,8	41,3	43,5	46,3	35,5
Tal smågriskull	71	82	89	93	75
Salbare smågriser	753	955	950	1 043	727
Tal smågris omsett	292	386	568	651	366
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	75 418	69 094	66 197	62 913	70 468
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 353	2 384	2 352	2 145	2 433
Ektefelle	295	280	276	320	423
Barn under 17 år	37	54	50	40	36
Sum familie	2 684	2 717	2 678	2 505	2 892
Leigd arbeid	1 113	811	997	1 083	1 362
Sum timer i jordbruket	3 797	3 528	3 675	3 588	4 255
Sum timer i skogbruket	1				
Sum timer tilleggsnæring	51	64	33	12	71
Familiens arbeid på nyanlegg	75		40	255	23
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 114	1 094	967	1 308	1 040
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg		2,27	2,32	2,37	2,45
Hvete, kr pr kg		2,35			
Kumjølk, kr pr l	4,69	4,97	5,34	5,47	5,72
Kukkjøt, kr pr kg	43,06	44,84	45,32	48,04	49,51
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,40	47,76	53,01	54,26	49,87
Smågris for sal, kr pr stk.	909	954	1 144	1 011	975
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,63	26,02	29,16	29,12	27,42

Tabell 9b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	24 070	2 284	68 385	23 296	97 995
Driftsbygningar	498 104	-158 511	629 043	1 087 498	16 358
Maskinar og reiskap	184 818	33 307	39 186	-15 479	17 468
Mjølkekvote (ku og geit)	3 723	40 670	93 775	46 269	226 804
Sum nettoinvesteringar	710 715	-82 250	830 389	1 141 584	358 625

Tabell 9c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn		30 703	5 355	39 663	43 053
Andre planteprodukt	45 655	41 929	105 366	56 518	93 641
Planteprodukt i alt	45 655	72 632	110 721	96 181	136 694
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 036 265	1 183 178	1 428 497	1 563 698	2 042 839
Storfe, livdyr	40 345	48 561	58 772	102 106	114 088
Kuslakt	174 746	183 881	178 641	245 119	404 918
Anna storfeslakt	175 156	116 737	205 805	243 355	525 864
Smågris	258 504	370 037	650 460	659 029	357 418
Slaktegris	1 844 554	1 839 066	1 895 108	1 832 809	2 037 901
Avlsgris	56 813	90 279	96 463	83 237	74 112
Andre inntekter, husdyrhald	23 274	727	6 412	4 682	5 276
Husdyrprodukt i alt	3 609 656	3 832 465	4 520 158	4 734 035	5 562 416
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	60 203	55 898	58 229	63 551	77 755
Arealtilskot, korn	5 495	385	2 093	3 782	11 048
Arealtilskot, annet	325		4 763		691
Produksjonstillegg, husdyr	150 080	156 779	173 885	159 057	200 555
Botnfrådrag	-3 600	-3 300	-6 600	-16 000	-6 000
Driftstillegg mjølkeku	110 650	115 000	118 000	111 882	127 393
Grunntilskot sau	199	58	432	384	531
Beitetilskot	23 569	22 881	31 715	30 325	35 256
Regionale miljøtilskot	7 303	7 429	7 565	5 885	34 532
Refunderte avløysarutgifter	76 399	88 588	84 825	69 030	76 147
Andre tilskot	56 902	7 093	15 529	19 333	35 551
Tilskot i alt	487 525	450 811	490 436	447 229	593 459
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 817	3 925	444	548	2 973
Andre inntekter	5 710	11 345	20 967	5 303	20 649
Produksjonsinntekter i alt	4 152 364	4 371 178	5 142 726	5 283 296	6 316 191

Tabell 9d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	1 425 442	1 566 386	1 635 802	1 612 283	1 817 253
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	63 835	31 760	61 732	69 190	64 686
Såvarer	34 144	25 815	11 949	21 922	39 448
Handelsgjødsel og kalk	66 622	58 670	62 930	62 233	85 055
Plantevernmiddele	3 805	3 663	2 001	5 308	14 264
Konserveringsmiddel	18 453	13 690	15 239	10 536	21 400
Andre forbruksartiklar m.v.	178 024	199 542	220 892	244 726	326 366
Kjøp av dyr	592 364	569 082	647 925	569 510	661 859
Sum variable kostnader	2 382 690	2 468 606	2 658 470	2 595 708	3 030 331
Faste kostnader					
Leigd arbeid	179 655	163 948	173 293	219 314	303 914
Drivstoff	39 369	40 425	37 528	33 388	65 796
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	24 824	19 440	18 956	21 809	33 175
Vedl.h. driftsbygningar	121 353	78 879	121 076	130 232	151 207
Vedl.h. traktor og maskinar	59 964	67 595	79 164	81 336	97 591
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 950	2 902	3 823	3 694	4 547
Avskr. driftsbygningar	214 789	206 063	257 739	327 824	369 869
Avskr. traktor og maskinar	60 554	69 218	70 033	93 842	140 226
Maskinleige	191 765	200 134	231 926	224 347	265 463
Leige av bygningar	1 468	23 953	20 903	27 498	30 025
Leige av kvote	20 744	24 069	27 853	45 503	100 894
Andre faste kostnader	253 066	263 791	314 824	345 470	412 359
Sum faste kostnader	1 170 032	1 160 418	1 357 118	1 554 257	1 975 066
Kostnader i alt	3 552 722	3 629 024	4 015 588	4 149 965	5 005 397
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,42	2,30	2,04	2,17	2,03
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,65	1,66	1,63	1,60	1,69
Netto mekaniseringskostnader pr daa	984	1 138	1 149	1 186	1 146

Tabell 9e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	599 642	742 154	1 127 137	1 133 332	1 310 794
- Renter av jordbruksaktivit a 1)	213 000	198 143	148 322	176 207	234 463
Familiens arbeidsforteneste	386 641	544 010	978 815	957 124	1 076 331
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	246 393	362 085	637 799	672 235	666 915
Lønsevne	566 296	707 959	1 152 108	1 176 438	1 380 245
Lønsevne pr. time	149,14	200,68	313,58	327,93	324,38
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	266 109	357 151	566 237	594 491	603 588
Vederl. til fam. arb. og eigenkap. pr årsverk	234 510	346 016	621 690	657 823	693 708
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	599 642	742 154	1 127 137	1 133 332	1 310 794
Driftoverskot, skogbruk	148	457	295	295	273
Driftoverskot, tilleggsnæringar	60 230	71 352	25 973	428	7 975
Driftoverskot, andre næringar	53 980	55 941	56 360	129 653	123 385
Lønsinntekt	254 523	273 237	261 473	281 672	243 088
Pensjonar og sjukepengar	10 831	3 546	881	19 299	
Gevinst/utbyte verdipapir	9 693	15 996	15 907	23 870	22 042
Familiens arbeid på nyanlegg	13 876		7 764	49 838	4 537
Renteinntekter	11 501	12 642	12 202	12 656	16 641
- Renteutgifter	298 654	295 680	221 454	245 921	284 790
- Kårutgifter	14 604	14 902	12 694	17 150	11 072
Nettoinntekt	701 165	864 742	1 273 844	1 387 972	1 432 873
Privatforbruk ekskl. skatt	694 490	617 443	720 242	689 239	609 335
Betalte skattar	265 570	226 076	209 434	461 146	339 813

Tabell 9f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	284 818	428 460	720 356	995 542	906 299
Andre krav	564 033	352 339	587 075	531 080	632 487
Omløpsmidlar, jordbruk	619 623	670 501	752 461	765 241	1 020 350
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	250	250	250		
Omløpsmidlar, andre næringer	516 332	462 985	406 428	465 230	502 986
Omløpsmidlar i alt	1 985 055	1 914 534	2 466 570	2 757 093	3 062 122
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	6 835 611	5 943 137	7 122 771	8 618 064	11 005 318
Anleggsmidlar, skogbruk	2 298	2 100	1 154	1 050	
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	96 951	94 562	82 019	50 282	84 765
Anleggsmidlar, andre næringer	27 689	26 176	27 977	49 170	41 620
Privat, hovedbygninger	853 230	1 068 007	801 673	864 483	1 453 316
Privat, anna	201 724	192 237	198 124	190 845	235 361
Anleggsmidlar i alt	8 017 503	7 326 219	8 233 718	9 773 894	12 820 380
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	10 002 558	9 240 753	10 700 288	12 530 987	15 882 502
Kortsiktig gjeld	7 455 234	6 613 638	7 875 232	9 383 305	12 025 668
Langsiktig gjeld	1 523 258	1 127 614	1 258 047	1 316 490	1 596 799
Gjeld i alt	6 102 814	5 762 077	5 587 919	6 892 650	8 104 294
Endring i året, kroner	7 626 072	6 889 691	6 845 966	8 209 140	9 701 093
Eigenkapital	953 382	68 929	956 243	1 069 381	89 522
Eigenkapitalprosent	2 376 486	2 351 062	3 854 321	4 321 847	6 181 409
Endring i året (sparing)	24	25	36	34	39
Arbeidskapital	- 152 329	31 397	354 110	425 163	526 015
Endring i året	461 797	786 920	1 208 523	1 440 603	1 465 323
1) Kalkulasjonsrente	- 128 007	36 129	278 279	235 953	58 336
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, alle bruk

Tabell 10a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	83	93	94	95	94
Alder på brukar	48	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	5,4	4,9	1,7	2,8	4,5
Grovfôr, daa	312,2	305,3	316,6	332,4	342,0
Anna areal, daa	13,0	12,1	11,0	10,5	13,2
Jordbruksareal, daa	330,7	322,3	329,3	345,6	359,6
- herav leigd areal, daa	181,9	170,4	176,6	184,2	192,6
Korn, FEm pr daa	1)	292	378	362	329
Grovfôr, FEm pr daa		299	304	319	312
Jordbruksareal, FEm pr daa		297	308	318	312
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	11,8	11,6	12,7	13,5	14,2
Kumjølk, liter omsett	77 970	77 598	84 821	87 152	95 101
Mjølkekvote	85 499	86 885	94 163	95 733	100 705
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 195	7 351	7 310	7 078	7 408
Storfekjøt, kg omsett	4 531	3 684	3 881	4 120	4 781
Tal avlsgriser	5,5	5,5	5,0	5,9	6,4
Salbare smågriser	107	133	112	118	136
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	4 265	4 883	4 720	4 359	4 750
Tal vinterfôra sauer (vfs)	58	48	54	61	61
Kg kjøt pr vfs	26	28	28	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	4,7	4,1	4,0	4,0	3,8
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 911	1 864	1 883	1 843	1 818
Ektefelle	355	315	299	348	375
Barn under 17 år	5	17	12	4	18
Sum familie	2 271	2 196	2 194	2 195	2 212
Leigd arbeid	994	971	949	969	1 180
Sum timer i jordbruket	3 265	3 167	3 143	3 165	3 392
Sum timer i skogbruket	45	34	39	48	45
Sum timer tilleggsnæring	242	223	190	185	159
Familiens arbeid på nyanlegg	55	44	47	34	19
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 137	1 228	1 256	1 239	1 317
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	2,26	2,54	2,13	2,47	2,47
Havre, kr pr kg		2,80	2,21	2,21	2,31
Kumjølk, kr pr l	4,71	4,96	5,31	5,47	5,65
Kukkjøt, kr pr kg	42,89	44,91	46,10	47,23	48,18
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,48	50,61	52,77	54,57	56,25
Smågris for sal, kr pr stk.	851	971	1 070	1 030	936
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,78	26,37	29,31	29,07	27,57
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	48,52	52,83	54,35	49,60	42,91
Ull, kr pr kg	32,31	31,79	32,92	32,92	36,91

Tabell 10b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	25 866	61 729	11 582	14 771	41 731
Driftsbygningar	167 695	177 983	108 499	315 892	121 978
Maskinar og reiskap	52 242	-1 883	57 844	19 413	45 381
Mjølkekvote (ku og geit)	7 619	6 466	11 618	10 496	9 815
Sum nettoinvesteringar	253 423	244 295	189 543	360 572	218 905

Tabell 10c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	3 569	3 118	1 372	1 933	3 487
Andre planteprodukt	238 368	227 979	207 937	173 573	211 013
Planteprodukt i alt	241 937	231 098	209 309	175 506	214 500
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	367 606	384 765	450 809	476 712	537 781
Storfe, livdyr	34 055	43 310	55 719	66 932	72 483
Kuslakt	85 320	71 183	88 809	95 775	101 298
Anna storfeslakt	143 730	114 909	126 694	165 644	188 595
Smågris	58 529	78 278	75 770	66 911	81 017
Slaktegris	107 699	140 382	128 644	135 003	131 751
Avlsgris	9 149	9 637	14 158	18 407	8 718
Sauer, livdyr og slakt	82 735	75 592	82 427	79 856	55 617
Ull	8 920	6 352	7 011	8 008	8 676
Andre inntekter, husdyrhald	104 649	117 043	104 561	116 941	107 899
Husdyrprodukt i alt	1 002 392	1 041 453	1 134 602	1 230 189	1 293 835
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	51 618	51 270	50 606	52 959	51 492
Arealtilskot, grovfôr	47 985	47 581	52 774	55 140	57 924
Arealtilskot, korn	1 817	1 645	958	939	1 309
Produksjonstillegg, husdyr	127 979	128 117	142 171	132 097	125 325
Botnfrådrag	-3 217	-3 269	-6 532	-6 105	-6 159
Driftstillegg mjølk/Driftstilsk. kjøtfeprod	71 881	76 498	79 120	79 722	82 964
Distrikts tilskot storfe	40 313	44 959	47 287	50 815	64 940
Distrikts tilskot sau	6 970	6 243	6 336	7 174	6 806
Grunntilskot sau	5 870	4 747	5 173	6 215	6 401
Beitetilskot	40 939	40 585	42 059	43 681	48 602
Regionale miljøtilskot	10 617	9 464	11 019	11 956	12 401
Refunderte avløysarutgifter	59 428	59 258	64 255	60 768	62 232
Andre tilskot	20 850	19 487	17 081	37 108	65 153
Tilskot i alt	483 050	486 585	512 307	532 469	579 390
Leigeinntekt, traktor og reiskap	28 801	32 806	30 587	23 993	28 040
Andre inntekter	11 554	11 684	7 188	16 148	8 747
Produksjonsinntekter i alt	1 767 735	1 803 628	1 893 993	1 978 305	2 124 512

Tabell 10d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	357 881	366 033	387 238	398 212	441 486
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	51 228	42 394	50 504	53 451	65 127
Såvarer	19 530	19 189	28 163	25 965	20 847
Handelsgjødsel og kalk	60 289	61 054	64 252	68 265	55 117
Plantevernmiddel	6 509	7 954	5 333	6 818	7 589
Konserveringsmiddel	4 141	5 025	4 712	5 269	5 239
Andre forbruksartiklar m.v.	107 752	112 854	111 868	119 329	132 005
Kjøp av dyr	81 536	85 208	107 525	109 893	128 562
Sum variable kostnader	688 865	699 711	759 595	787 202	855 972
Faste kostnader					
Leigd arbeid	150 513	147 272	153 291	153 484	193 922
Drivstoff	34 575	34 630	32 959	30 295	38 174
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 518	9 699	9 536	10 380	10 417
Vedl.h. driftsbygningar	40 152	42 418	44 429	49 738	53 403
Vedl.h. traktor og maskinar	58 133	57 669	56 404	59 395	67 931
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 741	2 548	2 887	2 972	3 018
Avskr. driftsbygningar	87 633	91 615	99 682	118 149	140 204
Avskr. traktor og maskinar	63 741	64 776	72 177	76 842	84 608
Maskinleige	78 570	68 353	82 026	82 146	89 082
Leige av dyr	3 778	4 392	133		
Leige av bygningar	1 910	1 370	1 547	2 110	4 435
Leige av kvote	5 204	5 111	8 071	9 974	20 778
Andre faste kostnader	154 976	154 781	158 477	167 048	187 777
Sum faste kostnader	690 444	684 635	721 619	762 533	893 749
Kostnader i alt	1 379 309	1 384 346	1 481 214	1 549 735	1 749 721
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,27	2,44	2,44	2,42	2,68
Netto mekaniseringskostnader pr daa	673	752	794	774	834

Tabell 10e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	388 425	419 282	412 779	428 570	374 790
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	89 639	95 922	70 429	78 469	88 820
Familiens arbeidsforteneste	298 787	323 360	342 350	350 102	285 970
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	230 648	254 413	272 319	274 420	224 276
Lønsevne	449 300	470 632	495 641	503 586	479 893
Lønsevne pr. time	137,62	148,62	157,71	159,10	141,49
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	272 881	294 450	297 418	302 565	269 568
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	256 568	281 201	280 984	286 651	251 365
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	388 425	419 282	412 779	428 570	374 790
Driftoverskot, skogbruk	13 793	13 998	19 686	3 243	3 939
Driftoverskot, tilleggsnæringer	123 835	84 087	91 959	84 118	72 997
Driftoverskot, andre næringer	31 979	11 773	27 068	13 058	25 005
Lønsinntekt	257 923	324 161	349 616	356 278	377 804
Pensjonar og sjukepengar	42 514	30 565	35 633	49 454	76 243
Gevinst/utbyte verdipapir	16 187	12 417	22 976	2 497	7 961
Familiens arbeid på nyanlegg	10 033	8 508	11 338	6 698	3 866
Renteinntekter	8 671	9 854	6 660	5 558	5 478
- Renteutgifter	100 464	108 990	105 722	107 919	118 856
- Kårutgifter	2 741	2 726	2 898	2 464	2 896
Nettoinntekt	790 155	802 929	869 095	839 091	826 331
Privatforbruk ekskl. skatt	505 288	487 164	531 593	537 791	529 578
Betalte skattar	198 195	213 838	211 329	202 484	239 127

Tabell 10f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	425 607	413 593	461 015	331 271	390 374
Andre krav	295 573	345 981	387 108	400 581	360 383
Omløpsmidlar, jordbruk	186 432	209 902	214 145	245 232	247 800
Omløpsmidlar, skogbruk	1 418	767	471	3 882	3 935
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	36 013	30 923	34 455	31 533	17 062
Omløpsmidlar, andre næringer	277 139	248 058	184 101	193 759	203 362
Omløpsmidlar i alt	1 222 183	1 249 225	1 281 295	1 206 258	1 222 916
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 933 492	3 131 597	3 416 804	3 879 714	4 306 552
Anleggsmidlar, skogbruk	208 753	239 756	296 194	295 989	290 994
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	312 967	294 382	283 831	260 011	265 623
Anleggsmidlar, andre næringer	42 130	34 368	31 531	84 075	133 885
Privat, hovudbygninger	682 056	752 311	909 019	955 478	1 021 651
Privat, anna	371 297	331 527	453 038	450 965	307 715
Anleggsmidlar i alt	4 550 695	4 783 942	5 390 417	5 926 232	6 326 420
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	5 772 878	6 033 167	6 671 712	7 132 490	7 549 336
Kortsiktig gjeld	3 119 924	3 341 499	3 630 949	4 124 946	4 554 352
Langsiktig gjeld	661 690	587 034	589 071	669 994	697 573
Gjeld i alt	2 254 123	2 465 217	2 886 754	3 215 417	3 463 687
Endring i året, kroner	2 915 813	3 052 251	3 475 825	3 885 411	4 161 260
Eigenkapital					
Eigenkapitalprosent	406 832	189 941	277 693	312 255	213 861
Endring i året (sparing)	2 857 065	2 980 916	3 195 887	3 247 079	3 388 076
Arbeidskapital	49	49	48	46	45
Arbeidskapital (sparing)	137 667	200 261	198 680	172 623	100 422
Arbeidskapital	560 494	662 191	692 224	536 264	525 343
Endring i året	- 100 100	107 073	122 203	- 36 597	10 893
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, storleikgruppe 3 (100-199 daa), Alle driftsformer

Tabell 11a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	19	19	19	18	18
Alder på brukar	51	48	49	49	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,0			1,7	3,3
Grovfôr, daa	141,2	140,8	147,5	143,8	139,9
Anna areal, daa	18,6	21,7	18,5	19,7	21,8
Jordbruksareal, daa	161,8	162,6	166,0	165,1	165,0
- herav leigd areal, daa	73,1	70,4	70,7	70,9	77,3
Korn, FEm pr daa	1)	218		146	376
Grovfôr, FEm pr daa		293	291	295	289
Jordbruksareal, FEm pr daa		276	292	291	277
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	5,2	3,9	3,3	2,0	3,4
Kumjølk, liter omsett	32 076	24 275	20 368	12 545	22 163
Mjølkekvote	35 046	27 584	24 275	14 956	23 192
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 586	6 808	6 816	7 000	7 024
Storfekjøt, kg omsett	1 118	1 041	1 205	610	878
Tal avlsgriser	7,2	11,3	10,6	11,9	12,3
Salbare smågriser	220	323	289	277	302
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	252	621	603	653	769
Tal vinterfôra sauer (vfs)	27	30	34	34	32
Kg kjøt pr vfs	22	25	26	25	24
Ull, kg omsett pr vfs	5,0	3,4	4,6	3,4	4,9
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 711	1 603	1 756	1 663	1 667
Ektefelle	277	151	118	119	124
Barn under 17 år	17	11	10		9
Sum familie	2 005	1 764	1 884	1 782	1 800
Leigd arbeid	475	493	515	485	468
Sum timer i jordbruket	2 480	2 257	2 399	2 267	2 268
Sum timer i skogbruket	33	26	42	40	31
Sum timer tilleggsnæring	168	164	120	182	86
Familiens arbeid på nyanlegg	61	40	63	11	
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 206	1 454	1 631	1 407	1 512
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg		2,28			2,62
Havre, kr pr kg				2,00	
Kumjølk, kr pr l	4,67	4,80	5,21	5,49	5,62
Kukkjøt, kr pr kg	42,89	41,76	45,83	47,47	46,63
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,45	47,91	53,22	47,52	49,44
Smågris for sal, kr pr stk.	845	973	1 061	1 028	953
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	38,89	24,18	35,74	34,61	35,47
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	46,00	51,89	50,47	45,48	37,35
Ull, kr pr kg	31,71	34,50	34,11	34,01	34,11

Tabell 11b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	36 808	4 260	-1 861	-4 127	-5 610
Driftsbygningar	318 838	30 166	47 763	63 843	-77 317
Maskinar og reiskap	-4 038	-21 285	32 563	11 204	32 959
Mjølkekvote (ku og geit)	507				
Sum nettoinvesteringar	352 116	13 141	78 465	70 920	-49 968

Tabell 11c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	1 027			579	2 622
Andre planteprodukt	206 667	238 148	199 976	169 613	168 923
Planteprodukt i alt	207 694	238 148	199 976	170 192	171 545
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	149 809	116 442	106 106	68 874	124 527
Storfe, livdyr	20 334	21 471	42 607	44 903	18 451
Kuslakt	37 890	15 158	30 996	27 026	37 275
Anna storfeslakt	13 886	33 900	21 565	16 664	19 338
Smågris	169 983	274 507	271 317	281 740	258 688
Slaktegris	10 814	34 742	21 827	15 396	31 840
Avlsgris	20 707	32 391	35 429	34 206	21 569
Sauer, livdyr og slakt	29 181	38 268	45 149	38 657	21 819
Ull	4 293	3 233	5 361	3 873	5 425
Andre inntekter, husdyrhald	206 085	166 951	158 902	46 995	26 330
Husdyrprodukt i alt	662 982	737 064	739 258	578 334	565 262
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	28 555	27 707	28 415	27 758	24 203
Arealtilskot, grovfôr	28 651	27 283	26 658	25 364	26 451
Arealtilskot, korn	984	1 308	1 293	1 879	2 018
Produksjonstillegg, husdyr	61 767	74 164	85 291	75 280	67 058
Botnfrådrag	-3 000	-3 632	-6 158	-6 222	-6 222
Driftstillegg mjølk/Driftstilsk. kjøtfprod.	45 849	45 051	42 049	36 294	45 608
Distrikttilstskot storfe	14 519	7 310	13 817	6 440	18 212
Distrikttilstskot sau	2 710	3 319	3 663	4 036	4 049
Grunntilstskot sau	2 069	2 583	3 176	3 185	3 131
Beitetilstskot	17 720	21 380	24 152	25 630	21 680
Regionale miljøtilskot	5 732	5 907	7 877	5 777	5 309
Refunderte avløysarutgifter	40 129	41 677	51 924	43 900	42 236
Andre tilskot	16 335	21 544	12 233	20 266	27 392
Tilskot i alt	262 018	275 601	294 390	269 587	281 125
Leigeinntekt, traktor og reiskap	11 441	18 146	10 824	13 162	27 190
Andre inntekter	29 597	2 670	2 260	35 971	12 180
Produksjonsinntekter i alt	1 173 733	1 271 629	1 246 708	1 067 246	1 057 302

Tabell 11d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	262 317	289 695	274 360	193 548	223 677
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	21 857	18 259	14 178	17 700	13 397
Såvarer	17 107	12 729	6 524	10 603	10 732
Handelsgjødsel og kalk	34 791	34 013	31 810	39 637	29 344
Plantevernmiddel	4 522	4 583	3 468	3 664	2 847
Konserveringsmiddel	3 493	1 995	2 897	1 866	2 081
Andre forbruksartiklar m.v.	55 455	79 548	77 617	63 655	83 661
Kjøp av dyr	78 383	70 441	86 521	43 888	45 834
Sum variable kostnader	477 924	511 262	497 375	374 561	411 573
Faste kostnader					
Leigd arbeid	78 203	80 059	94 436	72 704	66 530
Drivstoff	21 390	23 399	17 962	14 268	17 620
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 301	7 259	4 305	6 835	4 447
Vedl.h. driftsbygningar	30 913	30 562	20 813	24 619	20 044
Vedl.h. traktor og maskinar	42 749	44 229	33 299	37 118	41 474
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 459	3 029	5 484	5 671	5 610
Avskr. driftsbygningar	65 780	60 614	61 996	74 117	69 028
Avskr. traktor og maskinar	42 059	45 230	43 195	48 108	51 536
Maskinleige	77 635	76 894	86 565	74 244	78 240
Leige av dyr	15 870	21 499			
Leige av kvote	1 526	1 504	277		
Andre faste kostnader	105 908	115 231	114 818	133 870	130 336
Sum faste kostnader	492 793	509 509	483 150	491 554	484 865
Kostnader i alt	970 717	1 020 770	980 525	866 115	896 438
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	4,10	4,23	3,89	3,97	4,78
Netto mekaniseringskostnader pr daa	1132	1234	1131	1099	1195

Tabell 11e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	203 016	250 859	266 183	201 131	160 863
- Renter av jordbruksaktivat 1)	55 618	61 797	39 227	41 727	40 405
Familiens arbeidsforteneste	147 398	189 062	266 183	159 404	120 458
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	132 441	195 089	216 988	155 549	114 905
Lønsevne	225 601	269 121	321 393	232 108	186 988
Lønsevne pr. time	90,98	119,23	133,99	102,39	82,44
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	174 462	230 777	244 714	189 230	155 130
Vederl. til fam. arb.og eigenkap. pr årsv.	140 411	208 761	213 855	155 909	127 088
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	203 016	250 859	266 183	201 131	160 863
Driftsoverskot, skogbruk	10 145	6 606	22 018	15 212	4 871
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	59 010	81 655	108 632	126 440	77 192
Driftsoverskot, andre næringar	21 238	12 800	17 307	10 888	31 701
Lønsinntekt	288 600	377 878	395 642	361 381	411 010
Pensionar og sjukepengar	79 307	9 410	19 478	42 916	83 944
Gevinst/utbyte verdipapir	7 370	8 613	4 677	4 821	9 765
Familiens arbeid på nyanlegg	10 959	7 628	12 144	2 175	
Renteinntekter	7 972	9 315	4 536	6 491	5 600
- Renteutgifter	101 700	106 089	101 185	96 698	89 085
- Kårutgifter	995	1 042	1 042	867	2 434
Nettoinntekt	584 922	657 635	748 391	673 890	693 427
Privatforbruk ekskl. skatt	480 169	463 677	580 959	505 267	558 624
Betalte skattar	195 601	165 180	161 544	194 987	199 435

Tabell 11f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	406 544	366 853	418 144	305 777	418 432
Andre krav	241 137	323 548	361 676	372 524	331 677
Omløpsmidlar, jordbruk	83 513	130 675	131 118	107 489	116 674
Omløpsmidlar, skogbruk	495	1 192	761	1 678	1 175
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer		7 590	7 841	7 875	13 289
Omløpsmidlar, andre næringer	258 794	294 205	273 389	267 696	314 185
Omløpsmidlar i alt	990 482	1 124 063	1 192 929	1 063 039	1 195 432
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 956 051	1 949 599	1 874 664	2 001 091	1 881 389
Anleggsmidlar, skogbruk	227 832	234 624	267 481	289 282	257 521
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	222 481	236 754	267 821	326 427	424 371
Anleggsmidlar, andre næringer	55 095	44 190	43 758	52 127	10 634
Privat, hovudbygninger	546 931	572 335	716 839	793 466	911 723
Privat, anna	486 887	429 048	437 907	403 009	367 380
Anleggsmidlar i alt	3 495 277	3 466 548	3 608 469	3 865 402	3 853 018
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	2 039 564	2 080 274	2 005 782	2 108 580	1 998 063
Kortsiktig gjeld	691 976	545 130	493 980	463 244	432 316
Langsiktig gjeld	2 089 269	2 161 287	2 460 251	2 720 165	2 496 547
Gjeld i alt	2 781 245	2 706 417	2 954 232	3 183 409	2 928 863
Endring i året, kroner	854 433	24 013	156 838	- 37 804	52 588
Eigenkapital					
Eigenkapitalprosent	38	41	38	35	42
Endring i året (sparing)	- 28 199	71 932	4 838	45 356	- 38 727
Arbeidskapital	298 506	578 933	698 949	599 795	763 116
Endring i året	- 244 973	93 828	79 813	- 64 549	44 752
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, storleikgrupper 4 (200-299 daa), Alle driftsformer

Tabell 12a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	13	23	22	23	22
Alder på brukar	50	51	50	50	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa					4,3
Grovfôr, daa	234,2	245,0	249,9	248,2	237,0
Anna areal, daa	1,4	1,7	1,1	2,0	8,1
Jordbruksareal, daa	235,5	245,0	251,0	250,2	249,2
- herav leigd areal, daa	107,4	128,6	110,0	107,8	100,4
Korn, FEm pr daa	1)				174
Grovfôr, FEm pr daa	326	300	334	304	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	326	300	334	303	305
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,3	8,9	11,8	10,8	9,5
Kumjølk, liter omsett	66 383	56 907	75 153	70 137	63 608
Mjølkekvote	72 475	63 849	83 808	76 388	71 538
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 052	7 008	6 920	7 082	7 498
Storfekjøt, kg omsett	3 604	2 672	2 817	2 358	2 145
Salbare smågriser		35	40	34	116
Svinekjøt slaktegris, kg omsett		2 798	3 305	2 945	3 479
Tal vinterfôra sauer (vfs)	34	49	41	61	51
Kg kjøt pr vfs	22	26	26	23	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,3	3,9	3,9	3,2	3,2
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 824	1 919	1 812	1 720	1 801
Ektefelle	287	267	257	168	210
Barn under 17 år		39			
Sum familie	2 111	2 225	2 069	1 887	2 011
Leigd arbeid	583	558	503	519	888
Sum timer i jordbruket	2 695	2 782	2 572	2 407	2 899
Sum timer i skogbruket	57	36	42	90	85
Sum timer tilleggsnærings	200	204	131	110	180
Familiens arbeid på nyanlegg	78	72	56	19	
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 451	1 330	1 175	1 311	1 287
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg					2,48
Kumjølk, kr pr l	4,77	5,00	5,32	5,49	5,57
Kukkjøt, kr pr kg	41,10	45,89	46,06	46,66	47,05
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,69	49,30	49,30	51,66	54,69
Smågris for sal, kr pr stk.			1 075		856
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg		26,33	28,77	28,39	27,86
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	44,96	51,11	54,35	47,76	42,20
Ull, kr pr kg	29,65	32,77	34,90	31,85	37,59

Tabell 12b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	-23 075	27 392	-4 868	8 809	5702
Driftsbygningar	74 665	506 013	115 515	156 284	16 581
Maskinar og reiskap	33 482	-8 909	23 675	26 299	55 921
Mjølkekvote (ku og geit)	9 403	20 065	-3 389	647	
Sum nettoinvesteringar	94 476	544 561	130 933	192 039	78 204

Tabell 12c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn					1 604
Andre planteprodukt	18 389	24 615	21 386	18 204	80 220
Planteprodukt i alt	18 389	24 615	21 386	18 204	81 824
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	316 513	284 692	400 136	385 033	354 555
Storfe, livdyr	29 363	25 791	46 035	47 724	49 635
Kuslakt	65 284	64 864	84 790	84 559	64 029
Anna storfeslakt	104 795	66 428	74 348	49 885	61 038
Smågris		749	666	-390	66 139
Slaktegris		73 682	94 937	83 592	96 928
Avlsgris		2 186	2 734	4 037	3 043
Sauer, livdyr og slakt	34 763	67 919	56 177	65 499	48 914
Ull	5 391	6 275	5 550	6 270	6 141
Andre inntekter, husdyrhald		1 397	1 368	1 017	583
Husdyrprodukt i alt	556 108	593 981	766 740	727 226	751 005
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	35 623	41 611	39 166	38 885	36 450
Arealtilskot, grovfôr	44 649	47 459	43 332	42 421	41 256
Arealtilskot, korn					702
Produksjonstillegg, husdyr	110 632	116 764	113 799	107 272	89 715
Botnfrådrag	-3 231	-3 000	-6 091	-6 000	-6 317
Driftstillegg mjølk/Driftstilsk. kjøtfeprod.	90 144	82 501	91 434	83 368	76 989
Distrikttilstskot storfe	34 612	30 841	37 438	32 978	29 448
Distrikttilstskot sau	2 031	5 656	3 914	5 668	6 098
Grunn tilskot sau	3 113	4 680	3 242	5 158	5 504
Beitetilstskot	30 650	41 890	33 600	35 623	34 269
Regionale miljøtilskot	8 558	8 561	8 130	9 174	12 365
Refunderte avløysarutgifter	54 336	60 410	58 866	54 714	58 288
Andre tilskot	7 041	17 481	17 327	23 691	43 424
Tilskot i alt	418 157	454 854	444 156	432 952	428 191
Leigeinntekt, traktor og reiskap	36 062	33 490	30 798	19 362	26 941
Andre inntekter	6 931	5 988	5 703	4 360	6 938
Produksjonsinntekter i alt	1 035 647	1 112 929	1 268 784	1 202 104	1 294 899

Tabell 12d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	155 628	199 130	249 947	232 239	250 988
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	42 836	37 575	39 999	31 795	38 736
Såvarer	4 773	5 626	5 043	5 367	10 015
Handelsgjødsel og kalk	40 910	42 084	45 267	40 842	36 402
Plantevernmiddel	2 396	873	1 191	1 620	4 261
Konserveringsmiddel	6 687	7 089	2 419	3 389	2 483
Andre forbruksartiklar m.v.	53 889	57 536	73 918	79 545	86 886
Kjøp av dyr	16 276	28 994	43 870	57 278	58 558
Sum variable kostnader	323 396	378 906	461 654	452 075	488 329
Faste kostnader					
Leidt arbeid	110 345	87 717	69 385	70 352	102 481
Drivstoff	24 113	31 435	24 210	20 571	18 876
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	11 489	7 097	8 279	6 721	9 181
Vedl.h. driftsbygningar	33 965	37 003	38 540	44 775	38 669
Vedl.h. traktor og maskinar	44 827	53 987	50 904	46 018	51 713
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 693	2 465	2 041	2 119	1 825
Avskr. driftsbygningar	44 967	75 021	79 155	72 600	87 397
Avskr. traktor og maskinar	61 956	59 442	62 972	55 205	56 421
Maskinleige	30 631	39 695	45 240	44 411	35 699
Leige av kvote	1 154	652	2 705	3 703	5 566
Andre faste kostnader	108 270	111 779	123 766	117 897	135 104
Sum faste kostnader	473 409	506 293	507 198	484 372	542 932
Kostnader i alt	796 805	885 199	968 852	936 447	1 031 261
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,82	2,71	2,31	2,32	2,26
Netto mekaniseringskostnader pr daa	744	814	772	701	691

Tabell 12e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	238 842	227 729	299 932	265 657	263 638
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	58 777	72 989	58 628	54 211	62 012
Familiens arbeidsforteneste	180 065	154 740	241 304	211 446	201 626
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	157 049	121 178	198 844	188 947	169 574
Lønsevne	290 410	242 458	310 689	281 798	304 107
Lønsevne pr. time	107,77	87,14	120,79	117,07	104,92
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	225 971	184 168	232 584	226 104	196 899
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	191 621	148 815	210 022	200 923	189 434
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	238 842	227 729	299 932	265 657	263 638
Driftoverskot, skogbruk	31 704	4 137	10 485	5 341	12 496
Driftoverskot, tilleggsnæringar	76 015	71 573	49 888	39 947	73 692
Driftoverskot, andre næringar	11 642	24 494	13 931	14 066	475
Lønsinntekt	364 522	381 785	369 628	406 255	368 384
Pensjonar og sjukepengar	28 224	27 553	53 092	59 278	117 460
Gevinst/utbyte verdipapir	8 418	8 353	9 695	-872	7 038
Familiens arbeid på nyanlegg	14 425	14 004	20 313	3 581	
Renteinntekter	9 919	9 802	5 573	3 005	4 293
- Renteutgifter	36 657	69 696	80 130	72 938	101 743
- Kårutgifter	2 908	2 456	3 801	2 292	276
Nettoinntekt	744 147	697 279	748 606	721 028	745 457
Privatforbruk ekskl. skatt	507 066	482 562	487 669	458 547	495 706
Betalte skattar	192 991	187 538	145 217	161 812	199 128

Tabell 12f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	559 669	429 898	408 248	317 357	322 710
Andre krav	273 783	315 466	314 321	186 661	150 918
Omløpsmidlar, jordbruk	126 338	140 882	162 963	130 013	137 863
Omløpsmidlar, skogbruk	2 762	1 248	682	337	955
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	16 923	13 070	9 818	237	3 429
Omløpsmidlar, andre næringer	57 378	79 549	119 953	115 975	93 657
Omløpsmidlar i alt	1 036 852	980 112	1 015 985	750 580	709 532
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 876 177	2 574 907	2 852 931	2 676 115	2 999 510
Anleggsmidlar, skogbruk	162 745	287 364	402 743	342 567	297 875
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	166 268	199 700	164 165	182 398	198 372
Anleggsmidlar, andre næringer	6 154	3 064			
Privat, hovedbygninger	830 470	825 443	1 035 063	1 006 224	1 172 908
Privat, anna	118 198	134 967	127 077	152 263	184 926
Anleggsmidlar i alt	3 160 011	4 025 444	4 581 979	4 359 567	4 853 591
Egedeler i alt	4 196 863	5 005 556	5 597 964	5 110 147	5 563 123
Egedeler i jordbruket	2 002 515	2 715 789	3 015 894	2 806 128	3 137 373
Kortsiktig gjeld	252 846	331 191	275 449	453 846	294 320
Langsiktig gjeld	1 170 683	1 906 512	2 249 422	2 014 918	2 821 085
Gjeld i alt	1 423 529	2 237 703	2 524 871	2 468 764	3 115 405
Endring i året, kroner	179 840	592 550	103 763	107 292	- 150 486
Eigenkapital	2 773 334	2 767 853	3 073 093	2 641 384	2 447 718
Eigenkapitalprosent	66	55	55	52	44
Endring i året (sparing)	114 693	105 501	171 492	138 576	135 441
Arbeidskapital	784 006	648 921	740 536	296 734	415 212
Endring i året	41 863	- 36 630	193 971	- 143 812	152 306
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, storleikgruppe 5 (300-500 daa), Alle driftsformer

Tabell 13a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	30	29	32	30	26
Alder på brukar	46	45	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,4	1,5	0,7	4,6	0,8
Grovfôr, daa	387,8	384,5	382,0	370,5	375,8
Anna areal, daa	0,2		0,9	6,8	1,0
Jordbruksareal, daa	389,4	385,9	383,5	386,6	377,6
- herav leigd areal, daa	214,2	202,2	209,7	221,2	226,6
Korn, FEm pr daa 1)	474	447	305	422	400
Grovfôr, FEm pr daa	308	333	327	346	305
Jordbruksareal, FEm pr daa	309	333	327	350	305
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,3	16,9	15,8	18,1	17,4
Kumjølk, liter omsett	101 426	113 316	106 183	114 123	114 844
Mjølkekvote	112 356	130 355	119 859	128 300	118 905
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 278	7 469	7 409	6 909	7 288
Storfekjøt, kg omsett	5 121	4 789	4 711	4 804	5 402
Tal avlsgriser	10,7	6,7	5,2	7,7	10,2
Salbare smågriser	156	146	121	131	145
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	6 816	7 091	6 420	6 640	8 168
Tal vinterfôra sauer (vfs)	70	48	63	58	55
Kg kjøt pr vfs	27	32	28	28	24
Ull, kg omsett pr vfs	4,3	4,2	3,7	3,7	3,2
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 957	2 022	1 992	1 935	1 876
Ektefelle	366	282	244	381	390
Barn under 17 år	3	16	27	5	38
Sum familie	2 327	2 319	2 263	2 321	2 305
Leigd arbeid	671	850	800	886	844
Sum timer i jordbruket	2 997	3 170	3 063	3 207	3 419
Sum timer i skogbruket	53	40	35	45	32
Sum timer tilleggsnæring	254	237	276	202	156
Familiens arbeid på nyanlegg	61	17	34	86	57
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 103	1 215	1 194	1 184	1 339
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,18	2,35	2,19	2,47	2,46
Kumjølk, kr pr l	4,71	4,97	5,37	5,51	5,64
Kukkjøt, kr pr kg	42,41	44,57	45,53	46,67	47,08
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,15	50,80	52,91	53,73	53,99
Smågris for sal, kr pr stk.	863	984	1 095	1 039	971
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,85	26,22	29,13	28,88	27,23
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	48,59	55,09	56,88	51,73	43,80
Ull, kr pr kg	32,75	30,57	33,03	34,73	39,62

Tabell 13b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	28 141	47 318	7 116	25 667	21 598
Driftsbygningar	81 323	-11 210	84 534	600 931	327 982
Maskinar og reiskap	54 193	6 018	117 154	10 924	1 724
Mjølkekvote (ku og geit)	10 025	2 108	31 964	21 790	29 254
Sum nettoinvesteringar	173 682	44 234	240 768	659 312	380 558

Tabell 13c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	1 165	1 050	304	4 045	432
Andre planteprodukt	24 970	25 421	34 781	103 121	27 301
Planteprodukt i alt	26 135	26 470	35 085	107 166	27 733
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	477 922	563 476	570 387	628 368	647 757
Storfe, livdyr	43 226	63 804	49 510	57 312	98 424
Kuslakt	103 321	89 373	111 962	126 689	101 909
Anna storfeslakt	162 969	140 098	157 662	179 772	211 661
Smågris	54 278	64 772	57 903	44 218	56 911
Slaktegris	172 688	189 539	171 196	207 107	218 649
Avlsgris	12 127	5 617	13 577	32 731	9 617
Sauer, livdyr og slakt	107 636	88 410	101 646	80 621	44 384
Ull	9 845	6 218	7 709	7 581	7 049
Andre inntekter, husdyrhald	204	115	136	10 536	458
Husdyrprodukt i alt	1 144 216	1 211 422	1 241 687	1 374 935	1 396 819
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	60 823	60 783	57 106	60 261	52 554
Arealtilskot, grovfôr	58 947	58 705	60 475	61 966	61 326
Arealtilskot, korn	1 058	687	276	507	393
Produksjonstillegg, husdyr	156 285	151 473	165 633	138 003	137 284
Botnfrådrag	-3 200	-3 138	-6 281	-6 200	-6 231
Driftstillegg mjølk/Driftstilsk. kjøtfeprod.	84 879	101 849	99 145	98 587	107 629
Distrikts tilskot storfe	46 416	59 665	54 337	57 313	77 899
Distrikts tilskot sau	7 805	6 474	7 227	7 035	5 563
Grunn tilskot sau	7 170	4 493	6 064	6 071	5 338
Beitet tilskot	49 334	45 300	49 756	44 323	49 641
Regionale miljøtilskot	7 943	9 143	11 131	14 236	13 196
Refunderte avløysarutgifter	68 457	67 735	72 337	69 129	74 746
Andre tilskot	13 591	8 179	5 161	45 590	52 938
Tilskot i alt	559 558	571 348	582 367	596 821	632 276
Leigeinntekt, traktor og reiskap	21 187	32 694	25 576	24 473	17 052
Andre inntekter	6 919	7 087	3 606	18 634	2 797
Produksjonsinntekter i alt	1 758 016	1 849 021	1 888 321	2 122 029	2 076 677

Tabell 13d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	424 701	425 265	411 545	440 774	472 116
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	56 604	33 743	49 320	60 605	69 515
Såvarer	8 280	8 715	6 505	49 420	6 721
Handelsgjødsel og kalk	61 776	78 357	85 280	78 411	50 266
Plantevernmiddel	3 140	4 121	4 026	6 924	3 059
Konserveringsmiddel	4 488	7 003	8 067	8 751	5 229
Andre forbruksartiklar m.v.	93 552	99 130	102 825	120 961	118 202
Kjøp av dyr	67 370	48 727	77 848	55 161	113 815
Sum variable kostnader	719 909	705 060	745 416	821 007	838 923
Faste kostnader					
Leigd arbeid	100 024	122 281	131 208	149 672	159 681
Drivstoff	38 408	36 528	38 141	34 415	36 730
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 054	10 767	13 586	14 737	9 518
Vedl.h. driftsbygningar	37 573	49 478	51 565	55 206	57 266
Vedl.h. traktor og maskinar	62 816	59 627	60 623	69 142	71 089
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 375	1 890	2 381	2 602	2 254
Avskr. driftsbygningar	93 585	89 735	94 401	123 201	153 149
Avskr. traktor og maskinar	66 889	67 432	77 526	94 150	84 860
Maskinleige	83 667	66 345	79 164	71 417	80 943
Leige av bygningar	2 367	1 034	1 426	6 198	3 821
Leige av kvote	8 169	9 829	13 588	17 731	22 607
Andre faste kostnader	144 857	153 365	153 252	168 035	180 554
Sum faste kostnader	650 785	668 308	716 859	806 506	862 472
Kostnader i alt	1 370 694	1 373 368	1 462 276	1 627 513	1 701 395
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,07	1,93	2,08	2,10	2,49
Netto mekaniseringskostnader pr daa	638	644	698	735	759

Tabell 13e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	387 322	475 652	426 046	494 516	375 282
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	98 595	106 488	74 227	88 876	94 716
Familiens arbeidsforteneste	288 727	369 164	351 819	405 640	280 566
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	216 660	268 576	272 194	305 975	218 012
Lønsevne	388 751	491 445	483 027	555 311	440 247
Lønsevne pr. time	129,69	155,05	157,71	173,18	139,80
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	259 973	305 153	300 533	332 017	271 364
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsverk	241 879	292 704	284 430	322 368	242 837
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	387 322	475 652	426 046	494 516	375 282
Driftoverskot, skogbruk	11 382	14 072	28 949	-7 093	6 763
Driftoverskot, tilleggsnæringar	136 722	79 825	85 702	88 284	55 596
Driftoverskot, andre næringar	48 911	-2 539	36 587	12 025	29 887
Lønsinntekt	238 029	326 856	354 999	327 428	388 897
Pensjonar og sjukepengar	32 189	32 843	45 192	60 121	74 676
Gevinst/utbyte verdipapir	25 884	17 673	9 317	3 952	8 287
Familiens arbeid på nyanlegg	11 064	3 288	6 672	16 835	11 287
Renteinntekter	5 404	6 622	5 354	5 845	5 702
- Renteutgifter	113 965	127 557	101 264	118 780	113 795
- Kårutgifter	3 317	3 600	3 004	2 182	4 548
Nettoinntekt	779 625	823 136	894 550	880 951	838 034
Privatforbruk ekskl. skatt	515 999	483 879	485 446	517 006	472 916
Betalte skattar	182 217	225 611	229 283	194 079	216 955

Tabell 13f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	304 221	321 237	438 434	378 823	438 264
Andre krav	313 808	321 773	336 329	535 107	464 633
Omløpsmidlar, jordbruk	227 461	251 574	244 300	318 856	295 019
Omløpsmidlar, skogbruk	413	309	142	10 595	12 213
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	75 979	47 019	55 330	61 559	9 399
Omløpsmidlar, andre næringar	358 030	332 902	116 998	183 843	200 395
Omløpsmidlar i alt	1 279 912	1 274 815	1 191 532	1 488 783	1 419 923
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	3 155 098	3 332 693	3 607 279	4 492 415	4 632 593
Anleggsmidlar, skogbruk	196 208	232 163	287 293	306 103	362 672
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	315 996	314 545	299 729	332 193	301 063
Anleggsmidlar, andre næringar	79 000	78 834	65 877	177 775	173 876
Privat, hovedbygningar	739 032	882 856	941 655	1 078 875	1 046 945
Privat, anna	289 775	295 556	608 580	647 812	176 216
Anleggsmidlar i alt	4 775 108	5 136 647	5 810 413	7 035 173	6 693 365
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	6 055 020	6 411 462	7 001 945	8 523 956	8 113 288
Kortsiktig gjeld	3 382 558	3 584 267	3 851 578	4 811 271	4 927 612
Langsiktig gjeld	664 820	646 862	638 064	792 742	750 401
Gjeld i alt	2 369 503	2 551 390	2 964 084	3 763 102	3 538 619
Endring i året, kroner	3 034 323	3 198 252	3 602 148	4 555 844	4 289 020
Eigenkapital	151 248	- 51 041	441 903	752 165	459 421
Eigenkapitalprosent	3 020 697	3 213 209	3 399 797	3 968 112	3 824 268
Endring i året (sparing)	50	50	49	47	47
Arbeidskapital	96 445	239 481	301 684	283 149	156 541
Arbeidskapital	615 092	627 953	553 468	696 041	669 522
Endring i året	- 51 691	143 740	- 515	16 875	- 15 413
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, Mjølkeproduksjon og storfeproduksjon.

Tabell 14a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	29	33	35	34	33
Alder på brukar	50	49	49	49	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,4	1,3	0,6	1,3	0,6
Grovfôr, daa	307,2	327,0	334,3	353,5	377,7
Anna areal, daa	0,8	1,2	1,4	1,6	1,6
Jordbruksareal, daa	309,4	329,5	334,3	356,4	379,9
- herav leigd areal, daa	188,2	198,0	207,3	212,2	219,3
Korn, FEm pr daa 1)	474	447	305	406	400
Grovfôr, FEm pr daa	315	336	353	342	330
Jordbruksareal, FEm pr daa	316	337	353	342	330
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	21,0	21,2	22,8	24,1	26,1
Kumjølk, liter omsett	133 845	139 083	151 806	157 068	176 329
Mjølkekvote	151 382	157 649	168 813	171 437	192 384
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 953	7 200	7 269	7 153	7 440
Storfekjøt, kg omsett	6 399	4 743	5 572	5 302	6 318
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 284	2 281	2 261	2 262	2 084
Ektefelle	351	302	292	327	373
Barn under 17 år	3	6	5		1
Sum familie	2 639	2 589	2 558	2 589	2 457
Leigd arbeid	705	722	755	847	915
Sum timer i jordbruket	3 344	3 310	3 313	3 436	3 373
Sum timer i skogbruket	41	29	40	60	48
Sum timer tilleggsnæring	156	158	117	84	99
Familiens arbeid på nyanlegg	50	51	62	2	3
Familiens arbeid i anna verksemد i alt	930	1 000	949	932	881
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	2,18	2,35	2,19	2,36	2,46
Kumjølk, kr pr l	4,72	4,96	5,30	5,54	5,68
Kukjøt, kr pr kg	41,75	45,20	48,37	47,81	48,31
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,40	49,54	51,52	52,84	55,88

Tabell 14b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	790	43 140	13 985	20 036	77 820
Driftsbygningar	65 746	252 490	124 144	199 454	-16 152
Maskinar og reiskap	86 454	716	53 065	-9 727	25 269
Mjølkekvote (ku og geit)	16 603	15 667	-1 240	14 452	
Sum nettoinvesteringar	169 594	312 013	189 954	224 215	86 937

Tabell 14c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn	1 205	922	278	956	340
Andre planteprodukt	17 602	22 688	35 065	20 558	18 287
Planteprodukt i alt	18 806	23 611	35 343	21 514	18 627
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	631 109	689 776	803 890	869 855	1 001 483
Storfe, livdyr	26 162	47 105	48 353	73 399	75 841
Kuslakt	119 593	109 717	143 709	134 050	163 003
Anna storfeslakt	197 354	140 174	151 125	163 168	196 934
Andre inntekter, husdyrhald	4 366	2 797	1 397	11 087	11 538
Husdyrprodukt i alt	978 584	989 570	1 148 474	1 251 559	1 448 799
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	52 495	54 965	54 517	58 212	57 455
Arealtilskot, grovfôr	52 340	54 424	59 557	63 381	68 440
Arealtilskot, korn	1 094	604	252	140	310
Produksjonstillegg, husdyr	107 396	105 418	104 902	103 563	119 699
Botnfrådrag	-3 310	-3 182	-6 857	-6 176	-6 317
Driftstillegg mjølk ku	116 948	122 907	125 000	124 403	136 736
Distrikts tilskot storfe	61 671	67 973	73 321	72 944	95 914
Distrikts tilskot sau	184	208	126	159	156
Grunn tilskot sau	152	159	102	143	140
Beitetilskot	22 841	24 595	25 282	25 610	30 298
Regionale miljøtilskot	8 454	7 208	9 402	11 646	11 032
Refunderte avløysarutgifter	62 182	71 929	78 111	67 447	77 220
Andre tilskot	11 277	9 440	12 853	9 631	18 112
Tilskot i alt	493 738	516 648	536 568	531 103	609 195
Leigeinntekt, traktor og reiskap	29 182	34 931	34 138	32 061	33 233
Andre inntekter	9 161	2 428	5 925	8 431	5 676
Produksjonsinntekter i alt	1 529 471	1 567 186	1 760 448	1 844 668	2 115 530

Tabell 14d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	285 448	300 855	328 910	337 187	397 568
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	48 265	41 961	52 527	46 838	76 348
Såvarer	8 255	10 019	7 337	10 493	7 623
Handelsgjødsel og kalk	50 543	59 387	60 801	63 998	47 908
Plantevernmiddel	2 651	2 042	2 225	3 837	2 350
Konserveringsmiddel	6 641	8 656	8 235	8 307	7 941
Andre forbruksartiklar m.v.	79 547	89 876	91 979	105 882	116 814
Kjøp av dyr	27 687	25 026	55 163	42 213	55 813
Sum variable kostnader	509 036	537 822	607 177	618 755	712 365
Faste kostnader					
Leigd arbeid	120 363	119 962	131 422	133 785	152 975
Drivstoff	32 889	34 749	33 043	32 002	37 496
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 488	9 696	11 572	10 418	7 756
Vedl.h. driftsbygningar	42 452	45 505	49 755	58 800	60 418
Vedl.h. traktor og maskinar	59 283	63 411	59 524	62 136	67 758
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 406	2 778	2 480	2 686	2 710
Avskr. driftsbygningar	78 768	91 718	93 859	110 169	148 306
Avskr. traktor og maskinar	66 203	69 848	75 768	71 073	89 630
Maskinleige	66 297	51 185	72 082	79 210	97 043
Leige av bygningar	1 034	909	1 304	1 324	
Leige av kvote	7 262	7 367	14 832	16 752	35 549
Andre faste kostnader	137 398	143 796	148 337	159 280	183 356
Sum faste kostnader	624 843	640 923	693 978	737 635	882 997
Kostnader i alt	1 133 879	1 178 745	1 301 155	1 356 390	1 595 362
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,17	1,91	2,14	2,10	2,44
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,58	1,53	1,67	1,63	1,73
Netto mekaniseringskostnader pr daa	685	644	757	720	805

Tabell 14e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	395 592	388 441	459 294	488 279	520 169
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	89 076	99 365	71 040	77 733	92 045
Familiens arbeidsforteneste	306 515	289 075	388 252	410 546	428 123
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	207 329	195 221	267 449	274 649	307 309
Lønsevne	426 878	409 037	519 676	544 331	581 098
Lønsevne pr. time	127,66	123,56	156,88	158,44	172,30
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	253 154	248 640	297 146	301 697	330 326
Vederl. til fam. arb. og eigenkap. pr årsverk	228 942	219 810	276 900	286 328	338 246
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	395 592	388 441	459 294	488 279	520 169
Driftoverskot, skogbruk	18 127	273	28 545	5 704	7 084
Driftoverskot, tilleggsnæringer	52 576	59 918	46 437	36 781	43 143
Driftoverskot, andre næringer	8 490	- 13 294	10 407	9 930	38 137
Lønsinntekt	215 997	262 680	261 023	251 325	248 685
Pensjonar og sjukepengar	54 681	34 433	47 015	49 198	92 223
Gevinst/utbyte verdipapir	15 600	7 172	6 946	-1 148	9 604
Familiens arbeid på nyanlegg	9 174	9 747	13 493	461	605
Renteinntekter	7 289	8 950	5 557	3 351	3 918
- Renteutgifter	91 009	99 308	93 256	95 152	105 799
- Kårutgifter	2 390	1 817	1 566	1 070	2 194
Nettoinntekt	684 126	657 194	783 895	747 659	855 575
Privatforbruk ekskl. skatt	476 120	491 597	449 639	542 721	521 756
Betalte skattar	149 591	171 294	156 482	161 875	202 499

Tabell 14f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	368 205	412 106	485 019	298 766	317 442
Andre krav	229 001	261 468	388 490	305 873	341 858
Omløpsmidlar, jordbruk	191 440	214 798	237 007	239 331	243 904
Omløpsmidlar, skogbruk	2 509	802	686	529	1 020
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	8 291	5 606	7 557	1 584	5 949
Omløpsmidlar, andre næringer	115 500	128 615	136 854	140 020	170 747
Omløpsmidlar i alt	914 947	1 023 395	1 255 613	986 103	1 080 920
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 871 381	3 274 059	3 434 613	3 766 957	4 403 992
Anleggsmidlar, skogbruk	218 339	263 482	251 588	265 932	258 146
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	112 484	105 495	107 356	85 630	191 040
Anleggsmidlar, andre næringer	58 246	61 358	50 200	144 383	262 133
Privat, hovudbygninger	663 975	734 840	842 363	1 015 877	878 189
Privat, anna	159 809	141 621	127 145	141 379	166 794
Anleggsmidlar i alt	4 084 233	4 580 856	4 813 265	5 420 158	6 160 294
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	4 999 180	5 604 251	6 068 878	6 406 261	7 241 214
Kortsiktig gjeld	3 062 822	3 488 857	3 671 620	4 006 288	4 647 896
Langsiktig gjeld	465 289	459 063	433 685	688 477	577 947
Gjeld i alt	2 084 656	2 341 078	2 550 881	2 943 666	3 276 472
Endring i året, kroner	2 549 945	2 800 141	2 984 566	3 632 143	3 854 419
Eigenkapital	264 884	360 615	115 594	277 620	- 56 876
Eigenkapitalprosent	2 449 235	2 804 110	3 084 313	2 774 118	3 386 795
Endring i året (sparing)	49	50	51	43	47
Arbeidskapital	23 752	96 821	250 876	122 876	200 323
Endring i året	449 658	564 332	821 928	297 626	502 973
I) Kalkulasjonsrente	- 42 254	47 913	204 341	- 160 826	101 985
	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Andre bygder, Mjølkeproduksjon og sauehald

Tabell 15a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	11	11	11	11	11
Alder på brukar	49	50	50	50	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	445,6	409,6	424,9	467,5	489,8
Anna areal, daa	1,6	0,4	0,6	0,7	1,6
Jordbruksareal, daa	447,2	410,0	425,5	468,2	491,4
- herav leigd areal, daa	201,4	188,1	207,8	219,8	239,1
Grovfôr, FEm pr daa	283	280	271	261	283
Jordbruksareal, FEm pr daa	283	280	271	261	283
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	25,1	17,8	18,1	18,5	21,1
Kumjølk, liter omsett	174 069	115 682	117 780	122 235	147 712
Mjølkekvote	185 013	132 980	130 329	133 527	143 540
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 495	7 155	7 128	7 315	7 595
Storfekjøt, kg omsett	6 920	4 349	3 874	4 432	4 354
Tal vinterfôra sauer (vfs)	121	113	125	143	151
Tal gagnslam pr vfs	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4
Kg kjøt pr vfs	24	29	29	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,0	4,5	4,1	4,0	4,4
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 558	2 303	2 345	2 080	2 122
Ektefelle	359	280	306	418	551
Barn under 17 år			4	18	36
Sum familie	2 917	2 583	2 655	2 516	2 709
Leigd arbeid	1 040	964	909	872	847
Sum timer i jordbruket	3 956	3 548	3 564	3 388	3 556
Sum timer i skogbruket	64	40	34	29	77
Sum timer tilleggsnæring	113	119	99	96	43
Familiens arbeid på nyanlegg	100	63		25	11
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 149	1 091	1 241	1 224	1 253
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	4,75	4,95	5,30	5,27	5,65
Kukkjøt, kr pr kg	44,48	43,83	45,80	47,07	48,67
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,98	50,46	52,85	53,00	53,57
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	46,17	51,47	52,96	48,58	43,75
Ull, kr pr kg	30,09	28,88	29,40	31,06	38,03

Tabell 15b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	10 524	52 195	7 966	11 601	53 636
Driftsbygningar	517 564	196 960	93 839	534 176	-97 446
Maskinar og reiskap	119 981	55 637	3 098	39 407	18 170
Mjølkekvote (ku og geit)	12 463	5 740	102 227	44 353	14 727
Sum nettoinvesteringar	660 532	310 532	207 130	629 537	-10 913

Tabell 15c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	27 096	50 280	22 618	35 116	24 790
Planteprodukt i alt	27 096	50 280	22 618	35 116	24 790
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	827 643	572 215	624 418	644 254	812 526
Storfe, livdyr	34 370	37 473	45 838	46 619	48 027
Kuslakt	174 018	88 845	108 126	125 607	126 732
Anna storfeslakt	185 355	108 090	119 635	126 838	146 609
Slaktegris				244	334
Sauer- og slakt og livdyr	144 452	175 644	189 886	179 159	147 039
Ull	18 194	14 722	15 001	17 652	25 397
Andre inntekter, husdyrhald	54 161	1 092	1 409	1 621	2 187
Husdyrprodukt i alt	1 438 193	998 080	1 104 313	1 141 994	1 308 851
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	65 277	62 006	59 402	66 375	63 524
Arealtilskot, grovfôr	63 261	58 813	62 761	69 607	67 918
Arealtilskot frukt/bær/grønsaker	148				
Arealtilskot, annet	148	145	36	44	58
Produksjonstillegg, husdyr	222 329	208 461	229 011	217 181	186 251
Botnfrådrag	-3 818	-3 364	-6 909	-6 000	-6 091
Driftstillegg mjølk ku	116 000	120 682	120 956	124 770	132 050
Distriktsstilskot storfe	77 951	62 643	59 565	69 676	64 586
Distriktsstilskot sau	14 597	14 870	15 943	16 362	14 341
Grunntilskot sau	11 794	11 855	12 461	15 031	16 039
Kvalitetstilskudd					99 031
Beitetilskot	63 221	67 653	69 170	71 215	82 304
Regionale miljøtilskot	11 502	13 820	11 467	13 771	12 147
Refunderte avløysarutgifter	94 751	81 888	85 936	76 795	74 854
Andre tilskot	6 441	8 008	6 466	37 921	7 769
Tilskot i alt	743 601	707 480	726 266	772 748	814 781
Leigeinntekt, traktor og reiskap	25 766	19 582	27 383	4 593	7 874
Andre inntekter	7 251	7 401	7 162	9 096	
Produksjonsinntekter i alt	2 241 907	1 782 822	1 887 742	1 963 547	2 156 296

Tabell 15d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	469 199	329 458	317 167	339 234	409 964
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	121 292	73 165	68 049	58 535	133 242
Såvarer	10 880	8 771	7 209	10 180	8 543
Handelsgjødsel og kalk	80 939	66 130	89 550	91 660	84 655
Plantevernmiddel	3 147	2 154	3 256	3 342	2 437
Konserveringsmiddel	6 245	5 293	6 317	6 086	5 420
Andre forbruksartiklar m.v.	122 862	99 144	113 705	136 643	156 142
Kjøp av dyr	67 396	19 040	68 406	41 964	41 475
Sum variable kostnader	881 958	603 155	673 660	687 644	841 878
Faste kostnader					
Leidt arbeid	166 546	129 858	140 500	111 165	158 322
Drivstoff	46 819	38 190	37 776	34 774	43 818
Vedl.h. jord, vregar, grøfter og vassanl.	8 697	9 426	16 681	17 818	10 813
Vedl.h. driftsbygningar	57 671	50 668	46 050	51 707	79 213
Vedl.h. traktor og maskinar	72 075	66 773	67 267	86 551	70 928
Avskr. jord, vregar, grøfter og vassanl.	2 141	1 601	1 601	1 256	2 327
Avskr. driftsbygningar	127 396	77 884	91 178	117 882	150 986
Avskr. traktor og maskinar	65 705	58 061	62 553	75 958	70 927
Maskinleige	111 140	49 488	79 709	99 336	70 927
Leige av dyr	1 091		1 136		
Leige av bygningar	9 955	8 855	7 764		4 910
Leige av kvote	14 688	2 824	2 885	8 104	35 025
Andre faste kostnader	191 327	155 125	169 374	164 229	186 236
Sum faste kostnader	875 251	648 752	724 474	768 780	884 432
Kostnader i alt	1 757 209	1 251 907	1 398 134	1 456 424	1 726 310
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,26	1,98	2,23	2,52	1,92
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,64	1,97	2,23	2,57	1,84
Netto mekaniseringskostnader pr daa	640	555	605	659	544

Tabell 15e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	484 698	530 915	489 608	507 124	429 986
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	130 646	104 392	78 903	88 957	110 813
Familiens arbeidsforteneste	354 052	426 523	410 704	418 167	319 172
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	211 556	280 447	266 387	272 403	205 039
Lønsevne	520 598	556 381	551 205	529 332	477 494
Lønsevne pr. time	131,58	156,82	154,64	156,23	134,29
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	268 176	309 971	297 057	301 012	251 607
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsverk	244 104	306 014	281 151	287 705	222 398
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	484 698	530 915	489 608	507 124	429 986
Driftoverskot, skogbruk	- 6 390	491	7 045	1 879	5 510
Driftoverskot, tilleggsnæringar	61 321	21 672	21 145	50 560	48 069
Driftoverskot, andre næringar	319				2 016
Lønsinntekt	323 011	260 228	374 839	424 037	333 700
Pensjonar og sjukepengar	14 811	5 499	13 623	59 120	81 262
Gevinst/utbytte verdipapir	18 725	10 196	5 114	6 369	8 848
Familiens arbeid på nyanlegg	17 934	11 802	14 333	4 901	2 178
Renteinntekter	9 591	8 506	6 510	4 428	6 234
- Renteutgifter	114 061	97 294	90 051	110 858	136 948
- Kårutgifter	2 747	4 800	4 945	2 168	1 327
Nettoinntekt	807 212	747 216	837 220	945 392	779 528
Privatforbruk ekskl. skatt	494 278	454 145	502 453	444 127	601 596
Betalte skattar	168 567	231 642	233 095	196 977	202 602

Tabell 15f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	459 383	288 910	541 398	421 888	330 153
Andre krav	396 778	377 016	422 518	384 739	254 688
Omløpsmidlar, jordbruk	233 260	207 156	161 074	214 031	226 645
Omløpsmidlar, skogbruk		30	30	30	30
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer		4 545			
Omløpsmidlar, andre næringer	170 724	176 388	198 455	289 519	222 652
Omløpsmidlar i alt	1 260 146	1 054 046	1 323 476	1 310 207	1 034 168
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	4 477 003	3 449 995	3 890 530	4 562 729	5 310 781
Anleggsmidlar, skogbruk	84 448	62 842	64 208	62 023	75 319
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	122 154	55 155	52 809	41 658	56 162
Privat, hovedbygninger	794 464	710 494	691 022	576 551	781 989
Privat, anna	425 686	367 165	1 425 410	1 376 873	121 438
Anleggsmidlar i alt	5 903 754	4 645 651	6 123 979	6 619 834	6 345 689
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	7 163 901	5 699 697	7 447 456	7 930 041	7 379 857
Kortsiktig gjeld	4 710 263	3 657 151	4 051 604	4 776 760	5 537 426
Langsiktig gjeld	1 202 228	471 674	859 745	486 411	429 705
Gjeld i alt	2 772 380	2 211 627	3 281 422	3 522 262	3 566 034
Endring i året, kroner	3 974 608	2 683 301	4 141 167	4 008 673	3 995 739
Eigenkapital	801 169	330 170	1 263 249	107 228	- 62 658
Eigenkapitalprosent	3 189 293	3 016 396	3 306 288	3 921 367	3 384 118
Endring i året (sparing)	45	53	44	49	46
Arbeidskapital	170 751	85 611	299 994	404 206	5 876
Endring i året	- 301 356	106 947	- 105 479	176 164	1 021
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Landsdelstal Agder, potet og grønsaksproduksjon

Tabell 16a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk i gruppa	5	5	4	3	3
Alder på brukar	53	54	53	51	52
Arealfordeling og avling per dekar					
Bygg, daa	73,8	67,6			
Bygg, kg per daa	288	374			
Havre, daa			29,0	33,3	31,3
Havre, kg per daa			440	270	372
Kveite, daa		82,6			
Kveite, kg per daa		410			
Korn i alt, daa	73,8	82,6	29,0	33,3	31,3
Korn i alt, FEm per daa	288	371	440	257	321
Poteter, daa	65,8	66,8	12,5	15,7	10,7
Poteter, kg per daa	2 778	2 898	2 138	1 122	1 290
Grovfør i alt, daa	85,0	84,0	93,3	129,0	133,7
Grasfrø, daa	14,2	14,2	15,3	15,0	18,3
Grønsaker, daa	64,4	64,6	62,0	73,0	70,0
Frukt og bær, daa	13,0	8,6	2,8	4,7	4,7
Jordbruksareal i alt, daa	316,2	320,8	214,8	274,3	288,0
Jordbruksareal i alt, FEm per daa	367	389	332	329	456
Leigd areal, daa	236,2	255,4	171,8	219,3	229,7
Husdyrproduksjon					
Anna storfekjøt, kg omsett	3 998	4 438	4 699	17 313	19 483
Slaktegris, kg omsett	15 458	14 580	8 806		
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 158	2 038	1 833	2 237	2 233
Ektefelle	260	260	71	67	67
Barn under 17 år				17	24
Sum familie	2 418	2 298	1 904	2 320	2 324
Leigd arbeid, betalt	3 351	3 025	3 045	3 378	3 183
Leigd arbeid, ubetalt	91	63	61	78	70
Timar jordbruket	5 860	5 386	5 010	5 768	5 577
Timar skogbruket	90	93	93	113	125
Timar nyanlegg	173		99	17	
Oppnådde prisar					
Bygg, kr per kg	2,27	2,58			
Havre, kr per kg			2,20	2,26	2,30
Kveite, kr per kg		2,80			
Poteter, kr per kg	3,45	2,96	2,80	2,57	3,28
Anna storfekjøt, kr per kg	51,77	50,13	51,11	57,11	59,54
Svinekjøt, slaktegris, kr per kg	24,53	24,97	27,76		

Tabell 16b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	48 181	-1 170	-10 361	-6 834	-6 833
Driftsbygningar	-60 271	-16 703	1 220 534	-88 873	-60 672
Maskinar og reiskap	100 937	7 958	13 906	29 745	-51 380
Sum nettoinvesteringar	88 847	-9 915	1 224 079	-65 962	-118 885

Tabell 16c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Bygg	48 358	36 287			
Havre			25 379	17 302	26 732
Kveite		15 622			
Olje- og grasfrø	20 007	29 604	37 726	41 487	13 794
Poteter	469 244	469 633	53 987	23 953	25 168
Grønsaker	1 038 242	1 010 148	887 599	976 662	1 136 360
Frukt og bær	184 250	168 165	98 357	90 013	72 417
Andre planteprodukt	213 605	347 188	296 778	3 177	8 553
Planteprodukt i alt	1 973 705	2 076 646	1 399 826	1 152 594	1 283 024
Husdyrprodukt					
Storf, anna slakt	228 003	218 868	270 909	1 400 420	1 202 211
Storf, livdyr					19 102
Slaktegris	358 956	371 462	185 567	8 256	
Purkar og råner		86			
Andre inntekter			74 811	85	
Husdyrprodukt i alt	586 959	590 416	531 287	1 408 761	1 221 313
Tilskot					
Arealtilskot, grovfôr	14 900	15 485	21 242	23 870	25 060
Arealtilskot, korn	20 074	21 648	7 928	13 393	10 518
Arealtilskot, potet	3 952	6 768	1 040	1 280	1 307
Arealtilskot, grønnsaker, frukt og	45 890	31 500	34 100	47 400	46 917
Kulturlandskapstilskot	55 107	59 806	40 948	50 012	44 143
Produksjonstillegg, husdyr	25 764	27 194	33 245	36 240	45 110
Botnfrådrag	-3 000	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000
Pristilskot	74 038	75 083	75 997	184 495	241 991
Refusjon av avløysarutgifter	13 800	14 400	18 375	24 733	30 733
Andre tilskot og trygder	15 697	42 594	23 924	23 541	13 987
Tilskot i alt	266 222	291 478	250 799	398 964	453 766
Leigeinntekter traktor og reiskap	81 594	61 156	62 308	109 748	111 953
Traktor i skogen/andre inntekter	1 094	93 225	34 624	3 384	6 165
Produksjonsinntekter i alt	2 909 574	3 112 922	2 278 844	3 073 451	3 076 221

Tabell 16d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	211 028	187 048	138 588	234 495	250 740
Såvarer	136 057	187 689	44 489	93 450	86 790
Handelsgjødsel og kalk	117 053	115 359	69 760	101 835	81 498
Kjøp av dyr	212 660	242 125	341 266	649 813	615 863
Forbruksartiklar og diverse	227 192	328 097	149 324	152 018	139 500
Sum variable kostnader	903 990	1 060 318	743 427	1 231 611	1 174 391
Faste kostnader					
Leidt arbeid	488 038	512 515	512 770	511 223	518 567
Drivstoff	59 048	48 403	32 923	34 835	70 819
Vedl. jord, vegar, grøfter, vassanl.	7 019	9 858	8 976	8 796	28 685
Vedlikehald driftsbygningar	27 336	29 064	9 861	32 608	40 320
Vedlikehald traktor og maskiner	77 706	86 755	50 870	46 260	79 186
Avskrivingar	191 787	200 047	223 769	263 311	270 159
Maskinleige	105 168	123 094	111 050	108 654	146 654
Andre kostnader	286 922	270 142	222 312	228 761	234 527
Sum faste kostnader	1 243 024	1 279 877	1 172 531	1 234 448	1 388 917
Kostnader i alt	2 147 013	2 340 195	1 915 958	2 466 059	2 563 308

Tabell 16e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Driftoverskot					
- Renter av aktiva i jordbruket ¹⁾	78 796	78 730	55 495	84 691	81 135
Familiens arb. forteneste	683 764	693 997	307 393	522 702	431 779
Lønsevne i alt	1 171 803	1 206 512	820 163	1 033 925	950 346
Lønsevne per time	199,95	223,99	163,71	179,24	170,39
Vederl. til arb. og eigenkap. per årsvis.	382 508	429 503	308 329	335 563	321 277
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	762 560	772 726	362 888	607 393	512 913
Driftoverskot, skogbruk	12 262	4 400	-18 311	7 040	13 116
Driftoverskot, tilleggsnæring	146 828	175 828	249 865	133 453	160 629
Driftoverskot, anna næring	34 408	12 914	-13 871	13 920	53 211
Lønsinntekt	148 498	152 177	221 810	265 730	250 277
Pensjonar og sjukepengar	50 000	24 315	36 466		
Aksjeutbyte / erstatning	44 616	6 078	90 488	2 871	3 162
Arbeid nyanlegg			43 670	3 263	
Renteinntekter	27 590	29 794	21 240	10 348	9 260
- Renteutgifter	89 964	85 417	111 747	130 954	118 658
- Kår	5 440	5 300	6 625	9 267	10 400
Nettoinntekt	1 131 357	1 087 514	875 873	903 798	873 510
Privatforbruk eks. skatt	340 356	420 767	723 152	463 277	590 074
Skatt	415 482	449 427	299 766	166 968	222 106

Tabell 16f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 316 339	1 286 987	1 527 225	748 115	1 078 942
Andre krav	323 324	642 259	659 286	350 594	343 456
Omløpsmidlar jordbruket	351 027	294 858	339 911	782 523	503 738
Omløpsmidlar skogbruket	600	150	313	4 833	3 417
Omløpsmidlar tilleggsnæring	150	750	2 563	251	250
Omløpsmidlar anna næring	426 251	392 208	553 940	424 480	455 219
Omløpsmidlar i alt	2 417 692	2 617 212	3 083 238	2 310 796	2 385 022
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar jordbruk	2 323 373	2 315 284	3 036 976	3 614 918	3 496 032
Anleggsmidlar skogbruk	318 846	294 876	494 466	644 849	611 207
Anleggsmidlar tilleggsnæring	788 168	770 891	903 147	27 489	24 111
Hovudbygning	618 476	596 075	601 214	686 233	658 909
Privat	1 077 077	1 039 395	1 218 959	1 494 966	1 535 322
Anleggsmidlar i alt	5 125 939	5 016 522	6 270 832	6 488 137	6 343 653
Eigedelar i jordbruket	2 674 400	2 610 142	3 376 887	4 397 441	3 999 770
Eigedelar i alt	7 543 631	7 633 734	9 354 068	8 798 932	8 728 675
Kortsiktig gjeld	262 463	413 528	360 359	393 175	601 567
Langsiktig gjeld	2 714 324	2 491 798	4 536 258	4 576 452	4 416 734
Eigenkapital	4 566 844	4 728 409	4 457 452	3 829 305	3 710 374
1) Kalkulasjonsrente		3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 20 årskyr

Tabell 17a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	18	21	19	18	18
Alder på brukar	53	50	52	52	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	215,4	237,0	252,3	258,3	253,6
Anna areal, daa	1,3	2,0	1,2	2,2	2,3
Jordbruksareal, daa	216,7	239,0	253,5	260,6	255,9
- herav leigd areal, daa	108,4	131,0	151,2	146,2	150,2
Grovfôr, FEm pr daa	305	305	316	312	278
Jordbruksareal, FEm pr daa	303	302	314	311	277
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,6	13,8	14,4	14,4	13,4
Kumjølk, liter omsett	79 801	85 552	86 699	86 332	83 975
Mjølkekvote	92 936	101 931	101 505	103 152	96 298
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 466	6 781	6 538	6 518	6 819
Storfekjøt, kg omsett	3 059	2 725	3 025	2 789	2 608
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 217	2 120	2 190	1 993	1 822
Ektefelle	332	177	318	406	305
Sum familie	2 459	2 297	2 508	2 400	2 127
Leigd arbeid	332	478	505	627	541
Sum timer i jordbruket	2 881	2 775	3 013	3 027	2 668
Sum timer i skogbruket	46	36	57	96	82
Sum timer tilleggsnæring	161	143	115	54	199
Familiens arbeid på nyanlegg	9	33	26		
Familiens arbeid i anna verksem i alt	1 160	1 097	1 195	1 210	999
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,78	4,92	5,31	5,50	5,61
Kukjøt, kr pr kg	42,36	45,17	46,14	47,41	46,14
Anna storfekjøt, kr pr kg	48,22	47,78	47,02	51,88	53,55

Tabell 17b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	-4 344	11 398	606	6 780	3 814
Driftsbygningar	15 570	405 786	45 461	2 185	-35 650
Maskinar og reiskap	15 734	-32 740	50 489	-8 859	47 842
Mjølkekvote (ku og geit)	7 302	22 389	496	494	
Sum nettoinvesteringar	34 262	406 833	97 052	600	16 005

Tabell 17c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	13 487	18 294	32 784	18 568	19 190
Planteprodukt i alt	13 487	18 294	32 784	18 568	19 190
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	381 148	420 948	460 651	474 500	471 220
Storfe, livdyr	18 673	29 707	43 839	56 613	63 185
Kuslakt	71 380	65 096	88 032	75 589	77 178
Anna storfeslakt	71 301	71 992	43 467	70 376	60 290
Andre inntekter, husdyrhald	3 314	2 975	1 726	-124	2 240
Husdyrprodukt i alt	545 816	590 718	637 715	676 954	674 113
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	35 116	40 456	41 860	41 620	38 482
Arealtilskot, grovfôr	38 774	41 124	43 253	44 036	44 793
Arealtilskot, annet	752	469		111	111
Produksjonstillegg, husdyr	77 077	78 323	77 321	74 596	75 227
Botnfrådrag	-3 167	-3 000	-6 000	-6 000	-6 248
Driftstillegg mjølk ku	115 222	121 333	125 161	123 688	131 778
Distrikts tilskot storfe	33 814	38 372	42 652	39 902	37 977
Distrikts tilskot sau	129	124			
Grunn tilskot sau	155	156	70	51	66
Betet tilskot	15 241	15 361	15 806	16 380	18 179
Regionale miljøtilskot	7 672	5 522	5 550	7 495	6 931
Refunderte avløysarutgifter	52 065	63 946	76 473	61 588	81 616
Andre tilskot	11 465	8 545	7 415	9 511	20 899
Tilskot i alt	384 315	410 731	429 561	412 978	449 810
Leige inntekt, traktor og reiskap	22 627	27 478	21 121	26 808	34 557
Andre inntekter	13 093	1 324	5 350	14 168	8 989
Produksjonsinntekter i alt	979 338	1 048 545	1 126 531	1 149 476	1 186 659

Tabell 17d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	149 594	167 763	168 550	173 630	169 307
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	31 419	23 959	15 956	20 450	37 571
Såvarer	4 700	5 135	4 522	7 033	2 969
Handelsgjødsel og kalk	30 878	37 084	36 384	35 934	29 494
Plantevernmiddel	1 461	1 311	940	3 565	1 887
Konserveringsmiddel	4 001	5 872	4 210	3 416	3 514
Andre forbruksartiklar m.v.	58 465	65 655	68 618	82 757	83 491
Kjøp av dyr	5 920	21 796	20 586	47 608	38 007
Sum variable kostnader	286 438	328 575	319 766	374 393	366 239
Faste kostnader					
Leigd arbeid	68 515	82 191	98 149	88 427	84 191
Drivstoff	20 902	25 707	20 045	22 285	21 917
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 677	7 726	5 312	4 161	5 816
Vedl.h. driftsbygningar	31 739	35 721	31 841	36 691	43 025
Vedl.h. traktor og maskinar	40 692	51 168	41 172	47 658	49 283
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 199	1 564	705	913	1 167
Avskr. driftsbygningar	32 464	55 139	44 525	53 062	54 516
Avskr. traktor og maskinar	42 674	46 871	45 722	50 245	55 217
Maskinleige	33 480	41 475	54 550	46 574	67 178
Andre faste kostnader	104 532	109 369	124 809	130 126	139 203
Sum faste kostnader	387 874	456 931	466 830	480 142	521 513
Kostnader i alt	674 312	785 506	786 596	854 535	887 752
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,90	2,06	1,85	1,83	2,37
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,56	1,74	1,70	1,72	2,00
Netto mekaniseringskostnader pr daa	576	623	582	568	656

Tabell 17e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	305 026	263 039	339 934	294 941	298 907
- Renter av jordbruksaktiva	1)	47 492	61 456	37 256	43 449
Familiens arbeidsforteneste	257 534	201 583	302 678	251 492	257 329
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	186 203	154 945	213 712	180 021	213 157
Lønsevne	326 049	283 774	400 827	339 919	341 520
Lønsevne pr. time	113,19	102,27	133,03	112,31	128,02
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	224 855	210 882	253 616	218 076	249 372
Vederl. til fam. arb.og eigenkap. pr årsv.	204 293	180 606	223 128	192 773	228 933
Rekneskapssamdrag					
Driftsoverskot, jordbruk	305 026	263 039	339 934	294 941	298 907
Driftsoverskot, skogbruk	22 167	4 830	32 821	3 196	16 654
Driftsoverskot, tilleggsnæringer	52 734	67 816	46 617	61 530	69 735
Driftsoverskot, andre næringer	11 431	- 20 623	13 155	12 258	62 490
Lønsinntekt	280 105	295 615	335 807	328 945	283 055
Pensjonar og sjukepengar	80 168	58 014	44 889	56 477	128 344
Gevinst/utbyte verdipapir	7 686	9 994	4 669	6 470	3 018
Familiens arbeid på nyanlegg	1 681	6 236	8 511		
Renteinntekter	12 619	14 230	8 751	2 962	3 135
- Renteutgifter	51 742	58 960	55 169	52 676	50 796
- Kårutgifter	1 051	971	798	867	1 356
Nettoinntekt	720 824	639 220	779 187	713 236	813 186
Privatforbruk ekskl. skatt	444 806	464 438	424 343	505 254	513 772
Betalte skattar	165 387	180 606	162 928	154 259	189 021

Tabell 17f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	680 019	690 471	660 217	333 797	379 343
Andre krav	190 205	215 325	318 764	236 019	263 640
Omløpsmidlar, jordbruk	110 667	132 335	146 836	140 776	132 304
Omløpsmidlar, skogbruk	194	367	329	431	900
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	2 803	857	26	28	87 521
Omløpsmidlar, andre næringer	143 370	172 133	164 611	179 505	141 792
Omløpsmidlar i alt	1 127 258	1 211 488	1 290 783	890 556	1 005 500
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 493 538	2 133 560	1 770 277	2 032 818	1 950 906
Anleggsmidlar, skogbruk	183 170	209 359	232 406	252 613	318 030
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	115 874	96 359	128 868	102 736	203 843
Anleggsmidlar, andre næringer	93 840	91 554	89 666	103 028	134 705
Privat, hovudbygningar	672 657	763 785	821 745	1 004 978	1 053 395
Privat, anna	167 072	155 760	150 345	141 775	194 724
Anleggsmidlar i alt	2 726 151	3 450 377	3 193 307	3 637 948	3 855 602
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	3 853 409	4 661 865	4 484 090	4 528 504	4 861 102
Kortsiktig gjeld	1 604 205	2 265 895	1 917 113	2 173 594	2 083 209
Langsiktig gjeld	205 128	247 350	240 058	282 436	257 463
Gjeld i alt	1 265 622	1 703 870	1 501 904	1 725 890	1 710 544
Endring i året, kroner	1 470 750	1 951 220	1 741 962	2 008 326	1 968 006
Eigenkapital	97 406	514 079	37 955	- 110 854	- 29 869
Eigenkapitalprosent	2 382 660	2 710 644	2 742 128	2 520 177	2 893 095
Endring i året (sparing)	62	58	61	56	60
Arbeidskapital	171 673	62 827	213 295	92 530	129 048
Endring i året	922 130	964 137	1 050 725	608 119	748 037
	125 609	96 027	161 884	66 947	- 78 007

1) Kalkulasjonsrente

3,0 %

3,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 20 - 29,9 årskyr

Tabell 18a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	16	14	15	14	10
Alder på brukar	45	48	48	47	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,6	3,0	1,4	10,4	8,6
Grovfør, daa	355,6	355,4	315,2	325,1	324,7
Anna areal, daa	2,9	2,1	2,6	3,8	3,8
Jordbruksareal, daa	361,1	360,4	319,2	339,3	337,1
- herav leigd areal, daa	211,9	192,9	155,7	161,4	188,0
Korn, FEm pr daa 1)	474	447	305	467	406
Grovfør, FEm pr daa	309	403	436	446	371
Jordbruksareal, FEm pr daa	308	402	432	442	367
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	25,7	25,2	25,6	25,8	25,1
Kumjølk, liter omsett	171 743	172 100	179 977	173 017	162 966
Mjølkekvote	190 836	184 505	185 921	182 236	169 202
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 242	7 469	7 565	7 383	7 243
Storfekjøt, kg omsett	8 942	5 695	6 052	8 069	6 629
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 406	2 275	2 258	2 309	2 561
Ektefelle	223	335	144	201	484
Barn under 17 år	25	13	11		
Sum familie	2 654	2 622	2 413	2 509	3 045
Leigd arbeid	964	981	838	982	948
Sum timer i jordbruket	3 619	3 603	3 252	3 491	3 992
Sum timer i skogbruket	22	7	16	21	3
Sum timer tilleggsnæring	74	126	74	79	102
Familiens arbeid på nyanlegg	78	11	51	6	6
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	1 116	1 094	938	1 163	1 093
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,76	5,01	5,31	5,58	5,72
Kukkjøt, kr pr kg	42,34	44,66	46,11	47,84	45,41
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,12	48,72	50,58	51,87	54,16

Tabell 18b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2016	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	2 328	14 508	-658	19 870	4 919
Driftsbygningar	50 602	-17 670	76 799	453 674	-31 781
Maskinar og reiskap	89 581	49 588	-21 459	58 715	63 354
Mjølkekvote (ku og geit)	3 930	2 220	-4 457	1 147	
Sum nettoinvesteringar	146 441	48 646	50 225	533 406	36 491

Tabell 18c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Korn					8 175
Andre planteprodukt	61 690	60 598	66 416	54 719	27 719
Planteprodukt i alt	61 690	60 598	66 416	54 719	35 893
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	818 044	862 672	939 572	965 499	931 818
Storfe, livdyr	32 549	42 419	52 727	32 332	20 740
Kuslakt	160 308	135 674	169 339	162 265	174 895
Anna storfeslakt	262 331	160 493	146 092	265 916	205 636
Andre inntekter, husdyrhald		10		22 212	
Husdyrprodukt i alt	1 273 232	1 201 268	1 307 730	1 448 224	1 333 089
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	64 663	63 954	54 027	57 846	52 805
Arealtilskot, grovfôr	35 048	38 133	36 610	32 385	38 413
Arealtilskot, annet	1 488	1 192	991	863	3 968
Produksjonstillegg, husdyr	130 930	122 479	120 753	119 121	117 490
Botnfrådrag	-3 188	-3 357	-6 400	-6 857	-6 700
Driftstillegg mjølk ku	114 141	120 527	124 117	121 270	129 250
Distriktsstilskot storfe	42 634	53 111	54 975	52 527	63 057
Beitetilstskot	24 378	26 275	25 473	22 936	21 058
Regionale miljøtilskot	4 824	6 879	8 376	10 136	5 973
Refunderte avløysarutgifter	80 220	78 275	78 286	77 392	84 935
Andre tilskot	8 176	14 433	20 346	10 637	11 776
Tilskot i alt	503 314	521 901	517 554	498 256	522 025
Leigeinntekt, traktor og reiskap	19 636	31 660	31 617	31 674	18 252
Andre inntekter	3 500	3 751	4 601		
Produksjonsinntekter i alt	1 861 372	1 819 178	1 927 918	2 032 873	1 909 259

Tabell 18d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	346 588	350 314	361 364	374 321	330 442
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	91 817	43 307	65 268	41 169	59 601
Såvarer	17 847	16 744	12 043	10 130	8 172
Handelsgjødsel og kalk	62 329	67 508	64 704	58 538	42 556
Plantevernmiddel	4 080	3 412	4 295	4 640	1 207
Konserveringsmiddel	7 008	7 363	5 703	7 700	4 053
Andre forbruksartiklar m.v.	90 789	98 639	88 774	107 082	99 285
Kjøp av dyr	65 395	22 012	68 276	50 524	42 190
Sum variable kostnader	685 853	609 299	670 427	654 104	587 506
Faste kostnader					
Leigd arbeid	162 206	182 760	161 902	188 057	174 391
Drivstoff	36 254	32 790	28 251	29 464	30 818
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 749	12 370	9 292	20 120	12 875
Vedl.h. driftsbygningar	49 355	52 688	49 612	56 762	55 342
Vedl.h. traktor og maskinar	64 118	61 914	60 346	69 481	72 899
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 708	3 736	4 206	3 019	2 325
Avskr. driftsbygningar	93 174	88 135	103 275	112 364	120 297
Avskr. traktor og maskinar	72 535	74 083	74 063	70 425	91 856
Maskinleige	97 614	76 422	85 846	104 590	69 998
Leige av kvote	11 682	7 396	16 232	11 960	17 376
Andre faste kostnader	179 832	164 481	151 095	164 217	180 117
Sum faste kostnader	778 227	756 775	744 120	830 459	828 293
Kostnader i alt	1 464 080	1 366 074	1 414 547	1 484 563	1 415 798
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,43	1,61	1,66	1,70	2,12
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,57	1,35	1,29	1,47	1,61
Netto mekaniseringskostnader pr daa	748	646	717	750	778

Tabell 18e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	397 292	453 104	513 371	548 310	493 460
- Renter av jordbruksaktivit 1)	101 435	98 346	73 817	85 110	89 051
Familiens arbeidsforteneste	295 858	354 758	439 555	463 200	404 410
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	192 959	236 701	322 252	322 388	238 382
Lønsevne	458 063	537 518	601 456	651 257	578 800
Lønsevne pr. time	126,59	149,17	185,00	186,56	144,98
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	248 922	299 286	352 895	359 209	283 323
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	212 613	268 068	337 192	342 157	258 573
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	397 292	453 104	513 371	548 310	493 460
Driftoverskot, skogbruk	- 324	- 4 760	25 079	11 097	4 277
Driftoverskot, tilleggsnæringer	46 089	30 879	33 449	26 322	6 785
Driftoverskot, andre næringer		- 509	1 624	3 148	6 975
Lønsinntekt	272 949	292 657	242 272	325 278	265 328
Pensionar og sjukepengar	60 382	47 346	52 336	56 271	16 663
Gevinst/utbyte verdipapir	- 8 840	12 954	8 776	1 118	11 360
Familiens arbeid på nyanlegg	14 442	2 180	9 058	1 119	1 198
Renteinntekter	14 077	11 190	8 014	4 636	6 009
- Renteutgifter	106 182	77 237	80 254	85 739	87 247
- Kårutgifter	6 694	5 202	5 736	5 954	3 034
Nettoinntekt	683 191	762 602	807 989	885 606	721 773
Privatforbruk ekskl. skatt	523 390	434 932	453 678	581 820	494 701
Betalte skattar	138 748	187 036	161 285	198 098	240 708

Tabell 18f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	273 508	373 893	534 764	439 892	600 312
Andre krav	240 119	257 401	346 236	518 419	361 605
Omløpsmidlar, jordbruk	283 264	225 640	257 140	356 690	254 087
Omløpsmidlar, skogbruk	3 516	607	500		
Omløpsmidlar, andre næringer	162 716	169 808	249 954	302 940	273 819
Omløpsmidlar i alt	963 123	1 027 349	1 388 594	1 617 941	1 489 822
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	3 180 129	3 098 750	3 485 521	4 175 238	4 221 916
Anleggsmidlar, skogbruk	142 689	159 237	127 866	140 572	99 452
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	131 171	121 020	208 610	266 356	478 397
Anleggsmidlar, andre næringer		7 298		16 027	20 568
Privat, hovedbygninger	807 980	779 984	828 859	1 065 106	951 511
Privat, anna	177 447	120 280	100 057	130 299	114 083
Anleggsmidlar i alt	4 439 416	4 286 569	4 750 913	5 793 598	5 885 928
Eigedeler i alt					
Eigedeler i alt	5 402 539	5 313 918	6 139 507	7 411 539	7 375 751
Eigedeler i jordbruket	3 463 393	3 324 390	3 742 661	4 531 928	4 476 003
Kortsiktig gjeld	596 829	415 277	427 643	974 825	758 575
Langsiktig gjeld	2 305 673	1 827 945	2 164 097	2 701 495	2 468 062
Gjeld i alt	2 902 502	2 243 222	2 591 740	3 676 320	3 226 637
Endring i året, kroner	119 477	- 90 295	94 106	941 458	58 364
Eigenkapital	2 500 037	3 070 697	3 547 766	3 735 219	4 149 113
Eigenkapitalprosent	46	58	58	50	56
Endring i året (sparing)	- 19 828	189 329	306 689	118 995	21 958
Arbeidskapital	366 294	612 072	960 951	643 115	731 248
Endring i året	- 91 996	3 903	274 749	- 166 060	- 212 435
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Agder og Rogaland, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 30 årskyr

Tabell 19a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Tal bruk	18	21	21	21	23
Alder på brukar	44	40	44	45	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,8	0,7	1,0		
Grovfôr, daa	395,1	426,6	454,3	456,7	458,1
Anna areal, daa	1,1	0,5	2,6	2,7	4,0
Jordbruksareal, daa	398,0	427,8	457,9	459,4	462,2
- herav leigd areal, daa	182,3	223,3	250,3	259,5	229,9
Korn, FEm pr daa	1)	363	540	260	
Grovfôr, FEm pr daa		465	468	445	421
Jordbruksareal, FEm pr daa		465	469	443	419
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	41,1	40,9	41,6	41,9	43,1
Kumjølk, liter omsett	286 821	292 374	302 776	293 207	292 875
Mjølkekvote	305 610	311 996	314 755	302 826	314 359
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 630	7 801	7 958	7 739	7 476
Storfekjøt, kg omsett	9 652	9 598	9 351	8 084	10 431
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 300	2 405	2 366	2 348	2 217
Ektefelle	418	480	413	424	340
Barn under 17 år	8	14	15	3	6
Sum familie	2 727	2 898	2 794	2 775	2 563
Leigd arbeid	844	892	1 037	960	1 181
Sum timer i jordbruket	3 571	3 790	3 831	3 735	3 744
Sum timer i skogbruket	4	7	5		4
Sum timer tilleggsnæring	56	75	55	91	72
Familiens arbeid på nyanlegg	161	84	43	4	7
Familiens arbeid i anna verksemid i alt	924	1 087	951	588	763
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,94	5,13	5,43	5,72	5,75
Kukkjøt, kr pr kg	41,77	44,04	45,31	47,66	50,41
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,89	50,41	53,19	53,25	55,94

Tabell 19b: Nettoinvesteringar

År	2013	2014	2015	2016	2017
Jord, grøfter og vassanlegg	21 300	74 821	71 498	87 812	149 979
Driftsbygningar	754 871	120 810	22 372	-56 340	252 742
Maskinar og reiskap	110 443	30 044	103 526	1 281	113 504
Mjølkekvote (ku og geit)	34 433	21 276	31 735	43 868	
Sum nettoinvesteringar	921 047	246 951	229 131	76 621	516 225

Tabell 19c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	43 670	36 862	36 033	33 913	19 099
Planteprodukt i alt	43 670	36 862	36 033	33 913	19 099
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 417 925	1 500 904	1 644 018	1 675 687	1 685 354
Storfe, livdyr	64 673	71 151	77 614	126 039	108 099
Kuslakt	196 866	225 866	222 890	246 565	257 054
Anna storfeslakt	303 144	245 835	303 281	235 563	356 259
Andre inntekter, husdyrhald	23 216	44 741	101 928	6 856	19 369
Husdyrprodukt i alt	2 005 824	2 088 497	2 349 731	2 290 710	2 426 135
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	65 823	68 214	73 693	75 078	67 685
Arealtilskot, grovfôr	14 398	18 977	33 978	43 282	46 439
Arealtilskot, korn		267	137	192	
Arealtilskot, annet	150	76	38	46	42
Produksjonstillegg, husdyr	160 543	163 922	163 365	157 770	171 487
Botnfrådrag	-3 333	-3 286	-8 740	-6 000	-6 348
Driftstillegg mjølk ku	111 014	117 407	121 557	122 732	132 007
Distrikts tilskot storfe	27 649	46 822	56 017	61 999	94 361
Distrikts tilskot sau	168	202	211	258	224
Grunn tilskot sau	594	678	671	2 758	2 852
Beitetilskot	34 046	35 620	34 912	36 536	38 451
Regionale miljøtilskot	16 892	5 977	8 178	9 982	13 204
Refunderte avløysarutgifter	72 544	79 507	81 368	69 025	71 492
Andre tilskot	24 672	18 704	11 175	13 710	18 443
Tilskot i alt	525 160	553 087	576 560	587 368	650 338
Leige inntekt, traktor og reiskap	21 262	21 366	32 105	20 333	20 701
Andre inntekter	59 158	42 643	10 804	15 561	10 995
Produksjonsinntekter i alt	2 655 074	2 742 455	3 005 233	2 947 885	3 127 268

Tabell 19d: Kostnader per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Variable kostnader					
Kraftfør	577 997	629 709	652 484	577 473	647 746
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	99 522	99 134	99 174	89 150	118 993
Såvarer	21 053	18 418	12 047	15 059	11 452
Handelsgjødsel og kalk	74 439	74 750	81 565	91 338	58 258
Plantevernmiddel	2 697	3 424	3 750	6 314	3 248
Konserveringsmiddel	11 340	12 662	14 375	13 042	14 335
Andre forbruksartiklar m.v.	127 980	145 878	142 162	140 017	154 153
Kjøp av dyr	57 845	72 226	137 398	37 841	92 722
Sum variable kostnader	972 873	1 056 201	1 142 955	970 234	1 100 907
Faste kostnader					
Leigd arbeid	156 491	143 060	150 787	149 788	177 530
Drivstoff	44 012	42 981	49 073	38 598	43 039
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 814	22 691	21 223	19 649	14 420
Vedl.h. driftsbygningar	80 830	92 494	95 670	114 658	118 311
Vedl.h. traktor og maskinar	81 908	79 623	81 467	80 758	79 749
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 524	5 305	5 357	6 247	6 268
Avskr. driftsbygningar	228 391	236 773	216 904	225 064	249 779
Avskr. traktor og maskinar	85 977	101 218	108 078	106 187	126 610
Maskinleige	131 810	129 320	141 899	146 908	145 316
Leige av bygningar	2 000	3 648	4 315	1 058	
Leige av kvote	31 384	37 179	39 045	43 562	60 003
Andre faste kostnader	233 045	240 022	225 915	230 408	242 203
Sum faste kostnader	1 092 186	1 134 314	1 139 733	1 162 885	1 263 229
Kostnader i alt	2 065 059	2 190 515	2 282 688	2 133 119	2 364 136
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,86	1,78	1,81	1,92	2,05
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,20	1,22	1,21	1,26	1,34
Netto mekaniseringskostnader pr daa	865	836	802	806	852

Tabell 19e: Resultatrekning

År	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	590 015	551 940	722 545	814 766	763 132
- Renter av jordbruksaktivit a) 1)	201 483	230 531	147 597	145 975	157 188
Familiens arbeidsforteneste	388 531	321 409	574 948	668 792	605 944
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	252 844	191 458	352 162	413 268	399 652
Lønsevne	545 022	464 469	725 735	818 580	783 474
Lønsevne pr. time	152,64	122,55	189,43	219,16	209,28
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	291 875	233 612	343 064	407 591	392 673
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsverk	265 756	200 642	343 983	417 325	408 424
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	590 015	551 940	722 545	814 766	763 132
Driftoverskot, skogbruk	8 557	- 502	1 006	-348	-4 333
Driftoverskot, tilleggsnæringer	27 494	47 530	38 646	52 161	41 003
Driftoverskot, andre næringer	31 587	33 658	19 863	19 203	6 935
Lønsinntekt	212 784	268 579	257 847	168 327	233 964
Pensjonar og sjukepengar	8 432	22 414	44 184	42 808	49 948
Gevinst/utbyte verdipapir	18 901	4 828	6 278	-1 849	4 524
Familiens arbeid på nyanlegg	29 770	15 946	8 318	774	10 577
Renteinntekter	6 351	12 368	9 677	4 276	3 731
- Renteutgifter	231 910	275 641	210 318	179 897	185 815
- Kårutgifter	3 850	4 728	3 468	3 638	5 843
Nettoinntekt	698 131	676 392	894 578	916 583	917 822
Privatforbruk ekskl. skatt	539 209	497 330	553 485	574 950	670 034
Betalte skattar	132 787	137 647	156 508	158 473	187 282

Tabell 19f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	323 539	343 215	449 638	274 857	246 896
Andre krav	374 022	397 390	465 394	351 871	342 459
Omløpsmidlar, jordbruk	298 362	370 905	371 135	352 365	395 181
Omløpsmidlar, skogbruk	722	488	488	488	759
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar			857	495	9 034
Omløpsmidlar, andre næringar	95 891	66 537	34 718	38 706	76 570
Omløpsmidlar i alt	1 092 536	1 178 535	1 322 230	1 018 782	1 070 899
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	6 904 981	7 457 354	7 155 122	7 020 182	7 730 561
Anleggsmidlar, skogbruk	44 041	100 479	119 662	122 222	78 250
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	83 779	146 257	122 228	141 397	191 818
Anleggsmidlar, andre næringar	72 011	14 948	220 524	346 351	450 211
Privat, hovedbygninger	865 296	1 140 657	893 088	884 576	1 134 386
Privat, anna	128 996	130 897	127 761	146 010	141 967
Anleggsmidlar i alt	8 099 104	8 990 592	8 638 385	8 660 738	9 727 193
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	7 203 343	7 828 259	7 526 257	7 372 547	8 125 742
Kortsiktig gjeld	816 105	936 449	877 715	943 470	890 275
Langsiktig gjeld	4 930 448	5 445 204	5 074 590	5 018 629	5 583 734
Gjeld i alt	5 746 553	6 381 653	5 952 305	5 962 099	6 474 008
Endring i året, kroner	932 340	244 046	62 334	- 114 020	510 200
Eigenkapital	3 445 087	3 787 473	4 008 309	3 717 419	4 324 084
Eigenkapitalprosent	37	37	40	38	40
Endring i året (sparing)	16 806	63 245	254 124	255 199	148 584
Arbeidskapital	276 432	242 085	444 515	75 312	180 624
Endring i året	- 13 730	4 306	39 147	- 116 246	34 652
1) Kalkulasjonsrente		3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

5 Forklaring på faguttrykk i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Areal: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflatedyrka beite vert teke med som redusert areal. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskriving: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivingar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år.)

Driftoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftoverskotet er den godtgeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale egedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital.

Egedelar: Også kalla aktiva. Egedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivingar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar og deira born under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste: Bereknast berre for jordbruket og er driftoverskotet fråtrekt kalkulert rente av egedelane i jordbruket og viser det familien har igjen for arbeidsinnsatsen i jordbruksverksemda. Som uttrykk for jordbrukseigedelane sin verdi, brukast gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i alminneleg inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hageverksem.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagt ned (brukt) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid.

Arbeidsforteneste til familien: Driftoverskot minus rentekostnadar.

Nettoinntekt: Driftoverskot for alle yrkesgreiner, lønsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste egedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivingar, investeringstilskot og verdien av selde egedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidiar minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting.

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året. Tilskot (ikkje investeringstilskot) er rekna med i produksjonsinntekter.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 33 prosent marginalsatt.

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale utrekna inntekter utan tilskot. EU-statistikken byggjer nå utvalet på standard omsetning.

Ubetalt leigd arbeid: Arbeid utført på bruket av personar utanom familien. Det er ofte kårfolk og andre slektingar som utfører ubetalt leigd arbeid.

Vederlag til arbeid og eigenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruksverket sin del av renter på gjeld og kår.

Skattejustert vederlag: Vederlag til arbeid og eigenkapital justert for inntektsverknad av jordbruksfrådrag.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruksverket er sett til 1845 timer.

NOTATER

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) vart oppretta 1. juli 2015 som ein fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forsking (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnytting og forvalting av biologiske ressursar frå jord og hav, framfor ein fossil økonomi som er basert på kol, olje og gass. NIBIO skal vere nasjonalt leiande for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forsking og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til mattryggleik, berekraftig ressursforvalting, innovasjon og verdiskaping innanfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forsking, forvaltingsstøtte og kunnskap til bruk i nasjonal beredskap, forvalting, næringsliv og elles i samfunnet.

NIBIO er eigd av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltingsorgan med særskilde fullmakter og eige styre. Hovudkontoret er på Ås. Instituttet har fleire regionale einingar.